Päewaleht

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT" JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS"

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht" Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—17. Kella 17-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor: uksehoidja Pika t. raamatukauplus: nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukauplus tel nr. 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Jimub 7 korda näd
TELLIMISHINNAD

1 kuu postiga	1 kroon 80 senti.	1 kuu post	
2 kuud „	3 „ 60 „	2 kuud	
3 kuud. „	5 „ — „	3 kuud	
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s.		Üle 3 kuu järgneva k	
Välismaale 4 kr. kuus		Aadres	

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 6 se ja tekati sees 17 senti mm veeru laiuses. Ko kuni Kr 3.— poole hinnaga

Kuulutuste koha valikut ei kindl
Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse numbri laupäeval kl. 10-ni
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Need vastav postmark on lisatud.

Nr. 9 — Esmaspäeval, 10. jaanuaril 1938 — XXX

KINO MODERN — HOMME! ESIETENDUSEKS SUURFILM, MIS ON PURUSTANUD KÕIK SENISED NAERUREKORDID!
Heinz Rühmann, Heli Finkenzeller, Leny Marenbach, Hans Söhnker, Werner Fütterer ja teised
sädelevalt teravmeelses suurfilmis, milline õnnestub üks kord 10 aasta kestes.
EESKUJULIK ABIELUME
Film, mis kogu Euroopas saavutas sensatsioonilise edu! — See on film, mis vallutas kogu Euroopa!

Wenemaal wangistati taheksa kõrgemat waimulikku

Neid süüdistatakse salaluures ja terroristlike aktide korraldamises, mille eest ähvardab surmanuhtlus

Karjalas hukati seitse ringkonnajuhti

Moskwa, 9. 1. (ETA) (DNB) Nishni-Nowgorodis ilmuwa lehe „Gorkowskaja Kommuna" teatel on peale Nishni-Nowgorodi mitropoliidi Teofan Tuljakowi wangistatud weel seitse kõrget kiriklikku wõimukandjat. Nimelt on Moskwas wangistatud peapiiskop Krõlow, piiskop Lebedew, mitropoliit Witalji (wene õigeusu kiriku uue woolu n.-n. Elawa kiriku pea) ja mitropoliit Sorin, peale selle piiskop Purlewski Sergatschis, piiskop Korobow Wetlugas ja piiskop Maslowski Rjasanis. Wangistatud waimulikke süüdistatakse sabotaashis, salaluures, terroristlike aktide korraldamises jne., mille eest on ette nähtud surmanuhtlus. Paistab, et sama saatus on tabanud kogu Wene õigeusklikku kiriku pead mitropoliit Sergiust Moskwas. Kokku on wiimasel ajal, kaasa arwatud ka möödunud aasta nowembrikuus teatawaks saanud juhud, wangistatud üle 20 kõrgema waimuliku.

Warssawi, 9. 1. (ETA) (DNB) Poola telegraafiagentuur teatab Moskwast, et Karjala Nõukogude wabariigi kõrgem kohus on surma mõistnud 9 ringkonnajuhti. Neid süüdistatati kahjuritegewuses. Kahe surmamõistetu juures mundeti kohtuotsus ümber 20-aastaseks sunnitööks. Ülejäänud seitse on juba hukatud.

Stalini kaitseks 25.000 GPU ametnikku

London, 10. 1. (ETA) (DNB) „Daily Expreß" teatab, et Moskwasse olewat koondatud 25.000 GPU ametnikku ja politseinikku, et kaitsta Stalinit Nõukogude Liidu ülemnõukogu esimese istungi awamisel, mis leiab aset kolmapäeval. See abinõu seiswat ühenduses wiimasel ajal Moskwas aset leidnud rea sabotaashiaktidega. Uuel aastal olewat Moskwas tekkinud rida saladuslikke tulekahjusid. Ühenduses sellega olewat juba wangistatud 104 inimest, kirjutab leht.

Jaapan kuulutab Hiinale sõja?

Põhja-Hiinas taganeb 500.000-meheline hiinlaste armee. — Hiinlastel puudub suurtükiwägi. — Tokio kõrvaldab „Jaapanivaenuliku Hiina valitsuse".

Varemetes Tsingtao jäeti maha

Hankou, 9. 1. (ETA) (DNB) Ametlikult teatatakse, et Schantungi poolsaar on Hiina sõjawägede poolt maha jäetud. Seega on Tsingtao muutunud kindlustamata linnaks. Kõik Tsingtaos wiibiwad sõjalaewad on detsembrikuu keskpaigas sadama sisse kõigu ees põhja lastud. Linna 400.000-st elanikust on paigale jäänud ainult 10.000. Linnapea käsul on detsembri lõpul häwitatud kõik tähtsamad tehased, elektri- ja wesiwarustus ja telegraafi- ja telefonikeskused. Samuti on häwitatud jaapanlaste omanduses. Wiimased Hiina merewäeosad on Tsingtaost tagasi tõmbunud 30. detsembril ja wiimane 2.000-meheline sandarmiterühm jaanuari esimestel päewadel.

Tokio, 9. 1. (ETA) (Reuter) Jaapani allikast teatatakse, et 500.000 Hiina sõdurit on Põhja-Hiinas taganemas lõunapoole jaapanlaste üheaegse edasitungi tagajärjel piki Peking-Hankou ja Tientsin-Pukou raudteid. Läänepoolses sektoris hiinlased taganewad üle Jangtse jõe ja idapoolses sektoris Lunghai suunas. Jaapanlased on Tientsin-Pukou raudtee piirkonnas wallutanud Tsiningi ja Tsouhsieni, mis asetsewad Jentschousi wastawalt edela- ja lõunapool.

Tokio, 10. 1. (ETA) (DNB) Kõik ajalehed teatawad, et walitsuse tänasel erakorralisel istungil tuleb arutusele sõjakuulutamise küsimus Hiinale. Igal juhul esitatakse walitsuse tänane otsus kohe keisrile, kirjutawad lehed.

Hankou, 9. 1. (ETA) (Reuter) Tsiningi wallutamine jaapanlaste poolt on saatnud ohtu Kueitehi, mis asetseb Lunghai raudteel Sutschousi läänepool. On wõimalik, et Sutschou piirkonda koondatud Hiina diwiisid on suunatud tagasi tõmbuma Kaifengi ja Tschengtschou suunas (Honani prowintsis). Sutschou juures asuwad Hiina wäeosad on täis wõitlushimu ja julgust, kuid nagu teistelgi Hiina armeedel puudub neil peagu täielikult suurtükiwägi.

Hankou, 9. 1. (ETA) (Hawas) Hiina agentuuri Central News'i teatel on marsfal Tschiang Kai-schek annud Schantungi prowintsi kubernerile kindral Hanfutschule käsu kõigi wõimalike abinõudega kaitsta Schantungi Suurt kanalit. Schantungi on saadetud kaks diwiisi, et kaitsta Suurt kanalit ja strateegiliselt tähtsat linna Ranjangi. Tsinan-Tsingtao raudteeliinil on Hiina wägede poolt tagasi löödud jaapanlaste rünnak Sotschenile. Hiinlased on seal loonud uue kaitseliini. Schantungi prowintsi läänepoolses osas on Hiina wäed kindral Sungtehjuani juhatusel taganenud üle Jangtse jõe ja koonduwad Tungmingi juure.

Jaapaniwaenulik meeleawaldus Singapuris

Singapur, 9. 1. (ETA) (Reuter) Umbes 2.000 hiinlast korraldasid siin n.-n. Hiina päewa puhul meeleawalduse. Nad kaudsid lippusid ja hüüdsid jaapaniwaenulikke hüüdlauseid. Politsei ajas meeleawaldajad laiali. 60 isikut wangistati. Arwatakse, et meeleawalduse õhutajaiks olid kommunistid, sest meeleawaldajate juhid kandsid märke, milledel oli kujutatud rusikas kätt Hiina kohal. Ametlikult teatatakse, et politseile on antud käsk laiali ajada kõik rahwakogunemised, milledeks ei ole antud luba.

Jaapan hävitab Hiina keskwalitsuse

Tokio, 9. 1. (ETA) (DNB) Jaapani walitsus otsustas pühapäewal, pärast kolm tundi kestnud nõupidamist keiserliku peakorteri liikmetega, „õõrwaldada Hiina jaapaniwaenulik walitsus".

Walitsuse koosoleku kohta kuulub hästiinformeeritud ringkonnist, et walitsus on weendunud Hiina praeguste wastutawate ametnikute jaapaniwaenulikkuses, sest waatamata mitmetele rahu jalulesoadmise wõimalustele nad on jätkanud ettewalmistusi sõjalise wastupanu awaldamiseks. Walitsus ja keiserlik peakorter on otsustanud tarwituse wõtta kõik abinõud Hiina keskwalitsuse häwitamiseks, sest muul wõisil ei ole wõimalik Kanges-Idas saawutada kestwat rahu.

Jaapani suursaadik kutsutakse Hiinast ära

Tokio, 9. 1. (ETA) (DNB) Siinseist hästiinformeeritud ringkonnist kuulub, et esmaspäewal kutsutawat oma kohalt ära Jaapani suursaadik Hiinas Kawagoe. Arwatawasti seisab tema ärakutsumine ühenduses Hiina ajutise walitsuse tunnustamisega Jaapani poolt, mis leidwat aset lähemal ajal.

Sõda Hiinaga kestab neli aastat

Tokio, 9. 1. (ETA) (Hawas) Domei agentuuri kuulmist mööda peaminister Konoje on esitanud walitsusele neliaastaku kawa rahwuslike warade arendamiseks. Sellest sammust järeldatakse, et teatawais ringkonnis peetakse wõimalikuks sõja kestmist weel neli aastat kuni Hiina küsimus on lõplikult lahendatud.

Tokio, 9. 1. (ETA) (DNB) Kabineti poolt moodustatud erilises ametis on praegu wäljatöötamisel plaan sõja jatkamise kohta Hiina wastu. Siinseis poliitilisis ringkonnis seletatakse, et see plaan tähendab riigi, rahwa ja majanduse üldmobilisatsiooni.

Tschehhoslovakkia võib arvestada Rumeenia koostööd

Rumeenia uus välisminister Prahas

Praha, 9. 1. (ETA) (DNB) Rumeenia wälisminister Micescu saabus pühapäewal pärast lõunat ametlikule külaskäigule Prahasse. Wakfalis olid teda terwitamas Tschehhoslowakkia wälisminister Krofta ja teised. Pärast saabumist Micescu tegi wisiidi Kroftale. Kell 20.30 wälisminister Krofta andis Rumeenia külalise auks eine, millest wõtsid osa ka peaminister Hodza, teised walitsuse liikmed ja mitmed tuntud isikud. Oma lauakõnes Krofta ütles muuseas, et tuleb anda erilist tähtsust sellele, et Rumeenia wälisminister sõidab Prahast külaskäigule Jugoslawiasse ja sealt Genfi, kus ta esindab Wäikeliitu. Sellega Micescu tahab kindlasti näidata, et Wäikeliidu suhtumises Nahwasteliitu ei pea tekkima mingit muudatust. Ka on see tõenduseks, et walitsuse wahetused Wäikeliidu riikides ei saa kõigutada wastastikuseid sõprusliite, ütles Krofta.

Oma wastuses wälisminister Micescu ütles muuseas, et Rumeenia wälispolitika juhina ta peab eriti tähtsaks astuda kohe ühenduse oma kollegidega Prahas ja Belgradis. Tschehhoslowakkia wõib arwestada Rumeenia lojalset koostöö wastamata sellele, kas on tegemist küsimustega seespool Nahwasteliitu või küsimustega, mis puutuwad ühiselt Wäikeliidu riike, ütles Micescu.

Poola valitsuses oodata muudatusi

Warssawi, 9. 1. (ETA) (DNB) Wastasrinna lehtede teatel loobuwat peaminister Sladkowski lähemal ajal siseministeeriumi juhtimisest. Edasi olewat oodata kohtuminister Grabowski tagasiastumist. Uue siseministrina nimetatakse kindral Tokarzewskit Lwowist ja uue kohtuministrina praeguse kohtuministri abi Cholmonskit. Lehed wäidawad, et mainitud muudatused walitsuse koosseisus wõetakse ette lahkhelide pärast kolonel Koc'i ja mõnede ministrite wahel. Seni need kuulduseed ei ole leidnud kinnitust.

Kokkupõrge araablastega Tunisis

Politseikomissar ja 3 kordnikku said surma

Tunis, 9. 1. (ETA) (DNB) Laupäewal oli Bizertas raske kokkupõrge Prantsuse politseinike ja umbes 1000 pärismaalase wahel. Pärismaalased tahtsid korraldada meeleawalduse ühe araablase-agitaatori wäljasaatmise wastu. Meeleawaldajate laialiajamisel oli politsei sunnitud tulistama. Wiis pärismaalast sai surma ja kolm raskesti haawata. Politseinikest sai surma üks komissar ja kolm kordnikku.

Keeleteadlane prof. Tannelin †

Helsingi, 10. 1. (ETA) Tuntud pedagoog ja keeleteadlane professor Knut Tannelin suri eile siin 77 aasta wanuses.

HELLIGE AEGSASTI
LASTE RÕÕM
1938. aastaks!

„LASTE RÕÕM" on meie loetavaim laste-ajakiri.

„LASTE RÕÕM" on ajakiri igale eesti poisile ja tüdrukule.

„LASTE RÕÕM" astub 1. jaanuaril 1938. a. üle oma 23. eluaasta läve

Varsti hakkavad „LASTE RÕÕMU" lugema selle esimeste lugejate lapsed.

„LASTE RÕÕM" ilmub kord kuus, tuues pikemaid ja lühemaid jutustusi, seiklusjutte, muinasjutte, mõistatusi, kabet jne.

„LASTE RÕÕM" toob ka lasterõõmlaste eneste loomingut — jutukesi, luuletusi, joonistusi jne.

„LASTE RÕÕM" toob pilte ning joonistusi, suurel hulgal ka lasterõõmlaste näopilte.

„LASTE RÕÕM" kotraldab aeg-ajalt huvitavaid võistlusi auhindade peale.

„LASTE RÕÕMU" Jaanuarinumbriga on kaasas ilus mitmevärviline SEINAKALENDER

Kes tellib „LASTE RÕÕMU", valmistab oma lastele rõõmu, mis kordub iga kuu.

„LASTE RÕÕM" ilmub ka 1938. aastal endise hinnaga.

„LASTE RÕÕM" maksab aastas 3 kr., poolaastas 1 kr. 50 s., veerandaastas 75 s.

Uksiknumber 25 senti.

Tellimisi võtavad vastu „Päevaleht" kontor Tallinnas, kõik postiasutused üle maa, „Päevaleht" kohapealsed esindajad ja peagu kõik algkoolijuhatajad.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus.

KINO „Mars" Hospidali 2-a.
Kolm suurt filmitähte Jean Harlow, Francho romantilises ja seiklusrikkas spionaaži-
Lenduri viimne ü
Kuulsa Marne'i lahingu päevad on selle filmi tegevus kud, sangarlikud kahevõitlused maa ja t
2) Mitmekesine lisaee

Uuel aastal ülesandmine odavahinnalistele (12 senti tund) õhtustele keeltekursustele (saksa ja vene keel), algajaile ning edasijõudnuile, toimub 7.—14. jaan. Vene Eragümnaasiumi ruumes (Vene 15) igal äripäeval kl. ½8—½9 õhtul.
Suure tungi ärahoidmiseks viimastel päevadel palutakse registreeruda aegsasti.

Ballide ja koosviibimiste penud vaid algab alles, ette TANTS
H. K
Vene
Kavas kõ
Uue gr
teis
Edasijõu
Viini valsi lühiajaline kell
ERATUNNID ja va
Nõudmisel õppejõudude s

Tea
oma lugupeetud ärisõpra
asub minu äri endise k
S. TARTU MNT. 2
Avaldan tänu senise ko
Loodan, et ka uutes ruu
usaldus ja koostöö jatk
Teid tänades ja õ
soovides
M. Sõ

Daani kuningannat opereeriti

Kopenhaagen, 9. 1. (ETA) Daani kuninganna on tehtud operatsioon soolte keerdumise tagajärjel. Operatsioon on hästi õnnestunud. Kuninganna seisukord on rahuldaw.

Paljastati leedulaste salaühing

Warssawi, 9. 1. (ETA) (DNB) „ABC" teatel on Wilno piirkonnas paljastatud leedulaste salaühing „Wilno wabastamise liit". Hulk isikuid olewat wangistatud.

Soome haridusministri külaskäig

Vennasrahva haridusjuht külastab Eesti õppe

Reedel, 14. jaanuaril saabub Tallinna Soome haridusminister U. Hannula. Minister sõidab „Tasujal", mis jõuab Tallinna sadamasse kella 2 ja 3 wahel. Külaline paigutatakse korterisse „Kuld Lõwisse". Samal päewal teeb minister wisiidid riigihoidjale ja walitsusliikmeile. Õhtul korraldab Eesti haridusminister külalise auks „Kuld Lõwis" dinee. Järgnewal päewal Soome haridusminister meie haridusjuhtide saatel külastab Lasnamäe algkooli ja Prantsuse liitseumi. Edasi korraldab riigihoidja külalise auks eine Kadrioru lossis. Õhtul minister külastab naiskutsekooli, wõtab osa noorkotkaste lõkketulest ja seltskondlike organisatsioonide korraldatud õhtust kaubandus-tööstuskoja saalis. Kolmandal külaskäigu päewal minister külastab Kehtna kõrgemat kodumajanduskooli. Sama päewa õhtul on dinee Soome saatkonnas. 17. jaanuari hommikul külaline sõidab Soome tagasi.

Soome haridusmini

Maa- ja linnaarstid ühisko

Koolitervishoiu alal on tehtud edusamm

Tervishoiu alal töötavad isikud seisku on kõrgusel

Laupäewal peeti sotsiaalministeeriumis maa- ja linnaarstide koosolek.

Koosoleku awas ministriabi dr. Mõttus, terwitades kokkutulnuid algawa aasta puhul ning soowides neile edu ja kohusetruudust eriti nende ülesannete täitmisel, mis terwishoiu alal kehtiwate seaduste ja määruste põhjal lasuwad maa- ja linnaarstidel.

Sellele järgnes abidirektori dr. Mältoni ettekanne terwishoiualalisest tegewusest ja algatustest kohtadel 1937. a.

Ettekannetest nähtus, et peagu kõikides suuremates omawalitsuste üksustes on tegelenud koolterwishoiu ja sellega seoses olewate küsimustega, kusjuures wõib märkida, et wõrreldes eelmiste aastatega on koolterwishoiu alal tehtud edusamme. Mitmel pool on püstitatud uusi ajakohasemaid koolimaju ning ehitatud ümber wanu. ühenduses sellega on arendatud ka maakoolide juures internaatide asutamise mõtet, mida tuleks terwitada, sest internaadis awanekšid õpilastel sooja söögi saamise wõimalused ning wõiks areneda korralik terwishoiu nõudele wastaw eluwiis. Et ära hoida nakkushaiguste lewimist õpilaste hulgas on mitmel pool kohtadel asutud eitawale seisukohale koolimajades pidude ja koosolekute pidamises. Kooliõpilaste terwislikud küsimused on senisest enam leidnud rõhutamist, eriti on juhitud tähelepanu õpilaste hammaste rawile. Kuna koolarstidel järjekordsetel koolide ülewaatusel on wõimata küllalt waraja selt kindlaks teha tüüsikust laste juures, siis on lähema tüüsikuse nõuandlaga kokku lepitud selles mõttes, et kõikidel kahtlastel kopsuhaigetel õpilastel oleks wõimaldatud tasuta järelewaatus ning bakterioloogiline, serooloogiline ja röntgeni abi.

Peale kooliterwishoiuliste küsimuste on päewakorras olnud ka jaoskonnaarstide ja ödede-ämmaemandate ülesannetesse puutuwad küsimused ning mõnel pool kohtadel leitud, et ämmaemandate abi tuleks ära kasutada sünnitusabi kõrwal weel sõngepanemisel, kooliõpilaste terwishoidlikul järelewaatusel ning järelewalwes tüüsikusehaigete üle.

Järelewalwe teostamine heakorra ja puhtuse ning toiduainetega kauplemise üle on leidnud möödunud aasta kestes erilist käsitlemist maakondades ja alewites. Linnades on juba ennem nee tega korraldatud.

Nakkushaiguste wastu w wishoiu inspektor dr. Reinth liikumise kohta möödunud a tüüfuse juures, mis esines Narwas sealsete punduliste f jõewee keetmatult tarwitamis

Ettekandele järgnewais f malt koolilaste terwishoiu, r wishoinga seoses olewaid küs

Lõpuks koosoleku juhataja vanu sellele, et statistilised a sendilist imikute suremist sõ gitud haigustusse. Kuna s justab imikute wäärtoitmine, siis tuleb arstlikul personaal wad terwishoolitud teadmis ning et nakkushaiguste üksi juba warakult wõetaks tarw haiguste wastu wõitlemiseks. Mõttus kutse-eetilisi küsimusi tidele südamele, et nad isik tudes oma ametalalisteese endale alluwas terwishoiu j mist ja arusaamist raske ja r wastu ning nõunakšid haigem hoiu alal töötawaile isikuil

Koosoleku toimus ka ma riigi terwishoiu nõukogu 19 waliti tagasi senised esindaja ja Tartu linnaarst dr. G. K arst dr. Luk ja Tallinna lin

„Patseba Saare la

Aino Kallas'e ühewaatus Bathseba Saarenm maal) tuleb lawale Soome ühes A. Strindbergi näide jaanuaril. Lawastajaks on

Briti taasrelwastumise edenemine

„Päevalehele" kirjutanud **Rt. Hon. Winston Churchill, P. M., M. P.**

1938. a. tsiwiliseeritud rahwad panewad peamist rõhku armeele ja relwastusele, mis neil juba on, wõi mille eest nad weel ikka suudawad maksa. Nende rahwa rahulolu, nende korra julgeolek ja wabadus, nende kohtute erapooletus, nende wanad traditsioonid, nende töötawate klasside elutase, nende filosoofia, kirjandus ja kunst ei tähenda palju sel degradeerunud ajastul, kus waimne nälg on pisim. Relwad ja mehed, kes neid kannawad, on selleks kriteeriumiks, mille järele näljaselt agressiiwsed riigid mõõdawad oma samme ja wäikesed riigid määrawad oma wälispoliitilise hoiaku.

Ses olukorras peame rõõmustama, et Britil on wõimas laewastik. Isegi desarmeerimise aastate jooksul kulutati wähemalt 50.000.000 naelsterlingit aastas laewastiku korrashoiuks. Praegu on ta tõhususe tõstmine käimas wäga lakalises ulatuses. Suur hulk lahingulaewu ja ristlejaid on täiesti ümber ehitatud. Alustades Itaalia alarmist 1935. a. on admiraliteet igasugustest kuludest hoolimata asunud kõigi laewade warustamisele moodsate wahendite ja relwastusega. Ohuriinnakute-wastases rewastuses on wiidud läbi otse rewolutsioon.

Lord Fisheril oli kombeks ütelda „Briti laewastik reisib alati esimeses klassis". Ma ei suuda uskuda, et nii pädew kogu, nagu selle moodustawad meie merewäe lordid, ei piiliaks kõiki neile antud wõimalusi parimini kasutada. Inglismaa kulutab praegu oma laewastikule näiteks neli korda rohkem kui Itaalia ja kahtlemata näitab uus riigieelarwe laewastiku täiendamise osas suurt kulude tõusu. Praegu teostatakse laialist uute laewade ehitamise programmi, nii riiklikes kui eradokkides on käimas iga liiki laewade ehitus. On ehitatud wiis lahinglaewa. 1938. a. kawa järele ehitatakse nähtawasti weel teinegi suurimat tüüpi laewastik. Kõiki teisi laewastikuharusid arendatakse wajalises proportsioonis ja inimjõu hulka suurendatakse nii kiiresti kui wõimalik wastawa koolitamise ja õppustega.

Allweelaewade hädaoht on wõrratult suurem kui kõik teised maailmasõjas awastunud hädaohud ja nõnda on meile tekkinud wajadus leida effektseid wahendeid selle hädaohu wastu wõitlemiseks. On kaswamas weene, et lennukitelt ei ähwarda hästirelwastatud ja kaitstud laewasid kaugeltki selline hädaoht kui allweelaewadelt. On see nõnda, siis kuulub merede ülemwalitsus riigile, kes suudab igal hetkel moodustada tugewaima lahinguliini awamerel. Praegusel hetkel ei suudaks ükski teine riik Euroopas, peale Suur-Briti, moodustada lahinguliini, isegi mitte kõik Euroopa riigid ühtekokku.

Lepingu läbi on Ühendriigid õigustatud oma laewastiku ehitama üles täieliku pariteedini Suur-Britiga. Niipalju kui wõime näha, kawatseb president Roosevelt seda lepinguwaimu täiel määral jatkata. Ses suhtes wõime end tunda rahuldatult. Nõrk ja halwastirelwastatud Ühendriikide laewastik oleks praegusel hetkel maailmale hädaohu lisanduseks. Wõimas ja ajakohane Ühendriikide laewastik ei tekita hirmu kelleski teises peale halwa südametunnistusega rahwaste.

Prantsuse laewastik on ka tähtsaks elemendiks maailma julgeolu probleemis.

Igatahes wõib julgesti ütelda, et ookeanide ja merede kontroll kuulub wägewatele suurriikidele ja see kontroll säilitab nende kaubanduse ning krediidi. On tõesti hea, et see on nõnda, sest ükski neist riikidest ei ilmuta mingeid kawatsusi rünnata teiste maade iseseiswust, hiiwangust wõi majanduslikku õitsengut. Neil wõiwad olla omad arwamused selle kohta, kuidas neid maid walitsetakse, kuid nad pole kadedalt huwitatud ei teise nuumhärjast ega tallest.

Britil pole rahuajal iial olnud suurt armeed. Tal on alati olnud wäike kutseline sõjawägi, mis on ainult weidi suurem impeeriumi julgeolu kindlustawast politseireserwist. On tõepoolest imelik näha suuri maailma maid ja hulka rahwaid elawat rahus ja suuremalt jaolt heas tahtes Briti lipu all, kaitstud wäiksemaist sõjajõududest kui neid suudaks mobiliseerida isegi teiseklassi riik Euroopas.

Sellest hoolimata ja seda rohkem me wajame, et meie wõrdlemisi wäikesed sõjawäelised jõud peawad olema relwastatud parimate ja moodsaimate warustustega, inimmaterjalist ei tohi aja nõudel tulla puudust. Noorsõdurite wõtmine on suuresti paranenud ja kõrgema wäejuhatuse noorendamine, mille eest kiidetakse mut sõjaministrit Hore-Belishat, peab tähendama meie wäikese armee täiendamist ja wiimist oma ülesannete kõrgusele.

Briti armeed ei tule aga arwestada teisiti kui wahekorras Prantsuse armeega, mis 1938. a. ei jää formeeritud diwiiside arwult Euroopas taha ühestki teisest riigist peale Wenemaa, ja ületab oma kaadrite wäljaõpetuselt ning kõlwulikkuselt iga teise maa armee. Kui need arwud ja tinginused pole muutmatud. Kuigi Briti laewastik mõne wähese aasta jooksul weelgi suurendab oma ülekaalu Euroopas, organiseeritakse Saksa armee inimjõudu järkjärguliselt aina suuremas ulatuses ja wiimistluses.

Kui wõiksime arwestada ainult Euroopa laewastikke ja armeesid wahenditus tulewikus, siis poleks Kesk- ja Lõuna-Euroopal riikidel wajadust alistuda ditatuuririikide nõudmistele, näidata oma sõnakuulelikkust natsi wõimule. Wabade rahwaste nõrgaks kohaks on uus sõjaelement — õhk. Kindral Weygand, kelle sõnadel on autoriteeti, ütles mõne aja eest, et Euroopa riikidel on sõjalennukeid järgmisel arwul: Saksamaal — 3000, Itaalial — 1200, Suur-Britil — 1500 ja Prantsusmaal — 1000. On need arwud ligikaudseltki tõele wastawad, siis on Prantsusmaale ja Suur-Britile wäga diskrediteeriw, et kõige oma jõukuse ja tagawaradega ta pole seda delikaatset ja tähtsat küsimust suutnud paremini lahendada. Kui parlament tuleb kokku, on ta kohustuseks Briti walitsusele esitada arupärimine, kuidas on lood meie õhurelwastusega. Pole enam nii tähtis, milliseid pingutusi on tehtud meie õhurelwastuse tõstmiseks, waid milliseid tagajärgi siin on juba saawutatud. Mr. Baldwin on meile annud pühaliku tõotuse, et meie emamaa õhujõud ei tohi jääda taha ühegi riigi omast, kes asetseb meile kardetawas läheduses. Kui seda ülesannet pole wajaliselt teostatud, siis lasub taske wastutus neil awalikel tegelastel, kes seda protsessi nii kaua on wiiwitanud.

Raha riigikaitse tõhustamiseks woolab Suur-Britis praegu igasse külge. Koordinatsiooni minister kinnitab meile, et kulud ületawad kaugelt 1.500.000.000 naelsterlingit, mis määrati relwastumisele wähem kui aasta eest. Onneks on Briti krediit nii hea, et pole karta mingeid raskusi nende hiigelkulude kandmisel.

Sel-põhjusel poliitilise ja demokraatliku wabaduse sõbrad Euroopas ei tarwitse meile saabunud sõngele aastale waadata asjatu ärewusega.

(Copyright by „Päevaleht" and Cooperation.)

Matieseni
ÕUNA MAHL
LUSCHER & MATIESEN

Hoolealune pärandas 2.500 krooni

Walla käskjalg oskas raha kokku hoida

Pärnumaa Hallinga walla hoolealune H. Kibar, kes wallalt sai ülalpidamist igakuise toetuse näol, jättis surres maha 2500-krooni pärandusе sularahas. Sellest päranduseſt langeb osa kadunu soowi kohaselt wallale.

Hoolealune Hendrik Kibar suri siidamerabandusse maanteel. Surma ette aimates andis ta pangaraamatu eelnimetatud summa peale wallawanemale üle juba enne oma maise matka lõppu. Kadunu soow oli, et nimetatud raha kulutataks terwes ulatuses walla heakäekäigu tõstmiseks, aga niiüd läheb asi kohtu lahendada, kuna päranduseſt tahab osa saada ka kadunu tiitar, kes praegu samuti on walla hoolealune. Pangaraamat on tegelikult wälja antud Hendrik Kibari naise nimele, kes suri liihikest aega enne oma meest.

H. Kibar töötas waremalt 30 aastat ühtjärgi Hallinga walla käskjalana. Wäikeseſt palgast läks tal korda eelnimetatud summat kokku hoida, mille niiid wallale tagasi annab.

Isa pidas püksirihmaga pojale jahti!

Poeg läks isaga sõnawahetusse ja tahtis koos sõbraga põgeneda nahatäie eest üle piiri

Üle piiri põgenemine on Narwa-mail muutunud üsna wahedaks relwaks poisikestele wanemate wastu. Kui ei meeldi enam käia koolis, wõi kui wanemad hakkawad lastega tõrelema üleannetuste pärast, siis poisikeſed reageeriwad sellele põgenemisega piiri taha.

Üks niisugune kättemaksust wanematele piiri taha põgenemise kätse teostus laupäewa õhtul Narwas. Kohaliku käsitöölise Dimitriewi poeg Konstantin oli teinud wallatust, mille pärast isa tahtis poissi karistada. Poisike ei lasknud aga wõtta „püksimõõtu" ja põgenes kodust koos omaealise M. Filatowiga. Mõlemad otsustasid sunskadel põgeneda üle piiri.

Isa asus kohe poisse taga ajama, püksirihm käes. Jaht poiste järele kestis mitu kilomeetrit. Lõppeks sai isa poisid Popowka küla lähedal kätte. Muidugi ei jäänud ta oma poeg siis nahatäiest ilma.

Joobnu õnnistas kirikus Itaaliat ja Abessiiniat

Hiljem näris vallasekretäri käe puruks

Wiru-Jaagupi kirikus juhtus jutluse ajal wahejuhtum, mis jumalateenistuse natukeseks ajaks katkestas. Keset jutlust tõusis umbes kiriku keskkohalt üles keegi keskealine mees, ronis pingile ja käsi kõrgel hoides hakkas kõwa häälega rääkima Kui kirikuõpetaja altaril oma teenistuse katkestas, kejas mehe hääl selgesti üle pühakoja: „Ma õnnistan Abessiiniat ja Itaaliat . . ." jne. „Prohweti" potamatu ülesastumine tekitas kirikus ärewust, rahwas tõusis pusti, hakkas rääkima ja naerma ning prohwetile sadas wahelehüüdeid. Kirikus oli parajasti käsil kogudusеliikmete arumuaulewõtmine ning pihtiloitjate seas oli ka Küti walla konstaabel, kes ruttas õnnistaja juure ja manitses teda rahule. Mees ei teinud konstaablist wäljagi, waid jatkas jutlustamist ning ta tuli wäewõimuga kirikust wälja wiia. Peale mehe wäljawiimist jatkus jumalateenistus, kuid pool kirikusolnust rahwast walgus „prohwetile" järele õue.

„Prohwet" oli tugewasti joobnud ja kuna ta kiriku hoowil hakkas märatsema ja kaskodanikke ähwardama, toimetati ta konstaabli poolt walla arestimajja wäljamagamisele. Siin tehti kindlaks, et isehakanud jutlustajaks oli Küti walla Woore küla elanik Aug. Wainult, 40 a. w. Arestikambris jäi W. esialgu rahulikult istuma, kuid õhtul algas nut „aktsiooni": kolistas ja löhkus arestikambri seinu niikaua, kui samas elutsew walla sekretär läks kambrisse meest rahustama. Saanud waewalt arestikambrisse kargas Wainult äismelt ja tahtis wälja tormata, kuid sekretär haaras mehest kinni. Tekkis rüseleminе, mil Wainult haaras hammastega kinni sekretäri käest. Sekretär katkus kätt hammaste wahelt wabastada, kuid W. surus hambad seda kõwemini kokku. Alles teise käega mehe kaclast haaratеs läks korda kätt wabastada ja Wainult tagasi kambrisse lukata.

Aug. Wainult on kohapeal tuntud suure joobikuna.

Nime pärast

Tartus valitseb endiselt selguseta olukord üliõpilasorganisatsioonide nimede suhtes. — Küsimus tuleb otsustamisele ülikoolivalitsuses kolmapäeval. — Üliõpilasühingud jäid 5000-kr. toetusest ilma

Ühenduses seniste üliõpilasorganisatsioonide ümberregistreerimise küsimusega walitseb Tartus endiselt selguseta olukord. Teatawasti peawad üliõpilasorganisatsioonid end ümber korraldanud olema uue ülikooli seaduse alusel 15. jaanuariks. Wastawalt sellele on peagu kõik senised üliõpilasorganisatsioonid juba esitanud oma ühtlustatud põhikirjad kinnitamiseks üliõpilaskonwentide näol ülikooli walitsusele. Ka senine Eesti Korporatsioonide Liit on palunud end registreerida Eesti Konwentide Liiduna „EKL". Samuti on wõtnud Eesti Üliõpilasseltside Liidu juhatus otsuse wastu registreerida end Eesti Üliõpilaskonwentide Liiduna „EÜL". Ülikooli walitsuses ei tule aga küsimus enne otsustamisele kui kolmapäewal wõi hiljemalt neljapäewal. Seni walitseb selles suhtes aga ka selguseta ja ärew olukord edasi, kuna mitmeid organisatsioone ei saawat ülikooli walitsus temale antud juhiste järele nende seniste nimedega ümber registreerida. Eeskätt puudutab nimeküsimus, nagu juba teada, Eesti Üliõpilaste Seltsi ja Eesti Naisüliõpilaste Seltsi, samuti ka hiljuti asutatud üliõpilasühinguid — Eesti Naisüliõpilaste ühingut ja üliõpilasühingut „EÜÜ". Ühesõnaliste konwendi nimetuste nõudmisel tekkiwat raskusi ka naiskorporatsioonil „Filiae Patriae'l" oma nimega.

Ühenduses sellega käis laupäewal ülikooli rektori juhtul Eesti üliõpilaste Seltsi ja Eesti Naisüliõpilaste Seltsi ning nende wilistlaskondе esindajatest koosnew delegatsioon, kes püüdis hankida selgust selle kohta, kuidas on tõeliselt olukord nimetatud üliõpilasorganisatsioonide ümberregistreerimisega ja nende nimede säilitamisega. Rektor olewat tähendanud, et olemasolewate juhiste kohaselt ja wastawalt nende tõlgendamisele ei saawat tulewaste konwentide nimetuses figureerida sõna „selts". Kuidas aga lõplikult olukord lahendatakse, seda ei olewat rektor ütelnud.

Pühapäewa õhtul oli kokku kutsutud Eesti üliõpilaste Seltsi erakorraline koosolek, millest wäga rohkesti seltsi liikmeid ja wilistlasi osa wõtnud. Koosolekul kuulatud ära informatsioon selle üle, milline hädaoht ähwardab seltsi ajalooliſt nime ja milliseid samme selle kaitseks on astutud. Koosolekul afuti üksmeelselt seisukohale kaitsta seltsi ajalooliſt nime kategoorilisеlt ja kõigi teaduslikult lubatud abinõude ja wahenditega ja anti seltsi eestseisusele wolitus wajaduse korral astuda samme seltsi nime säilitamiseks kõhtuafutuste kaudu, laewates kuni riigikohtusse.

Nagu kuuleme, on samasuguseid kawatsusi ka mõnel teisel üliõpilasorganisatsioonil.

Samasugune selguseta olukord, mis walitseb praegu üliõpilasorganisatsioonide ümberregistreerimisel konwentideks, on ka uue üliõpilaskondliku esinduse ellukutsumisega, mis hiljemalt 1. weebruariks s. a. peab hakkama funktsioneerima. Selle uue üliõpilaskonna esinduse ellukutsumist peab korraldama senine haridusministeeriumi poolt määratud üliõpilaskonna ajutine juhatus. Üliõpilaskonna ajutine juhatus ei ole aga siin weel midagi saanud ette wõtta, kuna tal puuduwad selleks igasuguseid juhtnöörid milliseid nad ei ole saanud ei ülikooli walitsuselt ega ka kõrgematelt instantsidelt. Kunas asutakse uue üliõpilaskonna ellukutsumise eeltööde tegemisele, ei ole seega praegu teada.

Teatawasti peab 1. weebruariks olema moodustatud ka üliõpilaskonna wanematekogu, kes hiljemalt ühe nädala jooksul asub uue kuraatori walimisele. Kuni uue üliõpilaskonna põhikirja kehtimapanekuni peawad üliõpilaskondlikud organid tegutsema nende endi poolt wäljatöötatud ja üliõpilaskonna kuraatori poolt kinnitatud kodukorra alusel.

Ebameeldiwa tähelepanu osaliseks on ülikooli walitsuse poolt saanud ka 3 äsja asutatud üliõpilasühingut, kelle toetuspalwe 5000 krooni suuruses, on ülikooli walitsus oma wiimasel koosolekul rahuldamata jätnud. Nimetatud toetuse suhtes on ka haridusministeerium asunud eitawale seisukohale, kuna leitakse, et põhimõtteliselt ei saa ülikool anda toetust üksikule organisatsioonile ega organisatsioonide grupile. Selleks pole ülikoolil wastawaid summasid. Küll on aga ülikooli walitsus nõus üliõpilasühingutele wastu tulema ruumide andmisel koosolekute pidamiseks.

Siinkohal märgitagu weel seda, et üldse eelseisew nädal kujuneb ülikoolis kibedaks töö ja korralduste nädalaks. Nii on rektor wälja kuulutanud ülikooli nõukogusse määraliste abiõppejõudude, dotsentide, assistentide ja õpperühesannetetäitjate esindajate walimise koosoleku teisipäewaks. Eelnimetatud abiõjõududest walib iga liik nõukogusse ühe esindaja. Esindajad walitakse nõukogusse salajasel hääletusel kaheks aastaks. Esindajate walimiseks rektori poolt kokku kutsutud koosolekud on otsusewõimelised kokku tulnud ükskute arwu peale waatamata. Assistentide esindajate walimiseſt saawad osa wõtta ka abi- ja nooremad assistendid, kuid esindajaiks nõnkokku wõidakse walida ainult wanemaid assistente.

Peale esindajate walimise ülikooli nõunkokku tuleb weel iga teaduskonna wastawatel abijõududel, dotsentidel j. t. walida ka üks esindaja oma teaduskonnakogusse.

Ülikooli teateid

Eksamimaksu tasumise kord. Ülikooli walitsuse poolt wastu wõetud eksamimaksu tasumise ja eksameile registreerimise korra kohaselt tuleb eksamimaks (1.50 krooni igalt eksamilt) tasuda ülikooli kassasse enne eksamile regiſtreerimist. Eksamimaksu tasumise kohta antakse ülikooli kassast iga eksami kohta eraldi kwiitung, mis on maksew kwiitungile märgitud ja järgmise aasta waltel.

Eksamimaksu kwiitungi ostmisel ülikooli kassast tuleb üliõpilastel silmas pidada, et on erikwiitungid teist wõi enamkordsel eksamile regiſtreerimisel samas õppeaines.

Eksamile registreerimine toimub teaduskonna kantseleis. Regiſtreerimisel tuleb esitada õpiraamat (eksamiraamat) ühes eksamimaksu tasumise kwiitungiga. Õpiraamatuis, milles õppeained sisse kirjutamata, tulewad need sisse kirjutada enne registreerimist. Registreerimisel esitatud eksamimaksu kwiitungid jäätwad dekanaati.

Eksameile ilmumata jäämise puhul ei maksta tagasi eksamimaksu.

Üliõpilased, kes enne 1. jaanuari 1938. a. on mõnes õppeaines eksamil olnud, registreeritakse samas õppeaines eksamile alates 1. jaanuarist 1938. a., nagu eesmakordselt eksamineeritawaid.

Tähtpäewad ülikoolis 1. poolaastal 1938. a. Ülikooli sisseastumise soowiawaldused, mida wastu wõetakse ainult endistelt üliõpilastelt, kes soowiwad õppimist jatkata, tuleb ülikooli walitsusele kuni 10. jaanuarini sisse anda. Wiimaseks tähtajaks, mil rektori poolt maksewaks tunnustatud põhjustel immatrikulatsioon weel lubatud, on 5. weebruar.

Õppemaksust wabastamise, õppemaksu tähtaja pikendamise, õppemaksu osade kaupa maksmise ja abiraha saamise soowiawalduste sisseandmine, Wabaduse Risti kawaleride, õppurjõdurite ja Wabadussõja inwaliidide laste registreerimise wiimaseks tähtpäewaks on 5. weebruar. Õppemaksude ja praktiliste tööde maksude ärandamise kui ka loengute kirjutamise wiimaseks tähtpäewaks on 23. weebruar. Kõik loengud ja muu õppetöö algawad 25. jaanuaril ega wõi lõppeda enne 7. maid.

Kõik üliõpilased on kohustatud hiljemalt kahe nädala jooksul pärast õppetöö algust oma aadressi ülikooli kantseleist saadawal aadressilehel üles andma. Korteri muutmisel õppeaja wältusel tuleb uus aadress hiljemalt 3 päewa jooksul ülikooli kantseleis teatada.

Kõik üliõpilaste organisatsioonid peawad hiljemalt 19. weebruaril oma liikmete ja juhatuse nimekirja samuti korteri asukoha ülikooli walitsusele teatama, [illegible]sel korral tuleb selle määruse mittetäitjate organisatsioonide tegewuse lõpetamise küsimus otsustamisele.

Vahejuhtum juutidega Tartus

Laupäewa õhtul kell 9 ja ½10 wahel leidis Tartus „Atheena" kohwikus aset isejugune wahejuhtum juudisoost kohwikukülastajatega, mille tagajärjel kohwikust lahkus demonstratiiwselt ja hanereas 42 juuti, nende seas rida tuntud tohlakke ärimehi, advokaate, arste jne.

Nagu kuuleme, oli wiimasel ajal hakanud „Atheena" kohwikut külastama wõrdlemisi rohkesti juute, kes wõtsid teinekord oma alla peagu poole kohwikust. Teiste kohwikut külastajate seas oli niisugune nähtus tekitanud nurinat.

Laupäewa õhtul oli juutidele teletatud, et parem lui nad kohwikusse ei tuleks. Sellest märkusest olid juudi soost kohwikukülastajad niiwõrd solwunud, et nad lahkusid otsekohe üksteise järele kohwikust. Lahkumisel oli jutuks̀ominat ja irooniline naer teistelt kohwiku külastajailt.

Juudid lahkudes ei ole lubanud enam „Atheena" kohwikut külastada. Kuhu nad endile uue „residentsi" leiawad ja wõtawad, ei olnud pühapäewal weel selge. Maskusi siin igatahes neil ei peaks olema, kuna Tartus on ju niiid kohwikud kui seeni wihma ajal ja pealegi on neid weel juurestulekul.

Mürgitamisohver Elvas?

Politseiwõimude korraldusel saadeti Tartu kohtulikku arstiteaduse instituuti lahkamisele elwalase Aiton Värte laip. Värte suri mõned päewad tagasi äkitselt. Ta heitis õhtul magama ning surm tuli magamisel. Kohaliku arsti arwates wõis surm tingitud olla südamerabandusest.

Värte abikaasa aga hakkas kahtlema mehe surmas ja ta teatas loost politseile. Abikaasa arwates wõis mehele surma tuua mingi narkootiline aine. Ta andis üles ka elwalase nime, kellelt mees seda ainet sai.

Matused tuli edasi lükata, kuna laip wiidi Tartu. Esialgu on lahkamistulemused weel teadmata.

E. Phillips Oppenheim

AADLIK VARGAKS

26

„Salapolitsei-inspektor Milsom Scotland Yard.

Näib küll räbal," tähendas ta üllatatult. „Millal ta siin oli?"

„Ta järgnes mulle Dave Newberry juurest."

„Mida ta tahtis?"

„Tuli waatama, kas ta ei saaks minust midagi wälja pressida. Ta esitas lõpmatu rea küsimusi Davidi kohta. Nad teawad juba liig palju. See on pagana hädaohtlik. Kuidas on wõõd „Lõwi ja Lamba" kõrtsis?"

„Ei midagi hädaohtlikku," kinnitas talle Reuben. „Igal õhtupoolikul ja õhtul puhastab tosin poisse tänawat. Olin ise nendega eile ja tunnen salapolitseid juba lõhnast. Selles suhtes ei ole ma kunagi eksinud. Seal ei olnud ühtki. Wanamehel on seal praegu küllalt julge, kuid ta läheb päew-päewalt närwilisemaks. Seepärast saatiski ta mind siia. Ta ei taha, et sa helistaksid — igatahes mitte siit."

„Nagu oleksin mina nii rumal!" ütles tüdruk põlgawalt.

„Ta ei taha ka, et tulekſid tagasi. Me kõik tahame, kuid waewalt et ta sellele rõhku paneb."

„Kui see oleks minu teha, ei tõstaks ma enam kunagi oma jalga sinna," ütles Belle kirglikult.

„Meist sealt alt ei ole keegi sulle küllalt hea?" jatkas Reuben kibeda häälega. „Ma ei usu, et [illegible] laidaksin, olgugi et paljugi wõiks olla teisiti, kui sa ei oleks nii upsakas. Mis head sellest on?" jatkas ta, lähenedes wähehaawal tüdrukule. „Oled ikkagi üks meist, olgugi et näed weidi parem wälja. Sinu isa on eluaegsel sunnitööl, ja sellest sa ei pääse. Mul on weidi kokku hoitud — küllalt, et alata uuesti ükskõik mis alal."

„Wihkan Bermondseyd ja teid kõiki," wastas tüdruk eemale põrgates. „Wihkan kõike, mis mulle seda kohta meele tuletab."

„Ma ei laida sind sellepärast," andis Reuben järele. „Ma ei saa aru, mispärast wanamees ikka weel selles sealaudas elab. Tal on küllalt raha, et osta endale maja Park Lane'ile."

„Kuidas on lood Lemiga?" küsis tüdruk.

„Wiidi eile haiglasse, ja hea oligi," wastas Reuben. „Ta oleks peagi terwe, kui ta wõiks olla joomata. Arst läks teda täna hommikul waatama. Ma ei usu, et Chicago gangsterid wõiwad lubada endale seda luksust, et neil oleks oma ihuarst," irwitas ta. „Wiissada naela maksab Tottie Green talle aastas ja pealelle weel eritasud. Piihapäewal on tal kindlasti palju tööd, kui me nende teistega ruttu ei saa hakkama."

„Minu meelest olete suutelised tegema nendega mida tahate," ütles tüdruk põlgawalt. „See ei ole aga kõige ausam mäng. Teid on kaks korda rohkem ja igaüks teist weel relwastatud."

„Gangsterite wõitluses pole kunagi midagi ausat," kõlas külm wastus. „Niipalju kui mina tean, ei ole keegi kunagi nii mõtelnudki. Ainuke asi, mille eest peab hoolt kandma, on, et peab algatuse enda kätte saama. Sa kohtasid lordi, mis?"

„Jah, kohtasin."

„Ütlesid talle, mis peremees käskis?"

Tüdruk noogutas.

„Jah, ütlesin. Räbal töö, kuid tegin selle. Päris wäike ettewõte, jutustasin talle, tosin poisse, relwastamatud, wälja arwatud kepid, ja et Fishy Tim ning sina juhite kogu wärki."

„Kas oled kindel, et ta tuleb ise sinna?"

„Kindel."

Reuben naeratas kahjurõõmsalt.

„See on ka Davidi, lord Newberry, lõpp," ütles ta. „Wõtame ta neljakesi enda hooleks ja Widoms' row' juudid wõiwad oma kassad endale hoida niipalju kui see meisse puutub. Meie aurame kohe ära ja jätame selle teiste teha."

Tüdruk põrnitses tulle. Ta ilme muutus süngeks ja pooleldi suletud silmad kaotasid ilu.

„See on häbistaw ettewõte," pomises ta. „Neliküimmend meest üht püüdmas."

„See on ainuke hädaohutu wõimalus," wastas Reuben tõsiselt. „Tema peab meie peale jahti. Kuulsid seda ta enda huulilt, et ta kawatseb meid maa pealt ära pühkida. Well, näeme weel pärast laupäewa õhtut. Ta läheb sinna, kust tuli ta sinine teemantki, hea tükk maad maa alla. Kas oled kindel, et ta wõttis õnge, Belle? Seda wanamees tahabki teada. Ta ei taha lawastada sellist pettemängu ja leida, et David ei tulegi."

„Ta on seal kindlasti," kinnitas Belle, silmad ikka weel tulle waatamas, „wälja arwatud, kui mina teda selles takistan."

Reuben pööras enese kui wälk ta poole. Ta oli nõjatunud laisalt wastu kappi, kuid niiid oli ta keha täiesti pingul. Ta silmad olid kui teraseſt.

„Mis sa tahad sellega ütelda?" nõudis ta. „Wälja arwatud, kui sina teda selles takistad?"

„Just seda, mis ma ütlesin," wastas tüdruk külmalt, „wälja arwatud, kui mina teda selles takistan. Mulle ei meeldi mõrwad, sa tead seda."

„Ara nimeta seda sellise rumala nimega," urises Reuben. „Davidist peab lahti saama. Lollgi saab sellest aru. Ta peab kaduma, ja ära hakka ta pärast muretsema. Ei ole meie seas ühtki meest, kes ei tõmbaks sinu eest nuga tupest, Belle, kuid me ei kawatsegi lasta end reeta Dave Newberry poolt, see on selge."

„Oled täna weidi lobisewas tujus, kas pole?" tähendas tüdruk.

„Well, see oli mul südamel, kui tulin," pihtis mees. „Kohe kui Lem oli ära wiidud, saatis Tottie mulle järele. Ta urgitses mõtte kallal, et mis saab sinust siin, West Ends, kui austatud lord oma upsakuse maha jätab ja aru saab, et sinusarnast naist, kes oleks nii ilus ja niisuguse kujuga, ei kohata iga päew. Wõisin peagu näha wana mõtteid. Mis sa arwad, mis meist saaks, kui David hakkaks sinu ümber lipitsema?"

„Siiamaani," wastas tüdruk, „pole David seda teinud. Ta kohtleb mind kui salga liiget, ja mitte põrmugi teisiti. Olen aus — olnuks temale parem, kui ta ei teinuks seda. Palusin teda mind siin külastada, ja ta waatas minule nagu oleksin ma baarimees, kes on palunud kuningat enesega kokku jooma. David ei ole katsunud päästa end sel teel."

„Ons see tõsi?" nõudis Reuben.

Tüdruk waatas talle pilkawalt.

„Ei tasu sulle waletada," wastas ta.

„Seda ma tulingi waatama," ütles mees. „Tottie hakkas kartma ja nii ma tulin. Küsin sinult niiid weel kord: Dave siis usub, et meid tuleb ainult tosin?"

„Seda ta usub," kinnitas tüdruk. „Ta mõtleb, et tema poisid saadawad need kaksteist otsemat teed haiglasse ja sind ühes nendega."

„Ta usub, et tuleme relwastamatult?"

„Jah."

Reuben torkas oma näo peagu teisele näkku — näo, mis oli täis kortse ja millest leekisid kurjakuulutawad silmad.

„Sa ei ole reetnud terwet seda lawastust?" müristas ta äkki.

„Ära katsu mind araks teha, sa tobu," wastas tüdruk „Ütlesin sulle tõtt."

Reuben kummardus ja nagu ei kuskilt wälkus tal äkki uuga käes

„Olen hull su järele — sa tead seda, Belle," ütles ta. „Arwan, et wõidangi sind ühel heal päewal, aga kui kawatsed meid reeta, saadan sind sinna, kus ei ole abiellumist, ega armatsemist, ega midagi muud taolist. Olen otsekohene sinuga, nagu näed."

„Jah, oled küllalt otsekohene, Reuben," nõustus tüdruk. „Kui olen kunagi mõtelnud abielluda gangsteriga, siis oled sina niisama hea kui iga teinegi. Kuid ma ei taha. Ma ei tee seda kunagi. Olen uhke selle üle, et kuulun enesele. Wõin niiwiisigi läbi saada. Sa tead, mis juhtus Tom Loganile?"

„Jah tean. Torkasid noa ta ribide wahele, kui ta pani käe su ümber."

„Seda ma tegin ja seda teen igaühele, kes tahab mind wõtta wastu minu tahtmist. Kui olen walmis, siis ma andun, aga mitte sinule wõi kellelegi sinutaolisele. Nii et, kuidas on, Reuben? Ütlesid, mis sinul oli ütelda, ja mina, mis minul. See on tõsi, mis ma ütlesin."

Hetkeks näis Reuben oma kelneririietusest nagu wälja astuwat — pikk, hirmuärataw, jõuduhoowaw kogu, kurjategija, kuid siiski mees. Tüdruk waatas teda kartmatult. Wõitlus wõideldi sõnatult. Lõpuks wõttis Reuben kandiku.

„Anman Tottiele uudised edasi," ütles ta. Ükselt waatas ta tagasi. Kandik oli asetatud ta käele nagu kutselistelgi. Ta oli oma wiisi kunstnik ja kogu ta olemuseski tundus midagi kelnerlikku.

„Mõni on ennegi poodud sinutaoliste naiste pärast," jatkas ta. „Oled seda sorti, kelle eest minnakse wõi põrgu Aga enne seda saawad nad tawaliselt mida tahtsid."

Taltsutamata wihapuhang waldas tüdrukut. Ta wirutas klaasi, millest oli äsja joonud, teisele wastu pead ja eksis waid tolli wõrra. Siis järgnes ta weel Reubenile mahedasti walgustatud, kollase ja mustaga dekoreeritud koridori, wärisedes wihast. Wiimane läks oma kandikuga irwitades ümber nurga.

Teruel langes walitsuswägede kätte

Võitlused Terueli pärast on nõudnud ohvriks 60.000 meest.— Valitsusvastased kipuvad valitsusvägede tagalasse

Lahingud Terueli rindel otsustavad sõja

Barcelona, 9. 1. (ETA) (Reuter) Ametlikult teatatakse, et kogu Teruel on nüüd wallutatud walitsuswägede poolt. Walitsuswastaste wiimne wastupanupesa Santa Clara kloostris on alistunud. Alistunute hulgas on ka Terueli piiskop.

Teruelі front, 9. 1. (ETA) (DNB) Wiimastes wõitlustes wangi langenud walitsuswäelased jutustawad, et walitsuswägede juhatus peab wõitlusi Terueli ümber otsustawaiks sõja edaspidise käigu kujunemisel. Olewat antud käsk kaitsta tugewasti kindlustatud kaewikutesüsteemi Terueli ümber kuni wiimse meheni. Taganejaid olewat ähwardatud kohapeal maha lasta.

Salamanca, 9. 1. (ETA) (Reuter) Walitsuswastaste teadaandes tunnistatakse, et walitsuswastaste üks wastupanukeskus Terueli on alistunud pärast mitmepäewast wastupanu ilma weeta. Teine wastupanukeskus on 500-meheline garnisoni poolt ewakueeritud. See wäeosa on umbes 100 eraisikuga ja Terueli linnapeaga täies õjawarustuses oma seisukohalt tagasi tõmbunud. Edasi üteldakse teadaandes, et Muela de Terueli sektoris on walitsuswägede rünnak raskete kaotustega tagasi lööbud.

Kindral Queipo de Llano nimetas oma raadiokõnes Terueli garnisoni juhatajat alistumise pärast reeturiks ja alatuks kelmiks.

St. Jean de Luz, 9. 1. (ETA) (Havas) 24 päewa kestnud wõitlused Terueli frondil on üldise nõudnud ohwriks wähemalt 60.000 meest surnutena, haawatutena ja kiilmast wõetuina. Arwatakse, et wähemalt pooled on muutunud wõitluswõimetuks wõi surnud kiilma tagajärjel.

Valitsusvastased püüavad ümber haarata valitsusvägesid

Saragossa, 9. 1. (ETA) (Havas) Walitsuswäed püüawad tõkestada walitsuswastaste edasitungi Terueli frondi tiibadel. Neid läibab rahutusega walitsuswastaste lõunapoolse kolonni edasitung, kes on juba möödunud Villastari küladest. Kogu laupäewase päewa jooksul walitsuswäed ründasid walitsuswastaste poolt wallutatud seisukohti Muela de Terueli piirkonnas. Kõik rünnakud ebaõnnestusid. Wangilangenud walitsuswäelaste jutustusi mööda on selleks operatsioonist osa wõtnud umbes 10 pataljoni. Ka walitsuswastaste wasakul tiival awaldawad walitsuswäed elawat tegewust. Neude suurtükiwägi pommitab wahetpidamata walitsuswastaste positsioone La Cota juures. Juba kolmandat päewa paistab kogu huwi koondwat frondi tiibadele, kus walitsuswastased on wallutanud positsioonid, mis ähwardawad walitsuswägede keskfronti. Walitsuswägede juhatus, kes seni pööras kogu tähelepanu Terueli linna wallutamisele, püüab nüüd kõigi abinõudega tõkestada walitsuswastaste edasitungi tiibadel, kust wiimased ähwardawad walitsuswägesid ära lõigata tagalast. Paistab, et wõitlused Terueli frondil on astunud nude järku, kus wõitlewate poolte staabid peawad näitama oma manööverdamisoskust.

Pommid Barcelonale

Barcelona, 9. 1. (ETA) (Reuter) Laupäewa õhtul walitsuswastaste lennukid ründasid Barcelonat. Seniste andmete järele on 20 isikut saanud surma.

Veel hinnanguid uuele põhiseadusele

Demokraatlike riikide loendus võib Eesti vastata

Inglise ajaleht „News Chronicle" avaldas neil päevil Lionel Smith'i sulest pikema kirjutise Eesti üle pealkirja all „Eesti demokraatia teel". Autor ütleb muu hulgas järgmist:

Sel nädalal toimus ühes Balti riigis kaugeleulatuva tähtsusega sündmus: Eesti on astunud välja „autoritaarsete" riikide rühmast, mis eraldavad Saksamaad Venest, ja on liikunud maailma demokraatiate ringi, kust ta lahkus 1934. a. Eesti vabariigi uus põhiseadus on asturud jõusse.

Eesti on nagu kõik teised pärast maailmasõda sündinud riigid kannatanud poliitiliste lastehaiguste all. Tema haiguse põhjused olid majanduslikku laadi. Sisemine kriis, mida kasutasid rahulolematud endised sõdurid, viisid rahvahääletusega demokraatliku põhiseaduse kaotamisele, mis 13 aastat tagasi oli pandud kehtima. Hääletajate rõhuv enamus pooldas „parlamendi diktatuuri" lõpetamist ja selle asendamist riigivanema diktatuuriga.

Ka Eestil oli oma „juht". Kuid Eestile õnneks oli ja on tema riigivanem südames demokraat. Konstantin Päts oli liig tuttav nii saksa kui vene kontsentratsiooni-laagritega, et olla suuteline hellitama muid kui ebasõbralikke tundeid jõu tarvitamise vastu.

Riigilaeva juhtimisel demokraatia vaikseisse vetesse olid Konstantin Pätsil tema ülesande lahendamisel abiks kaks meest: vägede ülemjuhataja kindral J. Laidoner ja majandusminister Karl Selter.

Uus Eesti põhiseadus ei kehasta mitte ainult mõningaid põhimõtteid 1920. a. põhiseadusest, vaid sisaldab ka neid õpetusi, mis põhiseaduse tegelikul' ellu

Presidendi võimupiirid o otsuste teostamiseks vajal usaldatava valitsuse allkirj poolt vastuvõetud seadusi tagasi anda ueeks otsustam kujul ka seadusi anda. Ku mise võim on piiratud. E seerimine ja kõik seadused, da, on väljaspool presiden

Seistes ühelt poolt fašis munismi vahel, ei saa Ee bada põhiseadust, mis teo kõigile inimlikkuse ideaalide ketel aegadel kaotaks oma

Uus põhiseadus tagab, e tatud kõigi nende abinõud rahu kaitseks nii kodus ku

Eesti praegune majand seks tagatiseks, et uus p sobima. Kui Briti, Ameeri metaksid demokraatlike Eesti suuteline astuma ett

Teised Balti riigid, Lät astet veel saavutanud. Ka Kuid demokraatliku valitsu kab nüüd voolama ka sinna nimetas Peeter Suur Tallin

Seepärast võib Eesti uus pöördepunkti mitte ainult ajaloo

„Raku" — Euroopa eeskujulikum hõberebasekaswandus

Eile toimus Kurnal kasvanduse õnnistamine

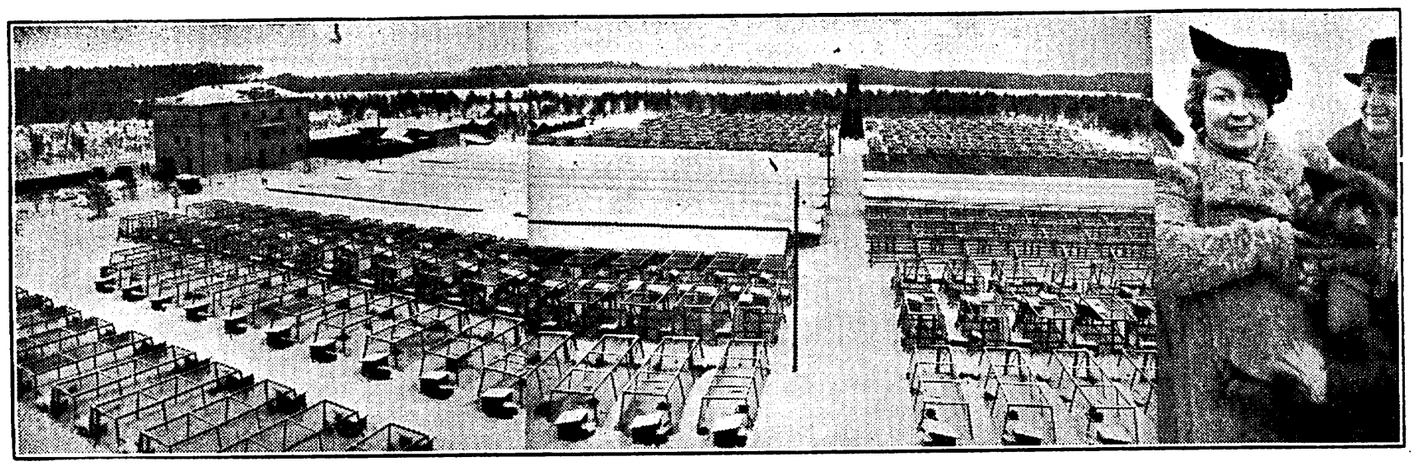

Üldvaade „Raku" hõberebasekasvandusele; paremal: majandusministri abikaasa pr. Selter elusa hõberebasega.

Eile kell 12 päeval oli korraldatud Kurnas, Raku-nimelise hõberebasekaswanduse waimulik pühitsemine. Selleks puhuks olid sõitnud kohale põllutööminister A. Tupits abikaasaga, majandusministri abikaasa pr. Selter, loomakaswatuse nõunik Munga, ajalehtede esindajad ja kaswanduse osanikud eesotsas dir. K. Wellneriga. Waimuliku talituse pidas õpetaja Tähewäli.

Karusloomade kaswatajate seltsi poolt kõneles J. Uritam, kes on tuttaw rebasekaswanduse olukorraga kogu Euroopas. Ta wäitis oma kõnes, et Raku hõberebasekaswandus on kahtlematult eeskujulikum kogu Euroopas, andmete kohaselt isegi parim kogu maailmas.

Kaswanduse, mis kuulub 10-liikmelisele kooperatiiwühingule, on inwesteeritud kümneid tuhandeid kroone, rohkem kui nii mõnesegi kesktööstusesse. Praegu on kaswanduses 700 hõbe- ja sinirebast. Hiljuti tapeti umbes 500 rebast ja nahad lähewad juba maailmaturule.

Kaswandus on alles wäljaarendamisel. Walminud on aga lõplikult kaswanduse kolmekordne keskküttega peahoone, 2 waatlustorni ja traatkuudid umbes 1200 rebasele. Maa-ala on aga küllalt nii suur, et kaswandust wõidakse laiendada mitmewõrdselt. Sama kaswandus asus waremalt Kõsel, kuid sealt tuli tal kolida ära.

Kaswanduse juhatajaks on hra Ilmjärw. Kaswanduses töötab umbes 30 töölist.

Walimiste peakomitee astus kokku

Algavad ettevalmistused riigivolikogu valimisteks

Esimeheks esialgu riigikohtunik P. Puusepp

Täna kell 1 p. astus walimiste peakomitee kokku oma esimeseks koosolekuks. Kuigi walimised pole weel wälja kuulutatud, on peakomiteel tarwis ajuda eeltöödele. üks tähtsamaid ülesandeid on walijate nimekirjade parandamine, sest teatawasti une põhiseadusega tõsteti walijate wanus 20 aastalt 22 aastale.

Seaduse järele on walimiste peakomitee esimeheks õiguskantsler. Kuna aga õiguskantsleri weel pole nimetatud, siis on esimeheks see peakomitee liige, kes sinna nimetatakse riigihoidja poolt. Riigihoidja on peakomitee liikmeks nimetanud riigikohtu administratiiwosakonna esimehe P. Puusepa. Seega on tema esialgu peakomitee esimeheks. Teisteks liikmeteks on riigisekr. K. Terras, Tallinna ringkonnakohtu esimees W. Kunsik, Tallinna linnapea kindr. J. Soots, Harju aj. maawalitsuse esimees K. R. Runs ja siseministri poolt määratud liige. Wiimase isiku kohta pudus toimetuse töö lõpul weel selgus.

Eksportwõi hind langes 12 senti kg-lt

Riigijuurekmaksjuures 20 sendile kilolt

Eksportwõi hinnaks noteeriti täna börsikomitees 1.77 krooni kilo eelmise nädala 1.82 krooni wastu. Uus hind on 12 punkti wõrra madalam eelmise nädala hinnast. Tendents märgiti waikne.

Hinna allaminek on tingitud wõihindade nõrgenemisest wälistuurgudel, eriti Inglismaal. Nõrgenemise põhjustajaks on pühadehooajale järgnenud waikus ja asumaade wõi turule ilmumine.

Une noteeringu alusel tuleb riigil maksa wõi hinnale juure juba 20 senti kilolt. Kindlustatud hinnaks on teatawasti 1.90 krooni.

Piimahinnad jäid endiseks. Samuti ka juustuhinnad.

Kodutütarde instruktorid arutasid koolist lahkunute organiseerimist

Järjekordne kodutütarde instruktorite kursus toimus Tartus 7. ja 8. jaan. k. a., kuhu olid kogunenud kõikide ringkondade instruktorid. Kursuse tähtsamaiks arutluspunktideks oli juhtide väljaõppe teostamine, koolist lahkunud tüdrukute organiseerimine ja neile arendavate ja huvipakkuvate tegevusvõimaluste loomine, ja instruktorite enesearendamise võimalusi. Tehti ka ettepanekuid põhimääruste täiendamiseks ja muutmiseks.

Kursusel valitses elav töömeelcolu. Kursust juhatas peavanema abi pr. L. Kalling-Kant, külastas peavanem prl. S. Pruuden ja viibis alatiselt kohal sekretär. prl. L. Root.

Kuritegude avastamine näitab tõusu

Kuritegewus wäheneb aasta-aastalt

Wiljandi kriminaalpolitseil walmis kokkuwõte kuritegewuse kohta 1937. a., millest nähtub, et kriminaalkuritegewus iga aastaga langeb. Rõõmustawal wiisil wõib märkida, et wähenemist näitawad just raskemakaliibrised kuritood, nagu tapmised, süütamised, ametalalised eksimused jne. Eriti filmatorkaw on see wiimase liigi kuritegude alal. Näitena olgu toodud, et 1933. a. kriminaalpolitseis registreeriti 46 ja järgmisel aastal 43 ametalalist kuritegu, kuna 1937. a. ametalaliste kuritegude arw piirdus 15 juhuga.

Ka kuritegude awastamine näitab suurenemist. Wiljandi kriminaalpolitseis on kuritegude awastamise protsent kaswanud iga aastaga, nagu seda tõendawad wastawad statistilised andmed. 1933. a. selgitati kõigist toime pandud kuritegudest 56 protsenti, mõõdunud aastal aga 71,7 protsenti.

Pärnus kasvatatakse jääd

Pärnu laht ja jõgi külmajid kinni juba detsembrikuu esimesel poolel ja wahepeal ei ole sula olnud, kuid ameti on jää weel üsna nõrk, olles hõbuste liikumiseks ja sõidukite kaudmiiseks hädaohtlik. Seepärast taliteed piki jõge seisawad awamata.

Jää paksenemist takistab jõgaw lumekord, mis ei lase külma läbi. Kuna õhukest jääd ei ole kajulik jäätelkriteesse paigutada, siis on asutud jääd kaswatama. Seda tehakse sel wiisil, et jäätõrniseks määratud kohtadelt lumi kõrwaldatakse, mis wõimaldab külma ligipääsu ja jää paksenemisele kiiresti.

Mõisaküla alevist Abja linn

Riigikohus jättis tagajärjeta Pärnu maavalitsuse esimehe revisjonikaebuse Viljandi ringkonnakohtu otsuse peale, millega viimane ei tühistanud Mõisaküla alevivolikogu otsust, võtta alevi nimeks linnaks saades Abja linn. Nii ei tee nime küsimus enam Mõisaküla linnaks saamisele takistusi.

Linnaks muutmise aktsiooni algas Mõisaküla läinud aastal. Alevivalitsuse algatusega ühines kogu elanikkond. Kuid pikki võidlusi tekitas linnale sobiva nime leidmine, kuni jäädi peatuma Abja nime juures. mis ka volikogus heaks kiideti. Aga maavalitsus jättis nime osas alevivolikogu otsuse kinnitamata. Põhjenduseks tõi maavalitsus ette, et on olemas Abja-nimeline vald ja et ümbruskonna elanikelt on Abja nime ülevõtmise vastu tulnud proteste. Nüüd kohus päästis alevivolikogu otsuse siiski jõusse.

Nimeta mees sai karistada

Möödunud aasta detsembrikuus hakkas Suure-Jaani alewis joobnud peaga lärmitsema ja määratsema kõigi wenelane, tungides Tallinna tän. nr. 3 elutsewa E. Toobali korterisse, kus purustas mööblit. Toobali korterist siirdus mees maja teisele korrale M. Sääse korterisse, kus ta mürgeldamist jatkas, öeldes ähwardusi korterielanike aadressil. Hiljem tuli purjus wenelane maja alumisele korrale tagasi, hakates ahjuroobiga taguma wastu lage kohal, kus asetses Sääse korter. Lõpuks wahistati mürgeldaja ja toimetati politsei arestikambrisse. Kui aga hakati selgitama tema nime, tuli ilmsiks, et mehel perekonnanime polegi. Wenelast kutsuti eesnime järele Iwaniks.

Nüüd karistas Wiljandi-Pärnu prefekt administratiiwkorras ilma perekonnanimeta wenelast toimepandud mürtsu eest 50-kr. rahatrahwiga wõi 30-ööpäewase wangistusega.

Tulelaev „Tallinn" lahkus

Täna lahkus oma alatiselt positsioonilt tulelaew „Tallinn", asudes Wahe madalikule, kust jää tekkimise tõttu oldi sunnitud wälja wõtma tuleboid.

Täna walitses merel üsna tugew tuul, kuid selle suund oli meile soodus, kandes jää Soome ranniku poole.

Vabaduse Risti kavaleride soodustused laienevad

Sõjaliste teenete ainsale aumärgile nus statunt koostamisel

Pühapäewal, 9. jaanuaril, Wabaduse Risti Wendade ühenduse Pärnu osakonna peakoosolekul tehti teatawaks, et Wabaduse Risti statunt on muudamisel. Praegu kehtiw statunt näeb ette ainult aumärgi annetamise ja kandmise korra, aga uues statuudis leiawad märkimist ka kõik need soodustused, mis wahepeal aumärgi omajaile tehtud. On lootusi, et soodustusi laiendatakse gi.

W. R. W. ü. Pärnu osakonna ümber on koondunud 128 tegewliiget. Koosolekule oli neist ilmunud 50. Endine juhatus, mille esimeheks kol.-ltn. A. Lõhmus, waliti wanas koosseisus tagasi. Aasta jooksul oli osakonna rahaline läbikäik 2.163 kr., millest suurem osa läks toetuseks puudustkannatajatele liikmetele. Algaval tegewusaastal tähetakse Wabaduse Risti kawaleride wahel kontakti sõlmendada, milleks suwel korraldatakse ühiste kokkulekutena kaks wäljasõitu wanadele lahingwäljadele, nimelt Iklasse ja Woltwetti.

Pärast koosolekut oli ühine kooswiibimine, millest kutsutud külalistena osa wõttis linnapea H. Soo ja teisi isikuid.

Viin osutus seebikivilahuks

Otepääl juhtus mõned päewad tagasi kurb õnnetus Palupera maanteel elutsewa Ferdinand Niklusega. Mees ilmus öösel joobnuna koju. Leides köögis riiulilt riigiwiinapudeli, asus ta seda tühjendama, aimamata, et joob põletawat wedelikku. Nimelt hoidis N. abikaasa riiulil seebikiwilahu' pudelit ja mees jõi lahu. Esimest abi andis jaoskonnaarst dr. Neuman. Raskete eesmiste wigastustega toimetati Nikius Tartu haiglasse. Ta seisukord on tõsine.

Suusataja murdis jalaluu

Suusatamisel murdis eile oma wasaku jala lnu 22-a. Tatjana Tomberg. Õnnetus juhtus Mustamäelt allasõidul ja nagu selgus, oli tingitud ebaõnnestunud pöördest. Wigasaanu toimetati rawimisele Greiffenhageni haiglasse.

Semmeringis korraldatakse

Aljechin-Euwe-Capablanca-Kerese waheline m

Kõik neli on annud juba põhimõttelise nõ

„Wiener Schach-Zeitung" toob teate Aljechin-Capablanca-Euwe-Kerese eelseiswast neljamehewõistlusest.

Leht kirjutab eestlasest hotellidirektori Zimdini katsest korraldada Semmeringis Aljechin-Kerese matschi.

Kuna aga Aljechin wastas, et ta ei taha enne 1939. a. wõtta ette mingit uut wõistlust maailma-meistri nimele, siis oldi sun Kahe-mehe-wõistluse asemel manentseks saanud komitee mehe-wõistluse Aljechin-E Rõõmustawalt on kõik neli põhimõttelise nõusoleku ja jõudmist lähemate tingimus

Matsch peetakse 1938. a

Poolast tuleb sel aastal 4—5 tuhat

Välistööliste kaetakse ainult põllutööliste tegeli

Poola põllutööliste kohta on lähemal ajal oodata lepingu sõlmimist Eesti ja Poola valitsuste vahel. Selles lepingus fikseeritakse üldised alused õiguste ja kohustuste kohta, mis omab Eestisse põllutööle asunud poola põllutööline. Sellesisulised lepingud Poola on sõlminud ka teiste riikidega, kes kasutavad Poola tööjõu ülejääke, nagu näiteks Saksa, Prantsusmaa ja Läti. Läti tahab sel aastal Poolast värvata 35.000 põllutöölist.

Kui suureks kujuneb tööjõu puudujääk Eestis põllutööde alal, see selgub hiljemalt veebruari alul. Praegu selgitatakse registreerimise kaudu üldine tööjõu nõudlus, samuti ka tööjõu pakkumine. Puudujääk tuuakse sisse Poolast. Kuid see arv allub enne valjule kontrollile, et välistöölisi mingil tingimusel ei toodaks rohkem kui seda vajab tegelikult tööturg. Poolakate sissetoomisele asjaosalistes ringkondades vaadatakse kui hädaab tööliste väljalülitamisele ja

Eelandmetel võiks tulla tuhande poola põllutööline hast lepingut palga ja muu detakse sõlmida vastavate veebruariks. Hiljemalt märtsi olema juba kohal, et ei tu põllutööde algamisel.

Tööjõunõudlus maal on naistööliste suhtes. Perena pisarsilmil otsimas naistööli

Suure nõudmise tõttu ke liste palgad. Viimasel ajal enam aastalepinguid, vaid See teeb tööandjate taluniki vemaks. Igasugused arvestus tuvad seetõttu võimatuks.

Diplomaatlik kroonika

Hra Aksel Paju, Sao-Paulo konsulaadi uus sekretär, wõtab enne äraõitu Brasiiliasse jutulesoowijaid wastu wälisministeeriumis neljapäewal, 13. jaan., ja reedel, 14. jaan., kella 11—1.

Narva ja Virumaa pensionärid olid koos

Narvas leiduvat pensionäre, kes saavat ainult 6 krooni kuus!

Pühapäeval oli Narva „Ilmarise" ruumidesse kutsutud kokku Narva ja Virumaa pensionärid oma ühingu esimesele peakoosolekule. Kokku oli tulnud 500 pensionärist 200 ümber. Koosoleku avas A. Põldoja, misjärel kanti ette ühingu juba kinnitatud põhikiri. Otsustati kutsuda ellu matusekassa, mille aluskapitaliks loodetakse saada riigilt toetust 500 krooni, kuna iga kassaliige maksaks aastas ühe krooni. Samuti kutsutakse ellu laenukassa.

Nagu koosolekul selgus, on pensionäride seisukord küllaltki raske. Narvas leiduvat pensionäre, kes saavad kuus ainult 6 kr. pensioni. Et selle rahaga pole võimalik ära elada, on täiesti arusaadav. Narva-Viru Pensionäride Ühingu juhatusse valiti: J. Põldoja, Allik, Hermann, A. Rokk, E. Sahar, J. Sahk ja M. Petrov.

Purjus mees ajas laiali loomaostukomisjoni

Möödunud aastal 1. nowembril toimetati Tarwastu wallas Mõnnaste meierei juures kariloomade ostmist Rõnkogude Wenele wenelastest ja eestlastest koosnewa ostukomisjoni poolt.

Samal ajal ilmus kohale Tarwastu walla elanik Hans Jürgens, kes wene ja eesti keeles hakkas üttelema terawusi ostukomisjoni aadressil, olles ise tugewasti joobnud. Jürgensi wahelesegamise tõttu pidi komisjon töö lõpetama. Nüüd karistas Wiljandi-Pärnu prefekt Jürgensit selle eest 60-kr. rahatrahwiga wõi 30-ööpäewase wangistusega.

Käsitööstuskoja Viljandi esindus

Käsitööstuskojas on praegu teostamisel laiemaulatuslik organiseerimistöö, mille eesmärgiks on koja esinduste loomine kõigis suuremais prowintsilinnades ja ufaldusmeeste kaadri ellukutsumine.

Koosolekul kutsuti ellu koja Wiljandi esindus. Selle esimeheks waliti rätsepmeister M. Adari, abiks J. Jaska, sekretäriks J. Tischler ja liikmeiks Tänaw, Kaasik, Rang ja Esenson.

Loomaaia omanik sai protokolli

Reedel kella 8 paigu õhtul Kopli tän. nr. 2 asetsewa loomaaias juhtunud õnnetuse pärast koostas politsei protokolli loomaaia omanikule Uus-Maailma tän. nr. 3—5 elutsewale Eino Salumaale. Juurdlusega selgus, et Salumaa ei olnud kurja löwi pidamisel wõtnud tarwitusele wajalisi ettewaatuse abinõusid, mispärast löwi rebis puruks loomaaeda külastanud poisikese riided.

Täna algab Budap

Budapest, 9. 1. (ETA kantsler dr. Schuschnigg ja Schmidt saabusid pühapäeva wõtta Rooma protokolli sign mis algab esmaspäewal. Wa gari peaminister Daranyi, sed walitsuse liikmed, Saksa sed. üheksuses esmaspäewal Budapestis lehwimas Itaalia.

Budapest, 10. 1. (ET lisminister krahw Ciano saa dapesti, et ofa wõtta Rooma konwerentsist. Walsalis olid litsuse liikmed eesotsas peami lomaatliku korpuse liikmed. S suur rahwahulk.

Jääolud Riia lah raskem

Riia, 10. 1. (ETA) Lääne-Kuramaa rannikul on Kohati on neis wetes tekkinud rematel aurikutel on aga wee kujate abita.

USA ehitab 237.00 sõjala

Washington, 10. 1. York Herald Tribune" teata kawatseb nõuda kongressilt w aastani uusi sõjalaewa kok ses. Pärast 1934. aasta Vin te nähtud sõjalaewade kawatse hingulaewa, kaks lennukitekan 3—4 kerget ristlejat, 20 miin

USA riigisekretä auhinna kan

Lima, 9. 1. (ETA) (H ter on telegraafi teel teinud 9 ettepaneku seada Nobeli ühendriikide riigisekretäri Cor

Läti ministric

Warssawi, 1. 9. (minister Ekis saabub Wars lastada Poola tööstus- ja k Ekis wiibib Poolas neli p Poolasse Läti awaliku asja

Tüssas mak

Mäetaguse walla Mäe talupidaja Olka tallu ilmus sisse kasfeerida Maapanga 42 kr. Talupidaja poeg H kwiitungi, millest nähtus, et maksunõudja lahkus. Hiljem saanud kätte ainult 2 kr. saatekaarti ja mõtles sellega lest. Mees on juba waremalt Ta wiibib praegu wahi all.

Suusarahwa keskel

Nömme on nüüd talisportdi linn. Igast jaamast tuleb rongile suusatajaid. Wagunid neid täis. Istuwad mitmewärwilistes dressides, suusad põlwede wahel. Meenub föjawärong.

„Miis nüüd hädа,“ ütleb tuttaw ametnik, „nüüd lubatakse suusad wagunisse wõtta, enne nõuti, et pole mud kui pane aga pagasi. Kas teie ei suusata? Oikе aga suusad ära. Kosutaw lõbu! Waadake lumistunud metsa!... Teine osoon kohe.. Tingimata hakake suusatama.“

Ei noh, eks see suusasport wõib olla kena ja kosutaw küll, aga minu koiwad seda waewalt enam wälja kannatawad. Jälgin niisama teiste lõbu.

Nömme jaama juures näen seda suusawäge lähemalt. Nad ruttawad Mustamäele. Mõni wilumata poiss wõi plika — neid on ju nii raske eraldada rõiwastuselt teineteisest — kukub juba siin jaama juures käpuli. Wana nõmmelane läheb mööda ja naerab: „Kaikameeste pataljon! Igal pühapäewal klõbistawad siin oma laastudega.“

Mäel, kus tee wiib kaitseliidu laskerajale, areneb suur segimine. Suusatajaid on siin küll wist paar sada. Lastakse ühelt mäekünkalt alla ja teiselt üles. Pärist üles ei too aga suusatajaid allalaskmisest saadud hoog, waid suusatajal tuleb end mäetippu kribida toll-tollilt, suusad põgiti all. Näen naissuusatajaid, kes wuhisewad mäest alla paljaspäi, ise õhetawad näost. Ega paljudel meessuusatajailgi pole peakatet. On waid mõned paelaribad tõmmatud üle kukla. Ühel noormehel ei ole mõdagi juuste katteks. Tal on aga punased klapid kõrwade kaitseks. Panen tähele, et naised kukuwad meestest sagedamini. Nad on enamasti kõik lumistunud, nagu olekski nad suuskade asemel kasutanud oma keha ümaramat kohta.

Mõnikord kukub suusatajaid kohe kobaras. Sellest ei küsi keegi. Uppi-lendamine ju see suusatamisnali ongi.

Äkki lähenes laskeraja teelt mootorratas, kolm suusatajat schlepis. Mõõdunud nagu maruhoog. „Kui oleks kasutada hobune, küll oleks tore,“ arwab üks noormees. Aga kus wõtta pühapäewasel päewal hobune. Siin kiirpiltniku juures on küll üks kõrw, aga see on punst. Ka täistopitud karu on piltnik ajanud reklaamiks piisti. Küllm on kõre ja seepärast ka wähe neid, kes laskwad end pildistada.

Seisatan autoderiwi juures. üks põidukeid on warustatud raadioga, teine on jälle tohutu suur nagu must leinatõld. On muudki huwitawat Nõmmel waadelda, aga ilusaim kõigist on siiski Nõmme loodus. Kui palju walgeid puid ja külmahärmatuses põõsaid... Nõmme on end ehtinud kaunimate taliehetega, et tõmmata siia talisportlasi, ja see on tal ka läinud korda, sest suusatajatewägi kaswab alatasa.

Kohtan noort ametiwenda, kes põidab suuskadega jaama poole.

„Kuidas suusatamine läheb?“

„Torcdasti. Kõik mets on suusatajaid täis.“

„Talisport wõtab hoogu?“

„Jah. Linnas on praegu wäga raske leida suusaülikondi ja suuskigi pole enam saada. Kõik kauplused on ostetud tühjaks.“

„Nende atribuutide hinnad tõusewad siis?“

„Arusaadaw. Ma maksin kogu selle wärgi eest, mis te siin mu ümber näete, 85 krooni. Seejuures sain suusad weel 5 krooniga. Tawaliselt maksawad need poole rohkem. Aga ega warustuse-küsimus tohiks teha suusasportdile ülepäässmatuid takistusi. Mis neist pükstest ja pluusist teha on. Kel on naine, pistab ise kodus walmis.“

Kell 3 hakkas suusatajatewägi kogunema jaama. Kõhud on joostud tühjaks, nüüd waja rutaat oju lõunale.

Kaswandi Kusta, ligemale 50-aastane meheõbinas aga tuleb alles. Tuttawad ütlewad Kustale:

„Hiljaks oled jäänud, Kusta.“

Mees heidab nõrdinult käega ja seletab:

„Ega ma ise poleks tulnud, aga eit ikka sunnib. Olewat terwiseks. Mis terwist siin on, kui külm tõmbab nina punaseks nagu porgandi.“

„Miks su eit siis ise ka suusatama ei tule?“

„Kus temal aega,“ wastab Kusta, „tal ju need suured bridshi-partiid. Ega minagi siin maailma lõhki ajama ei hakka, lähen teen enne nina soojaks.“

Wõtab Kusta suusapaari õlale ja sirdub restorani poole. Noored tormawad aga rongile ja ma kuulen, kuidas keegi ütleb: „Küll mina teen, mis bridshi-partiid sel Kaswandi proual on.“

Rahumäe jaama ooteruum on külm nagu hundilaut. Katsun, kassa juures olew ahi on puha külm, teine ahi siiski pisut leige. Kõrwaklappidega noormees, kelle suusadress ei näi just olewat wäga soe, raputab õlgu ja puristab: „Küllm hakkab!“ On teisigi, kel ninad punased. Mõtlen, et kui see suusasport ikka sellise hooga areneb, siis peaks leiduma ka sooje ruume, kus sportlased wõiksid nina soojendamas käia ja raudteewalitsusele ei tohiks see teha ka wäga suuri kulusid, kui wähimalt pühapäewiti kõetaks weidike rohkem jaamade ooteruumide ahje.

Noored inimesed ajawad nahad higiseks, ja kui hiljem jäädakse küllma kätte seisma, siis wõib mõnigi suusataja saada terwise kosutuse asemel haiguseid kehha.

Muide on aga tore sellise kõõbeda ilmaga liikuda wäljas lumistunud mändide all. Mul polnud küll mäsamist suuskadel, aga linna jõudes oli kehpaik nii hele, et lõunatades perenaine juhtis korduwalt tähelepanu elukalliduse tõususe.

H-i.

„...ja minust saaks kuningas Varalott I!“

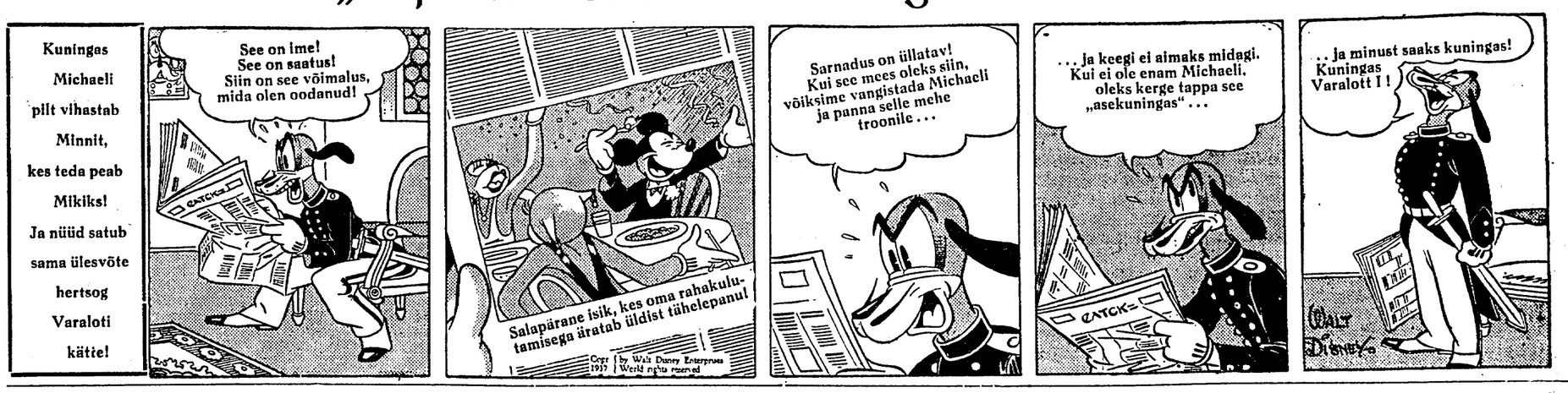

Dollarmiljardär Jumala armust

Oli Rockefeller suurem Shakespeare'ist?

13

Streik lööminguiega

Kui Rockefeller 1913. a. augustis tahtis Forest Hillist lahkuda, esitasid kaewurid nõudmisi oma elutingimuste parandamiseks. Nad olid tulnud kokku wäljaspool töötuslinna ja nende nõudmised saadeti Frank Hayesile, mäetööliste liidu organiseerijale. Nõuti oma kutseühingu tunnustamist, kümneprotsendilist töötasu lisandust tonnilt, ületunnitöö tasu maa all ja tööliste poolt tellitud kaalumeistri ametisse panekut. Kolm järgmist nõudmist puudusid 20. sajandil endastmõistetawate hulka: Nõuti waba arstiwalikut, õigust osta toidukaineid töölisele eelistatud poest ja õigust siiia töölisele eelistatud föögimajas. Lõppeks nõuti weel riiklikku politseid erapolitsei asemele. Need nõudmised wastasid juba lehtiwaile tööstusoludele Ohios, Indianas ja Pennsylvanias.

Kuid firma ei wastaundki neile. Selle järele tulid töölised 15. sept. Denveris kokku ja kuulutasid wälja streigi. Firma saatis ametnikud töölistega läbirääkimisi pidama, kuid need hülgasid pakutud läbirääkimised.

Streigi alustamine tähendas töölistele ka oma elukohtadest lahkumist. Nad läksid oma kompsude, naiste ja lastega mägedesse, kus löid telgid üles. Firma saatis 326 politseinikku streikijaid walwama. See tekitas kokkupõrkeid. Oktoobris oli kolm lööminguit tööliste ja politseinike wahel. Wiimaks saatis kuberner riiklikku miilitsa erapolitseinikke asendama.

Miilits seadis korra jalule, kuid see oli kurb sunnikord. Miilitsa ülem, kindral Chase, tuntud tööliste waenlane, tähendas töölistele sama, mis punane rätt härjale. Wiimaks arwas kindral oma töö olewat teinud ja jättis ainult 35-mehelise miilitsa rühma korda pidama major Jankocki juhatusel. Majori abiks oli leitnant Linderfeldt, seiklejа, kes oli kunlus kaewuritega löödud lahingute pärast.

Weresaun telgilinnas

Nende meeste algatusel aeti streikiwad töölised oma telgilinnast wälja. See kallas õli tulle. Mõne minutiga tekkis lahing miilitsa ja meeleheitele wiibud tööliste wahel. Lahing kestis hommikust õhtuni ja lõppes miilitsa wõiduga. Telgilinn süüdati põlema ja tööliste wangistatud juhil John Tikasel löödi pealuu püssipäraga fisse. Järgmisel päeval leidsid streikijad endise telgilinna asemelt 2 naise ja 11 lapse põlenud laibad.

See ajas töölised wihale. Ka need, kes olid juba tahtnud kaewanduste tolmu jalgadelt raputada, tulid tagasi ja metsikus wihas rünnati unesti militsionääre. Streikijad tapsid politseinikud ja süütasid kaewandused. Sõjale tehti lõpp alles siis, kui walitsus saatis föjawäe kohale. Wiha- ja süüdistuslaine läbistas kogu ühendriikide ajakirjandust.

Kui suur oli Rockefelleri süü selles weresaunas? Kõigepealt olid Colorado kaewandused töösturite silmis kapitalipaigutuste kohad. John D. Rockefelleri isiklikud huwid olid tollal juba ammu koondunud heategewusele, ta poeg aga allus teiste töösturite mõjule ega olnud tal tööliswõitluses weel küllaldasi kogemusi. Ka polnud wana Rockefeller kui nimeline wastutaja enam kohane mõtlema muutunud aja waimus. Tema oli olnud teerajaja uneaegsetele tööstusmeetoditele, neist föltunud töölisolude probleemid kuulusid juba uuele inimpõlwele. Ei tule unustada, et John D. Rockefeller nägi tööliste nõudmises organiseerumise õiguste järele wastase wõitlust enda wastu tema enda relwadega. Tema oli organiseerinud tööstuse ja nüüd tulid töölised endile nõudma sama õigust. Kas see polnud tema algatuse ülewõtmine?

Hädawajalised sotsiaalsed uuendused

Nooremale Rockefellerile oli weresaun suureks wapustuseks. See näitas talle nust teid tööstuse juhtimises. Rahwas wajas sotsiaalseid uuendusi ja nendega ei tohtinud enam wiiwitada. John D. Rockefeller noorem nägi ajakirjanduses puhkenud tormi suure hirmuga. Ta esimeseks sammuks oli pöörduda awalikkusele esitusega, et Colorado kaewanduse olud wõetaks igakülgsele juurdlusele. Rockefelleri fond tegi W. Mackenzie Kingile, endisele Canada tööministrile, esituse isiklikult uurida tööolusid Colorado kaewandustes, et nende põhjal teostada wajalisi reforme. See sai täiesti uue poliitika alguseks Rockefelleritelt ja Standard Oililt. King asus kohe tööle ja awalbas warsti teadaande, esitades üühtlasi ka uuenduskawadega. Weidi liig kiirelt tõtati teda ristima „tööstusliku demokraatia“ loojaks. Detsembris teatasid töölised, et wõtawad uuenduskawa wastu ja lõpetasid streigi. üühtlasi asus ka selts Kingilt wäljatöötatud plaani teostamisele. Kõik tööliste esialgsed nõudmised, mille pärast streik oli alanud, wõeti eraldituit wastu.

Kõik, mis sealt peale Rockefelleri firmas tööliste kasuks läbi on wiibud, on sündinud John D. Rockefeller noorema algatusel ja nõusolul. Uue aja waimus ja meetoditega.

8. sept. 1914 pidas wana Rockefeller oma kuldpulmi. Kui kangele selja taha oli jäänud päew, millal noor petrooleumikaupmees ja wäike mustapäine õpetajanna olid Clevelandis üksteisele eluaegseks sidemeks annud käed! Nüüd weeretati mrs. Rockefeller murule ja seal nautis ta oma laste ja lastelaste fööris waikselt pidurõõmu. Järgmisel päewal oli ta 75. sünnipäew. üllatuseks laskis John D. New Yorgist tellida pafunakoori, et korraldada kontserti sünnipäewalapse lemmiklaulubest. John D. istus oma naise kõrwal ja jutustas neude möödunud elust. Korraga wanur kaikestas, waatas naise kahwatuse näkku ja ütles:

„Minust räägitakse, et ma olewat elus palju korda saatnud.“ Ta tegi pausi. „Jah, olen rängasti töötanud. Kuid parim, mis olen ilal korda saatnud ja mis on mulle toonud suurimat õnne, oli see, et wõitsin sinu armastuse ja et tulid mulle naiseks. Olen oma elus ainult korda armastanud ja olen tänulik, et ma pole teda weelgi kaotanud...“

Kuid ta armastatu ei pidanud talle enam kaua kuuluma.

Mrs Rockefelleri surm

Järgmisel kewadel pahenes mrs. Rockefelleri seisukord. üks spetsialist uuris ta werd ja ütles, et warsti tulek paranemine. Umbes nädala pärast awaldas mrs. Rockefeller soowi, et ta weeretataks ratastoolil parki, lilli waatama. Tuud hiljem jõi ta klaasi piima, tänas põetajat ja wajus patjadele. Põetaja ja õde jookseid ligi, kuid mrs. Rockefellerist oli elu lahkunud.

Rockefeller ja ta poeg, kes olid põitnud Floridasse, kihutasid kohe eraronniga tagasi. Kui rong Floridast lahkus, wiies wanuri, omaegse ölikuninga, põhja poole, imestas Rockefeller, millise õrnatundlikkusega jaamaametnikud ja reisijad, kes teda nägid, suhtusid temasse. Kõik oli kuulnud mrs. Rockefelleri surmast ja ilmutasid kaastundmust miljardärile. Kogu rünnakuwaim ja solwaw suhtumine oli nagu puhitud.

Kirstupanek toimus samas toas, kus mrs. Rockefeller oli surnud. Noor John D. ja isa seisid kõrwuti. Siis ütles poeg: „Ema on nii ilus, me ei tohi teda täna weel matta. Näib, nagu magaks ta.“

Wanur ei rääkinud sõnagi.

Kui maailmasõda lõppes, lähenes Rockefeller 80. eluaastale. Aastate wiisi olid ta armsaks meelelahutuseks istutustöö Pocantico pargis. Kogu villa ümberkaudsuse omandas ta aastate jookul ostuteel, et siuna luua maailma kauneimat parki. Selles pargis end päikesepaiste ja õhu puhtuse üle rõõmustades otsustas wana Rockefeller oma elupäewi nii kaua pikendada kui wähegi inimese wõimuses. See oli tema wiimne suurejooneline ettewõte, mille teostamisele ta ajus kogu oma tõhususega.

Miljardäri palee

Rockefeller ise elas ainult ühes lahekaistkümnest hoonest, mis kerkisid ta hiigelmõisast, ja kohta, kus see hoone asetses, hüüti Kykuitiks. See on hollandikeelne nimetus, mis sellele paigale kord olid annud rõõrändajad Hollandist. Hoone asetses mäel, kus awanes suurepärane waade ümbruskonna metsadele. Teistes hoonetes elasid Rockefelleri lapsed ja lapselapsed. Wana John D. elanu kõrwale laskis John D. noorem püstitada uhke ja kunstirikka palee, mis on üleni wäätkaswudega kaetud. üks hoone on määratud wana Rockefelleri lastelaste mängupaleeks. Selle hoone ehitamine läks maksma üle miljoni dollari. Seal on mehaanilisi, kunstiriikaid mänguasju, wõimlemisaparaadid, keeglisaalid ja ujumisbassein, 18 meetrit lai ja 13 meetrit pikk. Hoone ümber on tennisewäljakud ja John D. kuulus golfiwäljak. Teede pikkus Rockefelleri pargis on sada kilomeetrit.

Rockefeller lõi enda ümber terwe masinawärgi, mis pidi walwama, et ta annetusi ei kulutatud teistele ülesannetele kui neile, milleks nad olid määratud. Kord tahtsid Brooklyni kodanikud asutada haiglat. Nõ[...] Rockefellerile ette wõtta pooled kulud enda kanda. [...]feller küsis mõtlemisaega, mida paljud pidasid wi[...] hülgamiseks. Ent mitme kuu pärast laskis Ro[...] isikud uuesti enda ette kutsuda. Tema masinaw[...] kõik üksikasjaliselt järele kuulanud.

„Kui heidate pilgu linnaplaanile,“ ütles [...] „siis näete, et seal läheduses, kuhu teie tahate [...]nut haiglat, on juba hospidal. Teie palute mult [...] kulude katmist, kuid millest te mõtlete katta teise p[...]

Asunik uppus kaevu

Langetöwehoog sai saatuslikuks

Tartumaal Walguta wallas leidis uppumis[...] Saaremäe asuniku talu pidaja Woldemar T u b e [...]a, wana. Mees oli kukkunud õuel olewasse kaew[...]ces, kust ta leiti abikaasa poolt. Arwatawasti [...] Tuubelit kaewu ääres langetöwehoog.

W. Tuubel oli umbes 5 minutit enne õnnetu[...] sikstulekut jootnud õuel kaewu juures hobuseid. [...]ta kaewu kukkus, seda keegi ei näinud. Kui per[...] Ella Tuubel õuele tuli, nägi ta lahtisest kaewust [...] jalgu wälja paistwat. Kodunste abiga kisti mees k[...] wälja ja tehti talle kunstlikku hingamist, kuid see [...]nud tulemusi. Rõngu jaoskonnaarst konstateeris [...]misjurma. Wägiwallatunnusmärgid puudusid.

Omaksed oletawad, et T. kukkus kaewu langetö[...] pealetulekul. Nimelt põdes kadunu kaucmat aega [...] kujulist langetõwe ning teda tabasid päewas lang[...]hood harilikult mitu korda.

Wold. Tuubelit jäid leinama abikaasa ja ala[...] lapsed.

Elas oma kaaslastest üle

„Küll Isfand selle eest hoolitseb,“ wastas Ma[...]

„Loodame,“ ütles wanur. „Kuid Isfandal [...] selletagi wäga palju tegemist.“

„Andmine on suur kunst,“ ütles Rockefeller [...] „Igaühele anda, kes aga nõuab, on ülekohus, sest [...]hendab wäärilisematelt wõtta. Olen õnnelik, et [...]hest juhtumeid, kus wõin annetamisest keelduda.“

Rockefeller kirjutas kord:

„Enamiku oma tutwustest sõlmisin suure hulg[...]tate eest. Ei mõõdu kundki, kus ma ei loeks ühe [...] tuttawa lahkumisest siit maailmast. Kuni 60 [...] loetlesin weel oma kadunud sõprade ja tuttawate [...]sealt peale loobusin sellest.

Seda kirjutas Rockefeller 1908. a. „Worlds W[...] kui ta end seitsmekümneaastasena pidas wanaks [...] üle weeranda jaandi pärast seda elas ta weel. H[...]matult wiisid aastad hauda wiimaseid neist, kes [...]maga kord koos töötanud, teeninud wõi tema was[...]delnud. Kui ta enne surma weel istus Pocanti[...]mina ääres, püüdes loetella seiklejaid ja risti[...] oma elus, siis kohkus ta isegi nende rohkuse ees. [...] oli tõsine, auwäärne Pratt, suurustaw, käskiw [...] Rogers, kawal ja waki Archbold, julge ja hoolimat[...]ler ning suur hulk nooremaid mehi: Hanna, A[...] Sibley, Elkins ja Forakers, kes olid talle olnud ka[...] wastased Rice, Lawson ja Pulitzer ning weel w[...]mad waenulased — Roosevelt ja Bryan, kes andi[...] raskeid lööke — kuid kõik nad olid juba aastate [...]nud teise maailma. Rockefeller, kes tänu oma p[...]matule kannatlikkusele, tänu oma kindlusele ja e[...]tusele oli tõusnud isandaks ja wõitjaks kõigi om[...]laste üle, see Rockefeller hoidis nende waimuor[...] waral elust kinni kogu olemusega ja elas neist kõi[...]

Ta suri 23. mail 1937, 98. eluaastas.

(Lõp[...])

Festimaa kuningas

Mihkel Aitsama ajalooline jutustus

36

Peterburis käinud ta koos Mädapea Tõnuga. Tõnu olnud temal tõlgiks. Ta käinud seal Jõepere mõisa rentniku v. Klodti peale kaebamas. Mõisarentnik olevat nimelt tema ta kohast välja tõstnud kui hariliku talupoja ja paigutanud kuhugi metsaservale elama. Tema ei olevat võinud sellega leppida, sest mõisnik võtnud ära ta elumaja, mille ehitamine maksnud 200 rubla. Tema ei ole mitte pärisori, vaid vaba, ja kutselt aednik.

Nad läinud koos Mädapea Tõnuga jala Peterburisse ja jäänud peatuma „Tallinna“ võõrastemajas. Seal saanud nad kokku kellegi mehega, kes nimetanud end Bohliks ja lubanud neid aidata. Bohl osanud ka eesti keelt. Tema, Jaan, annud Bohlile 5 rubla vaevatasu.

Mitme päeva pärast tulnud Bohl tagasi ja tutvustanud talle meest, kes ütelnud, et ta on kapten Müller. Kapten osanud hästi eesti keelt ja lubanud asjaajamise enda kätte võtta. See saanud temalt 10 rubla.

Jälle oodanud ta mitu päeva, — asi pole sugugi edenenud. Viimaks tulnud Müller ja teatanud, et ta ei saa neid kuidagi aidata. Siis ta nõudnud meestelt raha tagasi. Asi läinud tüliks ja nad kõik vangistatud ning saadetud Peterburist vangitapiga välja, sest neil pole olnud passe ega sõiduluba. Saadetud siis Tallinna, kus neid vabaks lastud.

Kuskil kodukoha lähedal kõrtsis olnud tal nõupidamine ja talumehed ütelnud, et lasku ta jutu välja, nagu oleks talle Peterburist tähtis kiri kaasa antud: siis ei julge keegi teda kimbutada.

Oktoobri lõpul saadeti Jaan teiskordselt Peterburist Tallinna. Nüüd oli tal kaasas siseministeeriumi kiri, milles pannakse Tallinna kohtule ette langetada kiires korras otsus nende süüdistusmaterjalide põhjal, mis vangile Peterburist kaasa on antud. Kui kohtuotsus täide on viidud, siis saata Jaan maalt välja kui rahutu ja mittesobiv inimene.

Tallinna kohus oli aga palju karmim kui härrad ministrid Peterburis. Jaanile mõisteti 30 paari vitsu ja pealeselle eluajaks Siberisse asumisele.

Peksmine toimus 2. detsembril Tallinna turul ja juba järgmisel päeval neediti Jaan vangiahelaisse ning algas kiirmarss Siberi poole. Kuna Virumaa oli käärimas, ei juletud Jaani saata harilikus tapikorras mõisast mõisa. Ta saadeti posthobustega ning kubermanguvalitsuse ametniku saatel Tartu kaudu Pihkvasse ja sealt edasi. Igas mõisas, kust Jaan läbi viidi, ootasid hobused ees ja sõit läks vahetpidamata...

Jaani tegevus on ja jääb salapäraseks. Peab imestama seda julgust ja ettevõtlikkust, mis tal oli, kui võttis ette pika reisi Peterburisse, et seal mõisniku peale kaevata, mis tollal ei võinudki teisiti lõppeda.

Jaani edaspidise käekäigu kohta puuduvad meil igasugused teated.

PÄRAST MÕISATALGUID

Hommikul pärast mõisatalguid Põua Mai jäi koju. Õhtul koju jõudes üksi ema sai teada, mis Maiega mõisas oli juhtunud. Selliseid asju meestele üldse ei räägitud.

Hommikul abistas Mai ema majatalitusel. Ta istus lõukal ja keetis toitu, kui isa astus tuppa ja leidis tütre mõisa asemel kodust.

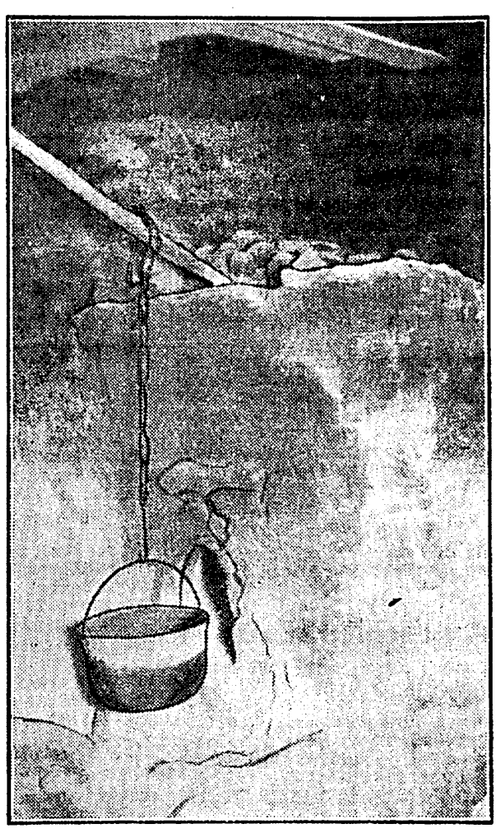

Tüübiline suitsutare ahi ja kolle Kose kihelkonnas 1805. a. paiku (Päärna-Antsu talu Karla külas).

„Miks sa täna mõisa ei läinud?“ küsis isa.

„Mõisa rukis on lõigatud, mis ma sinna enam lähen.“

„Sa pidid ju köögis aitama, nii olnud vana Tii[...] käsk?“

„Tiisna käsu täitsin...“ Mai rohkem ei ü[...] nudki.

Isa vaatas tütrele ja märkis siis möödamin[...]

„Kui nüüd mõisas pannakse pahaks ja tulla[...] minu kallale.“

Mai võitles pisaraiga. Ta tõusis lõukapealt. [...]

„Mina pole Tiisna külaliste käperdada, ma [...] tõsta mõisa enam jalgagi!“ ütles ta järsult ja lah[...] toast.

Isa ei osanud sellele midagi kosta. Temagi [...] pas, et Maie oli mõisas halvasti koheldud, aga kui [...] julgeb talumees mõisale vastu hakata! Sa ei l[...] ega pääse kuhugi mõisa viha eest! Isa ohkas ja l[...] rehealla.

Mai oli võtnud reha ja läinud rukkikõrt riisu[...]

Kui Põua rahvas asus hommikust sööma, ei [...]nud Mai lauda, vaid läks kuuri peale ja heitis [...] asemele. Ta tuju oli halb. Vanemadki söögila[...] olid sõnakehvad. Nad ei soovinud oma tüt[...] häbistavat tulevikku, samal ajal olid aga hir[...] mõisa viha alla sattumast. Raske luupainajana la[...] mõisa needus talu peal.

Mait tuli täna harilikul ajal teolt koju.

Esimesena kohtas teda Mai ja küsis, mis m[...] pool on kuulda.

Mait teadis küsimatagi, mis Maie südant vae[...]

„Mõisas ei küsitud sind. Nägin kokka r[...] korda, ta ei teinud sellest väljagi.“

Maie tuju hakkas paranema. Muret tegi [...] teopoiste saatus.

„Aga opman, kas ta ei annud mõista eilset l[...] aasapeal?“

„Mitte midagi polnud kuulda. Kõlli Tooma[...] eemalt näinud, kuidas linnakaabakas käinud see[...] silmaga. Vaevalt meid õhtul pimedas ära tunt[...] kellel siis aega oli teist tunnistada.“

(Järgneb.)

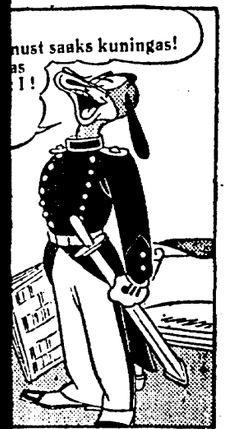

uppus kaevu

oog jai saatuslikuks

a wallas leidis uppumisfurma pidaja Woldemar Tubel, 37 kkunud öuel olewäse kaewu pea sa poolt. Arwatawasti tabas langetöwehoog.

es 5 minutit enne õnnetuse ilm- kaewu juures hobuseid. Millal tegi ei näinnd. Kui perenaine , nägi ta lahtisest kaewust mehe Koduste abiga kisti mees kaewust stliktu hingamist, kuid see ei an- jaoskonnaarst konstateeris uppu- unnusmärgid puudusid.

et T. tukkus kaewu langetöwehoo ödes kadunu kaucmat aega raske- teda tabasid päewas langetöwe- rda.

leinama abikaasa ja alaealised

ikud asutada haiglat. Nad panid pooled kulud enda kanda. Racke- a, mida paljud pidasid wiisakaks me kun pärast laskis Rackefeller kutsuda. Tema masinawärk oli kuulanud.

n linnaplaanile," ütles wanur, ebuses, kuhu teie tahate chitaba spidal. Teie palute mult poolte est te mõtlete katta teise poole?"

kaaslastest üle

est hoolitseb," wastas McKelvey. nnur. „Knid Isandal on ilma emist."

kunist," ütles Rockefeller kord. nõnab, on ülekohus, sest see tä- õtta. Olen õnnelik, et on wa- annetamisest keelduda."

rd:

astest sõlmisin suure hulga aas- dki, kus ma ei loeks ühe ja teise maailmast. Kuni 60 aastani ud sõprade ja tuttawate nimesid, t.

ller 1908. a. „Worlds Workis", aastasena pidas wanaks meheks. st seda elas ta weel. Halasta- da wiimaseid neist, kes olid te- , teeninud wõi tema wastu wõi- urma weel istus Pocanticos ka- tella seitsejaid ja ristsõitjaid isegi nende rohkuse eest. Seal att, suurustaw, käskiw Harry chbold, julge ja hoolimatu Flag- maid mehi: Hanna, Aldrichs, rs, kes olid talle olnud kasulikud, ja Pulitzer ning weel wägewa- velt ja Bryan, kes andsid talle nad olid juba aastate eest läi- kefeller, kes tänu oma painuta- nu oma kindlusele ja eksitama- ks ja wõitjaks kõigi oma kaas- hoidis nende wainuomaduste emusega ja elas neist kõigist üle. 37, 98. eluaastas.

(Lõpp.)

nii olnud vana Tiisna

lai rohkem ei ütel-

s siis mõõdaminnes: e pahaks ja tullakse

õusis lõukapealt. käperdada, ma ei s ta järsult ja lahkus

kosta. Temagi tai- toheldud, aga kuidas nakata! Sa ei lähe t! Isa ohkas ja läks

d rukkikõrt riisuma. nikust sööma, ei tul- peale ja heitis oma nemadki söögilaual vinud oma tütrele al olid aga hirmul e luupainajana lasus

teolt koju. ja küsis, mis mõisa

Maie südant vaevas. Nägin kokka mitu i."

Muret tegi veel

d mõista eilset lugu

Kõlli Toomas oli akas käinud seotud medas ära tunti ja a."

(Järgneb.)

Kiwiõli sabotaashilugu uuritakse

Selgus roobastele kivi asetaja. — Üht reetjat karistati ihunuhtlusega

Kiwiõli allmaakaewanduses asetleidnud kuritahtlikud töötakistused hoiawad praegu pinewil kogu kaewandustööliste meeled. Kogu tööliskonnas leiab juhtum üksmeelset hukkamõistu — seda enam, et alusetu laimu tagajärjel oleks wallandatud rida töölis-perekondi, kes kuuludes kaewandustööliste ühingu liikmesmonda, olekšid seega automaatselt langenud kahtluse alla.

Nagu täiendawalt selgunud, suudeti põlewkiwirongi kraawi laskmine ära hoida waid rongijuhi tähelepanelu tõttu, kes lähenedes walesti seatud pöörangule märkas seal askeldamas kahtlast isikut, kes nähes, et teda on märgatud, põgenes sündmuskohalt. Wedurijuht halba aimates pidurdas põlewkiwirongi ning awastaski celseiswa lõksu, millesse minek asjatundjate arwates oleks kindlasti kujunenud saatuslikuks. Salapärases isikus tunti hiljem ära kaewur R., kes ka wallandati.

Nagu selgunud, on endised mõttekaaslased kaewur S. wastu toime pannud kohtumõistmise omakohtu teel, ja arwataksegi, et wiimane kartes weelgi ihunuhtlust nüüd end redus hoiab.

Kiviõlis surendatakse tööliste arvu

Algas uue kompressori ülesseadmine

Reedel, 7. jaanuaril, saabus Kiwiõlisse kohale uus õhukompressor, mille ülesseadmine algas laupäewal. Seni töötas Kiwiõlis neli kompressorit: üks suur wäljas maa peal ja 3 wäiksemat maa-all. Nüüd juure toodud on ühewõimeline eelmise maa peal töötanuga. Uue kompressori juuretoomine osutus tarwilikuks tööliste arwu ja töökohtade suurenemise tagajärjel, mille tõttu puurimine maa all muutus liig aeglaseks.

Kui uus kompressor hakkab tööle, siis suureneb töötõimsus umbes kolmandiku wõrra. Praegu wõib töötada korraga 18 puuri, koos uue kompressori juuretulekul aga 26—28 puuri. Kompressor loodetakse tööle rakendada umbes kahe nädala jooksul. Praegu töötab Kiwiõlis' ühes wahetuses 200 töölist ning uusi töölisi juure ei wõeta, kuid kompressori tööle hakkamise järele wõetakse jälle töölisi juure.

Töölised ei suuda sabotaashi uskuda

Tööliste poolt on wabriku-juhatusele tehtud suusõnaline ettepanek kutsuda kohale asjatundjate erapooletu komisjon, kes lähemalt uuriks järele, kuiwõrd tekkinud töötakistuste juures saab olla mängus kuritahtlik käsi. Samuti on palutud asja politsei kätte juurdlemiseks anda, mida aga pole tehtud, tähendades, et sabotseerijad, kui nad tabatakse, wallandatakse nii-kui-nii. Kui aga peaks wastama tõele, et Kiwiõlis 80-meheline jõnk kuritahtlitult tekitab töötakistusi ja tahab surmata tööliste rongide kraawi-juhtimisega, siis on siin tegemist juba lainulatuslikn riiklikn kuritööga, mille igakülgseks selgitamiseks peaks pandama kõik rattad käima.

Tekkinud olukorra juures on kaunatajaks pooleks kaewandustööliste ühing, kelle nimele on heidetud warjuning on waheet loobud soodus wõimalus ühingu sulgemiseks. Kes sellest huwitatud on, on raske öelda. üheks wõimalikuks süüdlaseks peetakse mõnel pool Kiwiõlist wäljasaadetud end. kaewandustööliste ühingu tegelast.

Kiviõli sabotaashijutt muutub keeruliseks

Kaevur E. Sepa seletuse järele tema ei olevat kõnelenud direktsioonile 80-mehelise saboteerijate jõugu olemasolust

Kiwiõlis praegu ärewust tekitanud jutud saboteerijatejõnga olemasolust muutuwad eriti keeruliseks seepärast, et kaewur E. Sepp eitab kategooriliselt, nagu oleks tema kõnelenud 80-mehelise jõugu olemasolust direktsioonile. Meile saadetud kirjas seletab ta järgmist:

„Mingisugune saboteerijatejõugu kohta ma Kiwiõlis andmed annud ei ole, waid selles kirjatükis olewad asjaolud on moonutatud. Sain mõõdunud jõulude ajal Kiwiõli juhatuse poolt lõpuarwe, mis oli öelnud sunsõnalisele.

Enne nut aastat läksin direktsiooni poole järele pärima, mille pärast minu wallandati, mille puhul tekkis juttujamine tööliste organiseerimisest ja une ühingu asutamisest, mis töötaks käitisega sõbralikus wahekorras. Minu teada oli niisugune kawa käitisel olemas.

Mingisugusest 80-mehelisest saboteerijatejõngust ma ei räägkinud, mis oleks töötanud ametiühingulaste näpunäidete järele. Jutustamisel küsiti küll, kas ma saboteerimistest midagi teen — aga ma ei teadnud sellest midagi, ma waid soowisin, et minu jäetaks edaspidi tööle. Küll olin aga päewa hiljem hirmsasti üllatanud, kui ametiühingu tegelased kogunesid suure käraga mu ümber, et miks ma olen nende peale waletanud, weheldes ruskatega jne.

Läksime siis ametiühingu esimehega käitise juhatuse juure, seal öeldi aga, et see direktor on ära sõitnud, kellele ma olewat räägkinud 80-mehelisest jõngust ja kuna mind töölised ei tahtnud uskuda, et ma nende peale ei ole midagi kaewanud, siis lahkusin ma kaewandusest, sest mu lõpuarwe tähtaeg oli käes ja olin sest loost wäga närwiline, sest mingisugusest saboteerimisest ma midagi ei tea, küll olin waid enne kaewandusse sattumist lehtedest lugenud, et seal tuleb ette sagedasi õnnetusi.

Keegi mind mingisugusteks ülesanneteks kaewandusse ei ole saatnud. Waid mõõdunud aasta septembris otsisin Tartus kun aega pidewalt tööd, kuid asjatult. Töötsijana juhuslikult sattusin kokku Kiwiõlist wäljasaadetud Kaewandustööliste ühingu sekretäriga; kes soowitas sõita kaewandusse tööle, kuna seal tööpunduist ei ole.

Sain Kiwiõlisse kaewurina tööle ja enne jõulu oli seal üks kaewurite koosolek, mille lõpule sattusin ka mina, kus mulle üks tööline soowitas wäljasaadetud sekretäri kaitseks sõna wõtta, mida ka tegin — tänu kohustuse mõttes, kuna ta soowituse tõttu olin pääsenud töötaolekust ja murebest wälja. Rohkem ma Kiwiõli kaewandusest ei tea. 80-mehelisest saboteerijatejõngust ma räägkinud ei ole, see on minu kohta wale, mida palun awaldada

9. jaanuar 1938.
Tartus, Salme 28—4.

Suurima austusega
Ewald Sepp.

Nõmme teateid

Uus lihajärelewaatuse ajutus walmimas. Nõmme linna uue lihajärelewaatuse ajutuse ehitustööd on käesolewa talwe kestes jõudnud niikaugele, et hoone ehituse wälised tööd on lõpule wiidud ja täna algawad hoone juures sisemised maalri- jne. tööd.

Töötute arw ähwardab kaswada. Nõmme linna tööbörsil oli 8. sisp. registreeritud töötuid mehi 24 ja naisi 44 ning tööwahelatuse alal tööpoowijaid mehi 44 ja naisi 56. Kokku seega 168 töötahtjat. Käesolewa aasta esimestel päewadel on tööbörsi kaudu tööle paigutatud 13 töötahtjat.

Kuna mitmed ajutised tööd praegu on lõpule jõudmas, siis ähwardab töötsijate arw Nõmme tööbörsil lähemal ajal weelgi suureneda.

282 kehwemat last sooja toidul. Nõmme lasteabikomitee korraldusel saawad praegu 5 kohalikust toitluspunktist 282 puudustkannatajat last iga päew, peale pühapäewade, järjekindlalt sooja toitu. Toitluspunktide kasutajaist on kaugelt suurem enamus koolealisi lapsi.

Lähemail päewil kawatseb komitee algust teha ka riidewarustuse andmisega kehwemaile lastele.

Wargusi pealinnas

Heeringa tän. nr. 6 asetsewast hoowist warastati Anna Pawlowski spordikelk 9 kr. wäärtuses.

Tulika tän. nr. 10 asetsewast töökojast warastati Karla Proosi rahakott 64 kr. rahaga.

Helga Jakobsoni korterist Tatari tän. nr. 20 warastati karakulmüts 100 kr. wäärtuses.

Tartu mnt. nr. 32 asetsewast korterist warastati Meeta Walgamäe pakitu 80 kr. wäärtuses.

Laial tän. nr. 31 asetsewa tantsukursuse riietehoiuruumist warastati Arsen Lõhmuse rahakott dokumentidega 7 kr. wäärtuses.

Kappeli tän. nr. 8 asetsewast kuurist warastati jope 70 kr. wäärtuses.

Kesk-Kalamaja tän. asetsewas õllepoes warastati Karl Leetbergi rahakott rahaga, kokku 113 kr. wäärtuses.

Sadamas warastati Wiktor Trofimowi käsikohwer toiduainetega ja mitmesuguste asjadega, kokku 24 kr. wäärtuses.

Siiwersi tän. nr. 2 asetsewast tallist warastati hobuse kaelakuljused 30 kr. wäärtuses. Kahjusaajaks on Woldemar Kiisberg.

Kõva külm püsib

Loodetav ilm teisipäeval, 11. jaanuaril

Keskmisest kõvani kagusse pöörduvaid tuuli. Osaliselt selge. Kohati tuisku. Kõva külm püsib.

Eestis oli läinud ööl 8—21 ja täna hommikul 7—19 kraadi külma.

Roosevelt alustab võitlust kildkondadega

Washington, 9. 1. (ETA) (Reuter) President Roosevelt esines kõnega demokraatliku erakonna banketil, mis oli korraldatud n.-n. Jacksoni päewa puhul (president Andrew Jacksoni mälestuspäew). President arwustas kibedasti neid, kes püüawad walitsuse rünnakuid wähemuse kuritarwituste wastu tembeldada rünnakuiks kõigi äriringkondade ja kogu eramajanduse wastu. Roosevelt tähendas, et enamikku kohapeal opereeriwaid ettewõtteid juhitakse trustide poolt, mis on pigemini rahanduslikud kui loowad ettewõtted. Wäga wähe osanikke kohalikes ettewõtteis on kaotanud oma raha, kuid tuhanded on jäänud waranduseta, ostes trustide wäärtpabereid. President hindas elektritrusti aktsiaid 13.000 miljoni dollarini. Seejuures kuulus trusti juhtimine isikule, kelle käes oli aktsiaid ainult 600 miljoni dollari wäärtuses. Ta wõrdles seda 96 tolli pikkuse koeraga, keda liputatakse nelja tolli pikkuse saba poolt. Meie loodame, et niisugused kuritarwitused ja pahed wõidetakse ärimeeste ja töösturite enamiku ühisel aktsioonil. Meie teame, et on waid käputäis neid, kes püüawad wiimase wõimaluseni hoida oma käes rahanduse ja töostuse kontrolli. Selle käputäiega mina alustan järeleandmatut wõitlust, lõpetas Roosevelt.

Rahvasteliidu nõukogu 100. istungjärk

Genf, 9. 1. (ETA) (Havas) Rahwasteliidu peasekretär Avenol alustab homme Londonis läbirääkimisi Rahwasteliidu nõukogu 100. istungjärgu ettewalmistamiseks, mis teatawasti algab 17. jaanuaril. Nende läbirääkimiste puhul Helweetsia telegraafiagentuur on awaldanud teadaande, milles seletatakse, et üldiselt oldakse arwamisel, et Prantsuse ja Inglise esindajad esinewad Rahwasteliidu nõukogu eelseiswal istungjärgul ühise deklaratsiooniga. Selle deklaratsiooni eesmärgiks on rahustada wäikesi ja keskmisi riike majanduslike ja rahanduslike sanktsioonide suhtes, mis Rahwasteliit on wahest sunnitud tarwitusele wõtma riikide wastu, kes rikuwad Rahwasteliidu pakti teatawaid artikleid.

„Journal des Nations" kirjutab selle uodatawa deklaratsiooni kohta, et teatawad riigid, kes on esindatud Rahwasteliidu nõukogus, kawatsewad eelseiswal istungil uuesti kinnitada oma truudust Rahwasteliidu paktile. Ent selle manifestatsiooniga ei taheta mitte hukka mõista neid riike, kes on pidanud wajalikeks lahkuda Rahwasteliidust.

Rumeenia uus valitsus on autoritaarne

Kuninga seletusi Inglise lehele

London, 10. 1. (ETA) (Havas) Rumeenia kuningas Karol on annud „Daily Heraldi" erikirjasõnajale Bukarestis intervjuu, milles ta tästitleb mõningaid Rumeeniasse puutuwaid küsimusi. Kuningas Karol seletas muuseas, et Rumeenias ei walitse diktatuuri. Kuningas ja tema walitsus töötawad käsikäes.

Mis puutub walimistesse, siis ei ole kunagi teada, kas nad annawad selget pilti rahwa tahtest. Kuninga ülesandeks on otsustada, missugune on rahwa waim. Rumeenias on praegu walitsemas rahwuslik waim. Nus walitsus on autoritaarne. Rumeenia wälispoliitikat ei mõjuta mingil wiisil muudatused siseelus.

Küsitledes juutide-küsimust, ta seletas, et ei saa salata, et Rumeenia on walitsemas tugew juudiwastane liikumine. Nende juutide wastu, kes saabusid Rumeeniasse enne maailmasõda, ei wõeta tarwitusele mingisuguseid eriliisi abinõusid. Kuid need juudid, kes saabusid Rumeeniasse pärast maailmasõda, wõiwad omada ainult põgenike õigusi. Praegu on arutusel, mis teha nendega. Nende wäljasaatmine Rumeeniast ei tule kõne alla. Kuid awalikkuses ollakse arwamisel, et neile sisserändajaile ei wõi anda mingisuguseid poliitilisi õigusi. Ei ole mingit põhjust kartuseks wälismaal. Tuleb tähendada, et juudid-sisserändajad ei wõi nõuda wähemusrahwuste kohta käiwate klauslite tarwitusele wõtmist endi suhtes, ütles kuningas Karol.

Liiwlased tulewad Tallinna lau

Liivi rahvamaja valmib tulevaks sügiseks. — Liivi laste arv koolides tõuseb

Ak. Hõimuklubi esindajad pajatavad kuuldust-nähtust

Akadeemilise Hõimuklubi esindajad, üliõpilased Lidia Munga ja Juhan Haljasmaa, kes käisid Läti Liivi lastele mõõdunud nädalal jõulukinke wiimas ja jõulupuud korraldamas, seletasid ajakirjanikele oma reisimusjetsi ja nähtust-kuuldust liiwlaste juures mõndagi huwitawat.

Liivi rahwuskogelase ja liivi keele rändõpetaja M. Lepste joowi kohaselt wiidi tänawu

jõulukingiks liivi lastele mainstuste asemel suuremal hulgal riiet.

Igasugust riiet oli kokku 300 meetri ümber. Peale riiete wiidi weel 27 kg mainstusi, mänguasju ja lasteraamatuid. Liiwa tegelastele anti aga üle Wabadussõja ajaloo komitee poolt antuna „Wabadussõja ajalugu I". Teose said: M. Lepste, Peeter Damberg, Hilda Cerbach, Alice Gutman ja Liiwi raamatukogu. Teos walmistas nende sarjatele wäga palju rõõmu.

Kuna Akadeemilise Hõimuklubi esindajad Liiwis korraldawad jõulupuu iga aasta ise-küllas, siis tänawu toimus see järjekorrajärgselt Pizas. Jõulupuu teostus 4. jaanuari õhtul kohalikus koolimajas. Jõuluõhtul esines kohalikest liiwlasist moodustatud laulukoor, kes kandis ette ühe liiwikeelse koraali. Peale selle pastor Emwiõ pidas liiwi keeles palwuse. Akadeemilise Hõimuklubi ja teiste kingituste saatjate tervitused andis edasi J. Haljasmaa. Seejärel algas kingituste wäljajagamine, mida toimetas prl. L. Munga. Piza algkoolis said kingitusi 29 õpilast, kuna need õpiwad liiwi keelt. Huwitusena ei ole märkida, et üks nendest on Läti rahwusest, kes huwi pärast õpib liiwi keelt. Ka tema sai kingituse, kuna kingituste jagamisel on teatawasti wastu wõetud põhimõte, et jõulukink antakse kõigile liiwi keelt õppiwaile lastele.

Kingituste jagamine kujunes meeleolukaks sündmuseks. Niihästi kingituste saajad kui ka nende wanemad olid Eesti küülakõsti üle wäga õnnelikud ja tänumeelsed. Paljud laste emadest tänasid kingituste jagajaid eesti keeles. Teatawasti oskawad paljud wanemad liiwlased eesti keelt sellest ajast, kui nad sakslaste poolt sõjapäewil Liiwi rannikult ära aeti ja kui neist paljud elasid mõnda aega Eestis.

Ühe wäikese poisu wiis kingitus isegi sõõrasesse ärewusse, et ta prl. Mungale andis tänamiseks wasaku käe. Samuti on olnud üks wäikemees mänguwiisisit äärenult õnnelik. Enne kingituste saamist esitasid kõik õpilased deklamatsioonina liiwikeelse laulukese, et näidata selle oskust. Emadele jagati ajakirja „Maret". Koosviibimine jõulupuu all lõppes Liiwi Seltsi esimehe Preinkopsi sõnadega.

Pärast jõulupuud oli korraldatud õpetaja Dambergi juures, kes on Piza algkooli õpetajaks,

liiwi rahwustoitude õhtu.

Hõimuwõlsede esindajaile pakuti esimese toiduna piikleesisid kastes ja rusci noggördit (koorega kartulesid) ja lõpeks isejõgust jooki, n.-n. apyön volk, mis on walmistatud keedetud weest, hapust piimast, jahust jne.

Järgmisel päewal sooritati sõit liiwi rahwalauliku Lotti Lindenbergi juure, kusjuures küülastati ka paari liiwi talu ning siirduti siis samal päewal Mazirbe ale-

wikku liiwi keele rändõpetaja Lepstele anti üle kingituseid 1 käesolewal nädalal koole küla- tarwasti wiijid Hõimuklubi esin jõunmas 134 õpilasele ja cel arune pole siinkohal märkida, keelt 6 koolis, milles ta peatu andes 2 tundi. Nende 6 koo Lepstel iga nädal läbi sõita 17 on rändõpetaja ametit pidanu ta selle aja seas kogusummas n meetrit, s. o. ligikaudu 2 kord küülastab M. Lepste oma hobu sõitude „ohwiks" on tal langen walirisch wõrdlemiisi hästi eesti

Rõõmustawat wiisil wõ liiwi keelt õppiwate õpilaste a 15 aastat tagasi, kui Lepste r hakkas, oli liiwi keelt õppiwaid aga juba 134, kuna eelmisel a

Järgmine küülaskäik tehti H härra Dennbergile, kes on Liiw abikaasa on eeslane. Seal oli wõimalus tutwuda ligemalt li Rahwamaja ehitamiseks on ju koos. Selleks on saadud toetus Soomest ümmarguselt 25.000 muti on olemas ka ehitamiseks Rahwamaja ehitus seisab aga olemas wajalikke ehitusplaane. ned plaanid walmistatud, kuid nud. Olemasolewate wõsandit wamaja tellisklwi-ehitusena, ja saali, milles on ette nähtud ligi lauaruumid, ruumid turistide- ruum ja Liiwi Seltsi juhatuse laiskl wõimalusel juba celsiesn dol tahetakse ehitusega alust t läheb maksma umbes 55.000 nagu tähendatud, on liiwlastel

Wiimsena küülastati Lizvlas meiajat ja kõtrit härra Stalket pimd Riia konsertwaatooriumis juures, mistõttu ta walitses li mini eesti keelt. Preili Grete dustada

liiwlasist kahekordse kwarteti, kel üldlauluwõele 2

Lõppeks on liiwlased eesoti danud kingituste toojatele juure et kogu liiwi rahwas on kõigile arune pole siinkohal märkida j on seda teinud juba jellest ajal hakkas liiwi lastele jõulupuud näiteks dr. O. Kallas, k.-m. We Noorsoo Kaswatuse Seltsi tiira med ülikooli õppejõud jne. Su Hõimuklubi poolt tellitud ajakir

Greeka kroonprintsi pulmad

Ateena, 9. 1. (ETA) (Reuter) Greeka pealinn pühitses pühapäewal Braunschweigi printsessi Frederike-Luise ja Greeka kroonprintsi Pauli laulatust. Kõikjal lehwisid Greeka sini-walged lipud ja mitmel pool wõidi näha lehwimas ka Briti lippe. Waatamata rahesajule ja tugewale külmale olid uulitsad täis rahwast. Pulmapäew algas wiie suurtükipauguga. Pulmarongi liikumahakkamisel katedraali kõlas salutt 21-st suurtükist. Kogu teel katedraali ja sealt tagasi sai mõrsja elawate poolehoiuawalduste osaliseks. Ta istus riigitõllas saadetuna oma isast ja Kenti hertsogipaarist. Laulatustalitust juhtis Ateena peapiiskop. Wastawalt apostliku-õigeusu kiriku rituaalile hoidsid kolm peiupoissi — Rumeenia kroonprints Mihail ja Greeka printsid Peeter ja Philip — laulatustseremoonia ajal pruutpaari peakohal lillekrooni. Hiljem toimus kuninglikus palees protestantlik laulatus ühe Saksa waimuliku poolt.

Eestis 714 raamatukogu juhatajat

Eestis oli mõõdunud aastal ametis üldse 714 awaliku raamatukogu juhatajat. Neist 516 mees- ja 198 naisjuhatajat. Maaraamatukogudes oli ametis 676 ja linnade raamatukogudes 38 juhatajat. Alla 20 a. wanuseid raamatukogujuhatajaid on ainult 8 ja needki juhatawad kõik ainult maal asetsewaid awalikke raamatukogusid. Kõige suurem arw raamatukogu juhatajaid on 20—39 a. wanuseid, nimelt 494.

Algkooli haridusega raamatukogu juhatajaid leidus 234. Järgnewad gümnaasiumi haridus — 171, eesti-

aegse õpetajate seminari haridu kooliõpetaja kutse omandanud k fustel — 68, endise weneaegse 52, gümnaasiumi 1.—4. klassi aegse õpetajateseminari haridus kooli haridusega — 10, põllutöö sega — kummatki 9 ning muu h

Elukutselisi raamatukogu juh mult 9, mis teeb wälja ainult 1 tukogujuhataja rohkearwulisest raamatukogu juhatajaid õpetaj Järgnesid põllumajanduses teg (kõik maaraamatukogudes), wal 75, ametnikke — 64, käsi- ja wa mehi — 12, meiereid — 9 ning jaid, preestreid ja kõtreid — 3 linnaraamatukogus.

Raamatukoguhoidjate töötaju des linnades 2700 kr. — 10 maaraamatukogudes 240 kr. (ü gus) ja alla 10 kr. wahel aasta aastas maksetakse taju terwelt tajale. Kahes maaraamatukogu mult protsentide näol lugemisma ja 13 linnaraamatukogus töötaj juta. Palka 240—100 kr. j oma juhatajaile ainult 13 awa tawalisels palgaks maaraamatu tas, millist palka siiski maksei juhatajale.

Tabati 2 taga

Tallinna-Harju kriminaalpo sid Woldemar Risti ja Joha warguste pärast olid tagaotsitaw

Teater • Muusika

Dublandid „Sügismanöövris"

Neid pidi olema viis, oli aga laupäeva õhtul ainult neli, kuna Ants Eskola tervislikel põhjusil kahjuks ei saanud esineda.

Üldmulje dublantidest, kelle lavavilumus on väga mitmesuguse suurusega, oli hea. Igatahes sooritasid neist noorimadki oma ülesande ausalt ja erilise närvlikkuse või konarustega silma paistmata.

Paruniproua Risat mängis seekord Gerda Murre, kes juba on suutnud võita endale publiku poolehoiu. Aga arvustuski on temale suhtunud üldiselt tunnustavalt. Proual on mängus operetis tarvilist kergust, aga tarbe korral ka küllaldaselt mõjulepäässvaid dramaatilisi noote ning temperamenti, ja ta oskab laval hästi liikuda, andes liigutustelegi oma rütmi.

Teiseks naisdublandiks oli Mercedes Kamp, kes seni operetis, sõnalavastuses ja ooperis on esinenud umbes tosinas osakeses ja kes nüüd oli saanud oma esimese suurema osa — armunud kassikese Trezska. Selles t. esines võrdlemisi vabalt (oma lavanooruse kohta väga vabalt) niihästi teksti käsitamises kui ka liikumises. Kas prl. Kamp saaks pakkuda ka päris subreti kergust ja üleannetust, seda me veel ei tea, on ju Trezska pigemini naiivitar. Igatahes aga Trezska taolistesse osadesse ta sobib hästi, ja kuna preili näib olevat edenemisvõimeline, siis võib temalt tulevikus loota veel nii mõndagi head. Mõned loogilised väärrõhud preili juures tulevad arvatavasti teatavast närvlikkusest, mis end teisiti aga ei avaldanud.

Hugo Sutt (Lörenty) on oma esimestest operetiosadest saadik „Vanemuises" teinud suuri edusamme. Nüüd võib juba kuulata, kuidas ta teksti kõneleb. Alguses oli see ainult monotoonne leierdamine. Sutil on tulnud juure ka mängu ja esinemine on läinud kindlamaks. Tipud on muidugi veel kaugel, aga tundub, et nad ei jää kättesaamatuks.

Sergius Lipp esitas heatahtlikult müristajat kindralit lavavilunult ja ka oma nüanssidega, millest nii mõnigi oli kena.

Muidu läks esimese vaatuse lõpp (osalt tänu kärpele) meeleolukamalt kui esietendusel.

Saal oli välja müüdud, ettekande vastuvõtt hea. Oli lilli — ja vist üks kohvimasin — ka noorile.

V. Mettus.

Slaavivereline lõunamaa ooperitenor Tallinnas

Täna P. Raitšeff „Toscas"

Bulgaaria riigiooperi tenor, kammerlaulja Peter Raitšeff on Riiast külaskäiguetendustelt kohale jõudnud ja laulab täna „Estonias" Cavaradossit „Toscas".

Eile lõunal kohtasid ajakirjanikud ooperikülalist „Estonias". Arenes sõbralik jutuajamine Bulgaaria ja Eesti elu ning muusikamaailma teemadel. Raitšeff on keskmistes aastates. Slaavivereline ja tõmmunäoline tüsedakujuline ooperijõud, kes näoilmelt sarnleb meie K. Otsale, kuid omab laiajoonelisemad dimensioonid. Jutt, mida külaline kõneles, oli selgesõnalises vene keeles ja liigutused eht slaavlikud temperamandikad.

Kes see Raitšeff on? Sündinud Varna linnas Musta mere ääres. Pärast alghariduse omandamist siirdus Veneetsia maalikunsti akadeemiasse, mille lõpetas ja tegutses seejärel maalikunstnikuna. Tema häälematerjali avastas kuulus professor Mazetti, kelle algatusel Raitšeff õppis Moskva konservatooriumis, mille lõpetas. Kümmekond aastat oli Sofia riigiooperi tenoriks ning alatiseks külaliseks Milano Scala teatris.

Raitšeff on tuttav paljude muusika-suurkuulsustega, kellega ühes on ooperilaval esinenud. Eriliselt kiidab meid äsja külastanud Tatjana Menottit. Enese suhtes on õige tagasihoidlik, kuid avalikkus, kes teab tema esinemisi ja arvustusi välislehis, võib tähendada, et mees kuulub esmaklassilise ooperisolistide kaadrisse. Tema häält on nimetatud „sametlikult paitavaks" ja imetletud pehmet-magusat tämbrit. Laulja tuli Riiast, kus saavutas täieliku menu ja läheb siit mitmeks külaskäiguetenduseks Helsingi. Oma laulupartiid laulab Raitšeff itaalia keeles.

Bulgaaria elu-olust rääkides ütleb külaline, et seal muusika ja teatrielu on rahva seas kõige huvitavamaks kunstialaks. Avalikkuses tuntakse seal ka meie majandustegelast Kösterit, kes Rahvasteliidu eksperdina majandusalal on Sofias mitmet puhku olnud. Bulgaaria külalislaulja on Tallinnas esmakordselt.

„Estonia" teater

PETER RAITSCHEFF, TÄNA „TOSCAS"

Bulgaaria riigiooperi esimene tenor hra Peter Raitscheff, kes külalisena esineb täna Cavaradossi osas, on euroopaliku kuulsusega lavakunstnik. „On olemas vahe „laulja" ja „tenori" vahel, kirjutas kord üks saksa leht Raitscheffi esinemise puhul. „Laulja elab kunsti armust, tenor aga publiku armust. Peter Raitscheff, Sofia Rahvusooperist, on laulja. Tal on bel canto tehnika, ta omab selle üllast, meeleliselt sooja ja meelelisuses valitsetud tooni. Ta hääl on sammet ja teras, on ilus oma ainelt, oma ühtluses ja täiuses, oma ulatuses ja painduvuses. Ta mängib romaanlase elamustulega, suure teaterliku žestiga, mis aga ka kirgliku andumuse hetkel jääb ikka ehtsaks, ikka usutavaks".

Teisipäeval, 11. jaanuaril Marcel Pagnoli näidend „Tseesar".

Kesknädalal, 12. jaanuaril Kalmani operett „Sügismanöövr".

Reedel, 14. jaanuaril Marje Parikas'e 15-aastase lavategevuse tähistamiseks esietendusena Beaumarchais' komöödia „Figaro pulmad".

KLAVERIKUNSTNIK MAGDA TAGLIAFERO ESINEB SOLISTINA ESTONIA SÜMFOONIAKONTSERDIL TEISIPÄEVAL, 11. JAANUARIL.

Kolmeteistkümne-aastasena ja kõigi tähelepanu osalisena Magda Tagliafero saavutas Pariisi Konservatooriumis esimese auhinna klaveri alal Weberi „Sonaadi" ja „La-bemoli" võrratu ettekande eest. Ta võistles esimest korda. Ta karjäär on suurejooneline tõus, mis asetab ta klaverikunstnike esimesse järku. Ta repertuaar hõlmab kogu muusika hiilgavaks kaleidoskoobiks.

Magda Tagliafero on Auleegioni kavaler. See on esmakordne juhtum, kus prantsuse valitsus on sedavõrd austanud nii noort naisvirtuoosi".

Töölisteater

NÄDALA MÄNGUKAVA:

Esmaspäeval kell ½8 õhtul „Tootsi pulm" 9. korda.

Teisipäeval kell ½8 õhtul „Mehe küljeluu" 29. korda.

Kolmapäeval kell ½8 õhtul „Inimesed ajujäälʼ 14. korda.

Neljapäeval kell ½8 õhtul „Tootsi pulm" 10. korda.

Reedel kell ½8 õhtul „Metsalise rada" üldhindadega.

Laupäeval kell ½8 õhtul „Tootsi pulm" 11. korda.

Pühapäeval kell ½3 p. l. „Mehe küljeluu" 30. korda.

Pühapäeval kell ½8 õhtul „Kolmekrossi ooper" 18. korda.

Narva rahvamaja vaeslapse osas

Narva E. S. „Ilmarise" tegelaste koosviibimisel laupäeva õhtul esines seltsi esimees A. Pitsar aruandega seltsi möödunud aasta tegevuse üle. Aruandest nähtus, et selts on pannud toime rohkesti pidusid. Pileteid oli müüdud üle 15.000 ja tulu saadud sellest ümmarguselt 5000 krooni.

Seltsi hoone, mida kasutavad kõik Narva seltsid, vajab aga remonti, milleks puudub raha. Vabadussõja ajal mürsud purustasid hoonet. On tehtud hädavajalist remonti, kuid hoone vajaks kapitaalremonti. On pöördud selles asjas mitmel puhul ka riigivalitsuse poole, kuid see pole annud tulemusi. Esimees tähendas kibestunult, et Narva on toonud vabadussõja ajal enam ohvreid kui ükski teine meie linn. Teised linnad saavad toetusi, kuid Narva on jäänud vaeslapse ossa.

Abilinnapea J. Luts oma kõnes toonitas, et „Ilmarine" on olnud piirilinnas eestluse kantsiks ja üheks tugisambaks meie iseseisvuse saamisloos. Mälestati veel surma läbi lahkunud seltsi tegelasi püstitõusmisega. Ühine koosviibimine kestil hilisõhtuni.

Raadio

Esmaspäeval, 10 jaanuaril.

16.55 reklaam. 17.05 inglise keel algajatele — mag. J. Silwet. (Tartust.) 17.35 jäätcade wõi helilaate. 17.50 perenaistele. Kodumajanduskõja koduküjitöö-nõunik Tiin Kadak: Rahwariide elustamise päewaküjimusi. 18.10 mandoliinimuusika. Mängib Kirillowi kwinteti. 18.40 päewaudiseid. 19.00 õige aeg. Ilmateade. Hinnanoteeringud. Homne jaatekaiwa. 19.05—19.35 eesti kooralaule. (Helilaadid.) 19.35 dr. rer. for. K. Weermets: Metsa- ja puutööstuse-jäänuste kasutamisest. (Tartust.) 19.55 ajawiitemuusika. RM orkester. Juh. F. Nikolai. 20.30 RM direktor inj. F. Olbrei raadiowestlus. 20.50 sümfoonilise poeem. RM orkester. Juh. F. Nikolai. 21.45 kirjanduslikke uudiseid. (Tartust.) 22.00 õige aeg. Päewaudiseid. 22.10—23.00 Maurice Ravelt mälestuseaade. Riho Pätsi sõnawõtt helilooja surma puhul ja näiteid tema loomingust.

Teisipäeval, 11.

7.00 äratusmäng. Wõimlem fert helilaatidelt. 7.35 päewa palwus Jaani kirikust — õp. A. wõi helilaate. 9.00 perenais 16.55 reklaam. 17.05 las miks ma ei mõista..." Nat nuurdmist. 17.35 jäätcade wõi h Võlk: Luu- ja liigeste-tuberkul Muusikumi loeng, Tartust). 18 ajawiidet. (Helilaadid.) 18.4 õige aeg. Ilmateade. Homne ja ansambli etekandeid. (Helilaadid R. Kreis. 19.55 aktuaalne tünn joonikonsert „Estonia" kontse RM ja „Estonia" ühendatud jõu da Tagliafero (klaver). Juh. õige aeg. Päewaudiseid. 22.1 wikust „Kultas". 23.00 esperan

Esperantokeelseid

Esmaspäeval, 10. jaan., kl. Romande: Kurius. 22.30 RM laule, teateid. 23.10

Sport

Uued Eesti meistrid wabamaadluses

Kaks päeva esivõistlusi Tartus. — Meistriteks tulid Kotkas, Neo, Frooman, Laan, Männis, Sikk ja Looaru. — Seltsidest esikohal Tallinna Kalev V. S. Spordi ees

Laupäeval ja pühapäeval toimusid Tartus E. K. A. S-i ruumes Tartu Kalewi korraldusel Eesti esiwõistlused wabamadluses, mis olid esimesteks suurimateks wõistlusteks sel aial Tartus. Wõistlustest wõttis osa kogu meie wabamaadlust harrastajate eliit, eesotsas mitme olümpiamehega. Kohal olid kõik nimekamad mehed ja matil käis 37 maadlejat. Wõistlusteri wastu oli märgata suurt huwi — mõlemal wõistlusöhtul oli saal rahwast tulwil. Wõistluste üllatusmeheks osutus K ü n n a p u n (Pukast), kes esmakordselt wõistles ja maapõisliku sitkusega pressis end teisele kohale. Oma kindlat paremust raskekaalus tõestas K o t k a s, kes wõitis Karklini selgelt, olgugi, et kohtunikud andsid wõidu ainult 2:1 näol. Raskekaalus ei saanud K. P a l u s a l u ölawigastuse tõttu kaasa wõistelda.

Esiwõistlused awas laupäeva õhtul Tartu Kalewi juhatuse liige L. S i l d, soowides wõistlejaile head edu. Esimesel wõistlusõhtul eriliji üllatusi ei tulnud. Wõistlused awasid „kärbsed" Kanepi (Sport) ja Teder (Trt. Kal.), kus esimene wõitis 2:1, Looaru (Tall. Kal.) wõitis Maiste (Sport) 6.15 min.; sulgkaal: olümpiamees Sikk (Tall. Kal.) wõitis Salujõe (Trt. Kal.) 4.50, Weismann (Sport) — Woldi (Trt. Kal.) 1.45; kergekaal: Männis (Tall. Kal.) — Mägi (Trt. Kalew) 34 sek., Wompas (Trt. Kal. — Ojasaare (Trt. Kal.) 2.44, Fuks (Trt. Kal. — Talpaki (Sport) 3:0, olümpiamees Toots (Trt. Kal.) — Kaaremäe (Sport) 2:1; kergekaal: Künnapuu (Puka) — Rääätsi (Tall. Kal.) 3:0, Laan (Trt. Kal.) — Wäärdi (Tall. Kalew) 3:0, Praks (Sport) — Mere (Tall. NMKü) 11.15; keskkaal: Löhmus (Tall. Kal.) — Willa (Trt. Kal.) 2:1, Kedus (Trt. Kal.) — Haani (Puka) 1.20, Frooman (Sport) — Raagi (Tall. Kal.) 4.28; poolraskekaal: olümpia hõbemedalimees Neo (Sport) wõitis Tähnase (Trt. Kal.) 9.55, Rohtmets (Sport) — Põrgi (Trt. Kal.) 5.10; raskekaal: Kotkas (Tall. Kal.) wõitis Kasakowi (Trt. Kal.) 4. minutil.

Pühapäewased wõistlused olid palju pingeramad, kuna järele olid jäänud paremad mehed. Esimeselõimastel wõistlustel kergekaalus Ojasaar (Trt. Kal.) wõitis Mäe (Trt. Kal.) 7.40, Männis (Tall. Kal.) — Wompase (Trt. Kal.) 3:0, Toots (Trt. Kal.) — Talpaki (Sport) 3.45, Fuks (Trt. Mal.) — Kaaremäe (Sport) 6.0; kergekaal: Laan (Trt. Kal.)—Rääätsi (Tall. Kal.) 3.10, Künnapuu (Puka) — Mere (Tall. NMKü) 7.30, Wäärt (Tall. Kal.) — Praksi (Sport) 2:1; keskkaal: Löhmus (Tall. Kal.) — Kedarse (Trt. Kal.) 3:0, Frooman (Sport) — Willa (Trt. Kal.) 3:0, Haan (Puka) loobus Raagile (Tall. Kal.); poolraskekaal: Neo (Sport) wõitis Parmu (Trt. Kal.) 6 min., Tähnas (Trt. Kal.) — Põrgi (Trt. Kal.) 2:1; raskekaal: Karklin (Sport) wõitis Kasakowi (Trt. Kal.) 1.05 min.; kärbeskaal: Maiste (Sport) — Tederi (Trt. Kal.) 8 min., Looaru (Tall. Kal.) — Kanepi (Sport) 1.30; sulgkaal: Sikk (Tall. Kal.) — Wiitungi (Trt. Kal.) 2:1, Weismann (Sport) — Salujõe (Trt. Kal.) 3:0; kergekaal: Männis (Tall. Kal.) — Ojasaare (Trt. Kal.) 47 sek. ja Fuks (Trt. Mal.) wõitis Wompase (Trt. Kal.) 3:0.

Pühapäewa-õhtusel kohtumisel olid kaalul juba esikohad, seega ka wõistlused mööduvid tasaswägiselt. Kergeskaalus Laan (Trt. Kal.) — Praksi (Sport) 3:0, Wäärt (Tall. Kal.) — Künnapuu (Puka) 2:1; keskkaal: Frooman (Sport) — Löhmuse (Tall. Kal.) 3:0, Raag (Tall. Kal.) — Kedruse (Trt. Kal.) 2:1; poolraskekaal: Neo (Sport) — Rohtmetsa (Sport) 3:0, Parm (Trt. Kal.) — Keduse (Trt. Kal.) 3:0; sulgkaal: Weismann (Sport) — Wiitungi (Trt. Kal.) 3:0; kergekaal: Männis (Tall. Kal.) — Tootsi (Trt. Kal.) 2:1; kärbeskaal: Maiste (Sport) — Kanepi (Sport) 9.37; kergekaal: Laan (Trt. Kal.) wõitis Künnapuu (Puka) 1.28, tulles meistriks. Poolraskekaal: Rohtmets (Sport) wõitis Parmu (Trt. Kal.) Raskekaalus oli oodatuim wõistlus Kotka (Tall. Kal.) ja Karklini (Sport) wahel, kus wõitluse otsustas Kotka paremus pareris, wõitjaks tunnistati Kotkas 2:1, õigem olnuks 3:0. Kergekaalus Toots (Trt. Kal.) wõitis Fuksi (Trt. Mal.) 3 min., ja sulgkaalus Sikk (Tall. Kal.) wõitis Weismanni (Sport) 2.50 minutiga. Järgnes auhindade wäljajagamine.

Paremusjärjestus osutus järgmiseks:

Kärbeskaal: 1. ja meister L o o a r u (Tall. Kal.), 2. Maiste (Sport), 3. Kanepi (Sport).

Sulgkaal: 1. ja meister S i k k (Tall. Kal.), 2. Weisman (Sport), 3. Wiitung (Trt. Kal.).

Kergekaal: 1. ja meister M ä n n i s (Tall. Kal.), 2. Toots (Trt. Kal.), 3. Fuks (Trt. Kaitf.-mal.).

Kergekeskkaal: 1. ja meister L a a n (Trt. Kal.), 2. Künnapuu (Puka), 3. Wäärt (Tall. Kal.).

Keskkaal: 1. ja meister F r o o m a n (Sport), 2. Raag (Tall. Kal.), 3. Löhmus (Tall. Kal.).

Poolraskekaal: 1. ja meister N e o (Sport), 2. Rohtmets (Sport), 3. Parm (Trt. Kal.).

Raskekaal: 1. ja meister K o t k a s (Tall. Kal.), 2. Karklin (Sport), 3. Kasakow (Trt. Kal.).

Seltsidest tuli wõitjaks Tallinna K a l e w 16 punktiga, teiseks jäi Sport — 15 punktiga, kolmas Tartu Kalew — 8 punkti, neljas Puka Spordiring — 2 punkti ja wiies Tartu Kaitsemalewa Spordiring 1 punkt.

Paide võitis Türi maadluses ja tõstmises

Laupäeva õhtul Paides toimunud Türi-Paide linnavõistlus raskejõustikus lõppes Paide võiduga, maadluses 5:2 ja tõstmises 3:2. Türilane R. L a a n e, kes seekord esines poolraskekaalus, püstitas kolm uut Järva tõsterekordi — surudes 92,5, rebides 90 ja tõugates 125.

Tõstmises kujunesid tagajärjed: sulgkaal — O. Kärp (Paide) 207,5, kergekaal — Reinsalu (Türi) 235, keskkaal — A. Kikk (Paide) 245, poolraskekaal — R. Laane (Türi) 307,5, raskekaal — A. Mahlstein (Paide) 270.

Maadluses tuli võitjaks kärbeskaalus Prisk (Paide), sulgkaalus Roos (Paide), kergekaalus — Sanberg (Türi), kergekeskkaalus Niglas (Paide) keskkaalus Velleste (Paide), poolraskekaalus Kirsipuu (Türi), raskekaalus Mahlstein (Paide).

Suusawõistlusi üle riigi

V. Kaaristo võitis Narvas E. Siitani kuue minutiga. — Nõmmel E. Särak 18 km võitja. — Viljandis suusatati välja 160 suusamärki

Pühapäeval korraldas Kreenholmi kaitseliidu kompanii rahvuslikud suusavõistlused 30-km-ile. Võistlustest võttis osa peale paremate Narva suusatajate ka Harju malevlane E. S i i t a n. Starti ilmus üldse 23 võistlejat. Oodati pinevat võistlust Kaaristo ja Siitani vahel, mis ei jäänud ka tulemata. Kaaristo väljus stardist neljandana, kuna Siitan loosi õnne tõttu 12-na. Kohe alguses pani S i i t a n täie tempo peale. Ta möödus kiiresti teistest ja lähenes Kaaristole.

Pöördepunkti juures oli Siitan juba Kaaristol kannul ja kui ta suutnuks pidada tempot, tulnuks Kaaristol leppida tänavu esimese kaotusega. Kuid Siitan polnud arvestannud maastiku raskust ja oma jõutagavara, kuna paljutreeninud K a a r i s t o, kes nägi, et võistleja läheneb, lisas kiirust. Maa teisel poolel suurenes aga vahemaa Kaaristo ja Siitani vahel jälle tublisti.

Siitanile tegi muret veel teine narvalane P r a n s a ja S. pidi tublisti pingutama, et hoida teist kohta. Kaaristo osutus seekordki klassiks omaette ja tuli esimeseks, olles üle 6 minuti teisele kohale tulnud Siitanist ees. Raske maastiku tõttu katkestas võistluse 6 meest, kahel nendest murdusid suusad.

Tehnilised tagajärjed kujunesid järgmiselt: 1. V. K a a r i s t o, piirivalve, 2.02,27; 2. E. S i i t a n, Harju malev, 2.08,48; 3. E. P r a n s a, Kreenholmi NMKÜ, 2.11,53; 4. Th. K r a s s i k o v, Kreenholmi NMKÜ, 2.15,26; 5. P. M u n a k, piirivalve, 2.16,18 ja 6. A. G r u s n o v, Võitleja, 2.18,39.

Isa ja poeg Tallinna maleva suusameistriks

Tallinna maleva suusatamisesivõistlused 10-km distantsil peeti pühapäeval Nõmmel rohke pealtvaatajaskonna ees, kelle seas oli näha kaitseliidu ülemat kindral O r a s m a a d, Tallinna maleva pealikut major J. L e p p a, talispordiliidu esimeest G. L a a n e k õ r b i j. t. Mitmes klassis võistles kokku 51 suusatajat.

Üldklassis tuli ülekaalukalt võitjaks noor suusataja E. S a a r i s t u (Põhja malevk.), kes startis küll neljandana, kuid peagi möödus teistest ja vedas kogu aja. Tema ajaks tuli 47.34 min. Teiseks jäi K a s k (Nõmme malevk.) ajaga 48.05 min., kolmandaks A. L a s s (suurtükiväe rüg.) ajaga 48.24 min., neljandaks L. R a n n u s (kergedivisjon) ajaga 48.35 min., viiendaks R. Siht (Kalevi mk.) 49.39 min., kuuendaks H. M ä n n i k (Kalevi mk.) ajaga 50.13 min. ja seitsmendaks A. P e e p r e.

Võistluse tegi kaasa ka noorkotkaid, kellest esimeseks tuli U. R a a d i k o (Nõmme) ajaga 48.59 min., teiseks K. D o m i n g o ja kolmandaks L. T i k e r p u u. Väljaspool võistlust saavutas Kopli noorkotkaste malevk. pealik J. Lest aja 49.23 min. Vanade klassis tuli esimeseks üldklassi võitja E. Saaristu isa E. S a a r i s t u ajaga 52.16 min., teiseks A. T u l v e 52.50 min., kolmandaks A. Hütt 54,08 min. Kõik kolm kuuluvad Kalevi malevkonda.

E. Särak võitis ÜENÜTO 18 km

Koos Tallinna maleva suusavõistlustega peeti pühapäeval Mustamäel ka ÜENÜTO suusavõistlused. 18-km distantsil tuli esimeseks Evald S ä r a k Harju malevast ajaga 1.17.52, olles saavutanud 13-sekundilise edu teiseks jäänud O. T a m m e (ÜENÜTO) ees. Tamme aeg oli 1.18.05. Kolmandaks jäi M. K a m a r (Harju malev) ajaga 1.18.40. Neljas oli V. Peiner (Harju malev) 1.21.20, viies V. Ties (ÜENÜTO), kuues A. Schmidt (Tall. malev).

10-km distantsil tuli võitjaks A. Lass ajaga 48.24 min., teiseks A. Pärna ajaga 48.56 min. ja kolmandaks A. Lauri ajaga 51.20 min. Naistele oli kavas 3-km distants. Võitjaks tuli Tooni Õ u n (ÜENÜTO) ajaga 12.37 min., kuna teise ja kolmanda koha jagasid võrdse ajaga 13.35 min. Karin M u l l a s ja Ilse A n n u s. Neljandaks jäi Vanda Raidur, viiendaks Salme Kamar ja kuuendaks-seitsmendaks võrdselt Helene Massakas ja Eela Rauge.

Järva maleva tähesuusatamine

Pühapäeval toimus Järva maleva iga-aastane tähesuusatamine, millest osa võttis üle 100 suusataja. Arvukamalt — 36 suusatajaga — oli esitatud P a i d e malevkond, kes tuli ka tähesuusatamise võitjaks, kattes Türi-Paide vahemaa edas-tagasi 3 t. 6 min. Teiseks jäi mullune võitja Türi malevkond. Edasi järgnevad Tapa, Koeru ja Järva-Jaani malevkond.

Viljandis saavutati pühapäeval 160 suusamärki

Viljandis peeti pühapäeval esimesed suuremad suusamärgivõistlused käesoleval talvel spordiselts Sakala korraldusel. Kutsed osavõtuks oli saadetud kõigile spordiorganisatsioonidele, sõjaväele ja koolidele. Märgivõistlustest osavõtt kujunes rekordiliseks, mida tõendab juba asjaolu, et võistlustel saavutati kokku 160 suusamärki.

Noormeeste klassis 5 m distantsil: 1) A. K u u s k — 18.45, 2. J. Johanson — 20.20, 3. O. Aule — 20.26. Tüdrukute kl. 1,5 km: 1. L. R i s t k o k — 12.34, 2. A. Valdre — 12.42, 3. N. Peel — 12.58. Poiste kl. 1,5 km: 1. R. S i l l a r d — 7.04, 2. H. Liiv — 7.07, 3. E. Vares — 7.32. Poiste kl. 3 km: 1. L. B r a u e r — 14.05, 2. H. Koorits — 14.11, 3. H. Grünberg — 15.17. Vanemate meeste klassis saavutas märginormi Viljandimaa spordiliidu esimees adv. E. K o n n o. Eriklassis 10 km distantsil tuli võitjaks vanameister J. K o b o v i t — 36.58, 2. A. Rosenberg — 39.09, 3. J. Heinmäe — 39.31.

Viru malev suuskadel

Pühapäeval korraldati Rakvere Viru maleva suusavõistlused, millest võtsid osa kaitseliitlased ja noorkotkad. Tagajärjed olid järgmised: 18 km patrullsuusatamine: 1. Leo R ä t s e p — 1 t. 25.15,4 min., 2. Heino N ä k s — 1 t. 26.0 min., 3. Evald R ä t s e p — 1 t. 27.55,4 min.

10 km. individuaalsuusatamine — 1. Osk. K a l j u v e e — 41.04,2 min., 2. Lembit T a m m — 43.11,6 min., 3. Karl M i k k o n e — 43.37,4 min. Noorkotkaste 5 km. suusatamisest võttis osa üle 40 suusataja. Esimeseks tuli Evald Järve — 19.55,5, 2. Arvo Randva, 3. Erik Luhamaa.

Portugal—Ungari 4:0!

Lissaboni peetud jalgpallimaavõistlusel pühapäeval saavutas Portugal jalgpallimaailma jahmatamapaneva wõidu 4:0 Ungari üle. Ungarlased olid küll tehniliselt paremad, kuid portugaallased löid mõlemal poolajal kaks wäärawat. Wõistlust jälgis 10.000 pealtvaatajat.

Poola-Läti jäähokis 2:1

Warssavis peetud jäähokimaavõistlusel Poola saavutas Läti üle napi wõidu 2:1 (1:1, 0:0, 1:0). Talisolümpiamängudel 1936. a. Poola wõitis teatawasti Läti suurelt 9:1 ja seekordne matsch näitab läilaste suurt arengut. Linnawõistlusel pühapäeval Riia wõitis Wilno 2:0.

Pärnu võitis käsipallis Narva

Laupäeval ja pühapäeval peeti Pärnu linnawõimlas Terwise korraldusel käsipalliturniiri kolme seltsi osawõtul. Külalismeeskonnana jõudis wärske Põhja-Eesti ringkonnameister Narwa Kreenholmi NMKü. Pärnu meeskondadest esines Kesk-Eesti ringkonna wõrkpallimeister Terwis ja korwpallimeister Kalew. Pärnu meeskonnad mängisid eriti lõõgiwõimselt ja Narwa Kreenholmi NMKü-l tuli wõita wastu kõigil neljal mängul waid kaotused.

Laupäeval esimese wõiduga tuli toime Pärnu Kalew, kellele Narwa meeskond hävis 2:0 (15:5, 15:5). Korwpallis Terwise ja Narwa NMKü wahel oli pinew matsch, kus narwakad teisel poolajal juhtisid isegi 7 punktiga, kuid Terwise maruline lõpuspurt tõi wõidu 51:37 (19:18). Pühapäeval oli pinew mäng wõrkpallis Narwa NMKü ja Terwise wahel. NMKü juhtis esimesel poolajal 14:9, kuid Terwis wõitis siiski time-outi järele 2:0 (16:14, 15:9). Korwpallimatschil Pärnu Kalewi ja Narwa NMKü wahel juhtiidi mõlemad meeskonnad waheldumisi. Poolaja wõitis NMKü 19:18, kuid lõppminutid tõid wõidu Kalewile 50:31. Kalewi suuremad punktimehed olid weljed A. ja U. Täcks 13 punktiga. Publikut oli tulwil saal. Järgmiseks wõõrõsküülaliseks on Tallinna Kalew Pühapäev 23. jaanuaril.

TKSÜ esivõistlused haripunktil

Majanduse-erikool esimene meister

TKSÜ käsipallis esivõistlused jatkusid pärast jõuluvaheaega eile kaitseliidu ja Kalevi võimlates. Koolinoori oli võistlusi jälgima kogunenud palju, kuna kavas oli rida poolfinaale ja finaale. Naiste võrkpalli gümnaasiumi-klassis III gümn. revanšeeris oma kaotuse plussringis ja võitis erakolledži tasawägises mängus 2:1, game'id 14:16, 15:11 ja 15:7. Võitja on nüüd finaalis koos kommertsgümnaasiumiga. Meeste-võrkpalli B klassis andis Gustaf-Adolfi gümn. loobumisvõidu Vestholmi gümnaasiumile.

Korvpalli A klassi plussringi finaalis kohtusid vanad rivaalid — II gümn. (end. reaalkool) ja Vestholmi gümn. Mäng oli väga hoogne. Alguses läks Vestholmi gümn. juhtima kuni 8:0, kuid poolaja võitis siiski ühepunktilise edumaaga II gümn. — 14:13. Teise poolaja alul läks mäng tasawägiselt kolmveerandaja lõpul juhtis veel II gümn. 21:19. Kuid lõpuspurdis saavutasid vestholmlased korv korvi järele ja võitsid nii mängu 33:21 (13:14). Parimad mehed olid V i i l e p 13 ja K a l l o ning U g a m kumbki 8 punktiga.

Samas klassis saksa poegl.-gümn. lülitas esiwõistlustelt välja kommertsgümnaasiumi võiduga 35:8 (15:2). Gustaf-Adolfi gümn. võltis riiklikukolledži 38:24 (15:7).

Esimene finaal tänavustel esivõistlustel oli gümnaasiumide B klassi korvpallis. Majanduse-erikool tuli meistriks, võites viimase vastase tehnikumi ülisuurelt — 43:3, poolaeg 17:0! J ü r i m ä e saavutas 22 punkti. Meistermeeskonnas mängisid: Jürimäe, Pilliroog, Sulg, Raadik ja Roos.

Reaal- ja kutseskoolide A klassis Tallinna kolledž võitis kaubanduskooli 23:13 (11:5).

ASK võitis jäähokis V. S. Spordi 3:2

Pühapäeval peeti Tartus botaanikaaias uisuteel jäähokiwõistlus Eesti parimate meeskondade — Akadeemilise Sporditklubi ja Tallinna Spordi — wahel. Wõistlus kujunes tartlastele jäähoki suurfündmuseks ja jääwäljaku äärt palistas tihe rahwamüür. Wõistlust juhtis wõimlemisõpetaja A. Kink.

Esimesel kolmandikajal oli Sport ülekaalus ja läks juhtima Tipneri läägist 1:0. Ka teisel kolmandikajal näitas weel Sport initsiatiiwi ja Nuut lõi juba 2:0. Kolmandikaja lõpul tõstis Saawo ilusa toreduswiskega seisu 2:1 peale. Wiimasel kolmandikajal domineeris täielikult ASK. Kohe alul saawutati wilk 2:2 Sakti läägist. 5. minutit enne lõppwilet tegi Saawo toreda kaugelõõgi ja ASK oli saawutanud wõidu 3:2. Tallinlastel sobis paremini koostöö, kuid tartlastel paistsid silma üksikud mehed, eriti aga S a a w o.

Tartu kuldmedal — Fr. Issakule

Tartumaa parimaks sportlaseks Aug. Jürgenson, Aru vallast

Tartumaa Spordiliidu juhatuse koosolekul pühapäeval otsustati määrata 1937. a. Tartu parima sportlase k u l d m e d a l i Eesti Akadeemilise Spordiklubi liikmele F r i e d r i c h I s s a k'ule, arvesse võttes tema silmapaistvat esinemist möödunud hooajal nii kodu- kui ka välismaal. Teine silmapaistvam kandidaat Gustav Sule on varemalt tunnustatud kuldmedali vääriliseks üleriiklikus ulatuses, mispärast tema seekordne hindamine ei tulnud otsustamisele.

Tartumaa parima sportlase kuldmedal otsustati annetada A u g u s t J ü r g e n s o n'ile, arvesse võttes tema silmapaistvaid edusamme ja saavutusi spordis, eriti tõstmises.

Kuldmedalite otsustamisest võtsid osa Tartumaa spordiliidu juhatus terves koosseisus ühes vastavate alade asjatundjatega ning noorte spordinõunikkudega; otsused langetati peale põhjalikkude ja üksikasjalikkude kaalutluste.

Eelmise aasta (1936) kuldmedalid omandasid teatavasti Tartust NMKÜ korvpallimeeskond ja Tartumaalt R. Ivask (Rõngust).

F. I s s a k on sündinud 20. nov. 1915. a. Venemaal. Revolutsioonipäevil Eestisse tulnud, elanud mitmel pool, hiljem asunud Tartusse. Lõpetanud Tartu poeglaste-gümnaasiumi 1935. a. kevadel. Õpib praegu Tartu ülikooli matemaatika-loodusteaduskonnas. Sportima hakanud koolipoisina, alul käsipallis, hiljem kergejõustikus. Esmakordselt kergejõustikus võistelnud 1935. a. kevadel.

A. J ü r g e n s o n on sündinud ja kasvanud Aru vallas, praegu noorperemees, perekonna vanem võsu. Kõik 4 venda on suured spordiharrastajad, nendest 2 vanemat on Eesti tõstemeistrid B klassis. Kogu perekond on läbi imbunud spordivaimust.

Kuldmedalite üleandmine teostub pühapäeval, 16. jaanuaril s. a., kell 1900, Vanemuise kontsertsaalis toimuval spordiballil. Kuldmärkide üleandmist on palutud toimetada Spordi Keskliidu esimeest riigisekretär K. T e r r a s t. Peale selle on loota Tartusse rohkesti külalisi väljastpoolt.

Iluuisklemise kursus algajaile

Tallinna Kalevi iluuisklejate klubi kowaldusel algab täna õhtul kell 19.00 Kalewi jääwäljal iluuisklemise kursus algajaile, mida juhib Eesti meister paarisõõdus R. K ä r s i n. Kursus on mõeldud kõigile — ka neile, kes ometigi hariliku uisud — ja neilt ei nõuta uisutamisoskust. Kursustel wõetakse läbi peale liugelemisõpetuse iluuisklemise tooli esimesed kaaved ja Wiini walsi uiskudel. Eelkoolealistel lastel (4—10-a.) on sõbiw uisutamise õppimiseks asutada mudilaste-rühma, mille tegewus algab täna kell 17.00 pr. O. Nurga juhtimisel ja järelewalwel. Mudilaste-rühmas on hoocjamaks 3 kr. Kursuste maks on 1 kr., õpilastele 50 senti. Registreerimine toimub kuni 15. jaan. iga päew kella 19.00—21.00 iluuisklejate klubi ruumes, telefon 318-02.

P i l d i l jäätantsugrupp Kalevi jääwäljal.

Kohalikke teateid

1½-tonnine annetus allveelaevastikule

A.-ü. Franz Krull andis laupäeval allveelaewastiku sihtkapitalile laoplatsil üle 16.580 kg wanarauda. See on suurim annetus, mis seni wanaraunaga antud. Annetus kuulub Tallinna toimkonna arwele ja sellega on Tallinna toimkond kogunud ja üle annud 87.449 kg wanarauda, olles kogumiselt 6. kohal. Esimesel kohal on Pärnumaa toimkond 214.331 kg; teisel — Järwamaa 147.864 kg; kolmandal — Wirumaa 92.309 kg; neljandal — Tartumaa 91.833 kg. ja wiiendal — Narwa 91.610 kg.

A.-ü. Franz Krulli annetusega tõusis laoplatsil wastu wõetud wanaraua hulk üle 1000 tonni, ü. o. 1.008 tonni ja 340kg. Kuna iga päew tuleb juure uusi annetusi, siis wõib loota, et juba kewadeks täitub 1.500 tonni, mis esialgsete kalkulatsioonide järele üldse kawatseti koguda. Kuna wanaraua kogumine lõpeb alles 1. jaanuaril 1939. a. ja tegelik kogumine algab alles eelolewal suwel, siis wõib loota, et esialgne norm ületatakse mitmekordselt.

„Eesti iseseisvuse sünd dokumentides"

23. weebruaril käesolewal aastal awatakse Tallinnas Kunstihoones näitus „Eesti iseseisvuse sünd dokumentides". Näituse jaoks saadawad rea wäljapanekuid ka riigi keskarhiiw ja teised Tartu asutused. Wäljawalitud materjalid on saadetud juba Tallinna. Wõimaluse korral tuuakse sama näitus hiljem üle ka Tartu. Näitust korraldawad Wabadusõja ajaloo komitee arhiiw, riigiarhiiw ja riigi keskarhiiw.

Kopli noorkotkaste jõulupuu

Laupäewa õhtul korraldasid Kopli noorkotkad Kopli algkooli ruumes jõulupuu ja jõulukoondise, kuhu oli kogunenud üle 80 noorkotka ja wanema juhi üheks külalistega.

Iga noorkotkas pidi näitama jõuluwanale oma oskusi, oli see siis iilulugemine, laul, jõulumäng wõi muud ürikult wõi salgawiisi, mille sooritamisel alles jõuluwana awas oma kingitustekoti. Ja wapralt ning hoogsalt esinesid nad kõik, nii 7-a. pisike noorhaugas kui 18-a. kotkas.

Jõulujuttu puhus malewkonna abiwanem, algkooli juhataja J. Suurmets, kuna ühisettekannete ladusa kordamineku eest hoolitses rühma wanakotkas, sama algkooli abijuhataja P. Priimägi. Noori tervitajid NK maleva pealik Lagus ja KL Kopli malewkonna pealik J. Kauba. Samas tehti teatawaks senise pealiku kpt. P. Kommussaare lahkumine malewkonna pealiku kohalt, tema määramisel maleva pealiku abi kohale, ja esitati uut malewkonna pealikut, kelleks sai endine NK. Tartu maleva pealik ja tuntud suusasportlane ltn. J. Lest.

Noorkotkad käisid Aegviidus suusatamas

Pühapäeval noorte kotkaste Tallinna malew korraldas suusatajatele wäljasõidu Aegwiidu ümbrusse. Kohapeal korraldati suurem orienteerimise harjutus Soome konwassi kasutamisega. Poistele oli wõimalus koguneda talwise orienteerumise raskustega ja iseäraldustega.

Suusatamine ja tegewus Aegwiidu ilusatel mägedel oma mitmekesisusega oli wäga lõbusaks tegewuseks. Kilometamist polnud karta, sest iga kolme tunni järele anti palawat teed. Wäljasõidust wõttis osa ligi 100 noorkotkast ja wanemjuhti.

Sadamas on õhuke jääkate

Tallinna sadam on wiimastel päewidel kattunud õhukese jääkattega. Esialgu on see aga nii õhuke, et laewadele liikleminseks raskusi ei sünnita.

Praegu on sadamas 12 laewa töös. Täna hommikul sõitis „Tasuja" Helsingisse 38 reisijaga.

Mõne reaga

Uusi tööoskusi ja töowõimalusi. Tallinnas korraldatakse tehniliste teadmiste edendamiseks rida praktilisi kursusi: lõhkeainete kasutamine, ilutulede walmistamine ja keemilise puhastuse kursused.

Saaremaa naljadest ja Wiljandi lindudest kõneleb kapten Toom teisipäeva õhtul kell ½9 NMKü poisteosakonna majas Noosikrantsi tän. 11.

ÜENÜTO segakoor astub tegewusse pühadewaheaja järele teisipäeval, 11. jaan. Nüüdsest peale on uueks koorijuhiks helilooja G. E r n e s a k s. Koori wõetakse wastu uusi lauljaid. Wastuwõtt toimub harjutuspäewadel — teisipäeviti ja reedeti enne harjutuse algust. Harjutused algawad kell ½8 õhtul.

Tapaloomade ja lihahinnad

esmaspäeval, 10. jaanuaril

Põllutööloja Tallinna alatisel looma- ja lihaturul weiste pakkumine keskmine. Nõudmine hea. Hinnad kõwenesid. Taraweistest makseti järgmiselt:

P u l l i d 60—65 s., nullikad 58—63 s. ja lehmad keskmises rammususes 54—59 s. tapakaalu kilo.

Eluskaalu järele maksid pullid ja nullikad 29—33 s. kilo Lehmade eluskaalu hinnad oleneiwalt sordist 20—25—30 s. kilo.

W a s i k a t e pakkumine wäike. Nõudmine keskmine. Tapetud wasikad ühes nahaga maksid 55—80 s. kilo Eluswasikate hinnad 30—52 s. kilo.

L a m m a s t e pakkumine ja nõudmine keskmine. Tapetud lambad ilma nahata ja pudemeteta 65—75 s. kilo Eluslammaste hinnad 35—39 s. kilo.

S i g u turul keskmiselt. Nõudmine keskmine. Hinnad kaldusid eelmisest nädalast nõrgemale tasemele. Maksis tapetud kaup 75—82 s. kilo.

Nahkade hinnad.

W e i s e n a h a d toorelt 80 s. kilo.

W a s i k a n a h a hinnad kaldusid wäikesele tõusule. Nii maksawad praegu wasikanahad tükiwiisi 3.60 kr. tükk.

L a m b a n a h a d maksawad endiselt 2—3.50 kr tükk.

Toodud hinnad on arwatud Tallinnas.

Hipodroom 9. jaanuaril

Algusest lõpuni totalisaatoril suured wäljamaksud

Miiting lõppes suurte wäljamaksudega kõigis jooksudes. Kes oskasid wähegi tabada õiget hobust, wõisid sajad kroonid wõiduraha kõju.

Esimene jooks läks 4. klassi traawlitega. Pärast pikemat waheaega nähti tükk K a j a wormis olewat ja wõitis kuidas tahtis. Wäljamaksud 25 kr. 50 s. ja 10 kr. 25 s. Tükk Prints andis teiselt kohalt 10 kr. Poijs oli kolmas. Kohata jäid Aida Watts, Roosa ja Argon.

Teises jooksus wõitlejid 2. klassi traawlid. Tükk L e o A x w o r t h y l ünnestus tulla esimesele kohale. Wäljamaksud 19 kr. 50 s. ja 7 kr. 75 s. Faworit kaotas galopiga, nagu Luxi. Teiseks tuli tükk Boikott. 10 kr. ja kolmandaks — Kindral. Kulleril ei wõidunud.

Kolmanda jooksu wõitis mära G o l d-I l s e. Tot. 15 kr. 50 s. ja 6 kr. Karste tuli teiseks, tot. 9 kr. 25 s. ja Säde — kolmandaks. Kokett ja Croll-Yard jäid kohata. Kuna Prints ja Poijs ei wõtnud osa

Neljas jooks oli teise kordamine Seekord jooksu tükk F a w o r i t hästi ja wõitis. Tot. 14 kr. ja 5 kr 50 s. Boikott tuli kordusalt teiseks, tot. 6 kr. ja Kindral kolmandaks.

Wiiendas jooksus ejnesid 1. klassi traawlid, ainult 8. Pineva wõitluse järele wõitis tükk R e d W h i p. Olgugi, et wäljamaksud tulid jagamisele Wiwega, mõlema pealt 31 kr. ja 12 kr. 25 s. Mänglahe jäi teiseks, tot. 9 kr. 50 s. ja Falkenstein — kolmandaks. Kohata jäid Wirwe, Calumet Ecton, Warderer, Fechtmeister ja Champignon.

Kuues jooks läks 3. klassi traawlitega. Wõitis tükk P r e s i d e n t, tot. 31 kr. ja 12 kr. 25 s. Karste teine, tot. 9 kr. ja Caroll-Yard — kolmas. Kohata jäid Lareida, MacMahor ja Pääsuke.

Seitsmes jooks oli weel lord 1. klassile. Seekord Red-Whip tegi galoppi ja wõitis mära L a h e. Wäljamaksud 10 kr. ja 4 kr. Tükk Champignon tuli ootamatult teiseks ja andis 21 kr. 75 s. Falkenstein tuli kordusalt kolmandaks.

Kaheksas jooks oli suur handikap 9 osawõtjaga. Mära L u d m i l l a juhtis startist wõidupostini. Wäljamaksud 28 kr. ja 11 kr. Mära Pippe jäi teiseks, tot. 20 kr. 75 s. ja Jimiene — kolmandaks. Kohad jäid Angriff, Luna, Larion, Boikott, Lux ja Cyklon. Boikott kaotas teise koha galopiga wõiduposti.

Pealtvaatajaid oli rohkesti ja totalisaator töötas rahuldawalt. Järgmised wõistlused on 16. jaanuaril.

Apteekide öövalve

Tallinnas

ESMASPÄEVAL VASTU TEISIPÄEVA:

G. Gnadebergi ja Leydeni apteek, S. Karja t. Tel. 445-88. H. Mikheina apteek, S. Tartu mnt. nr. 45. Tel. 308-42. A. Puksovi apteek, Koidu tn. nr. 43. Tel. 454-97. E. Thubergi apteek, Pärnu mnt. nr. 31. Tel. 459-54. R. Vallneri apteek, Narva mnt. nr. 24. Tel. 304-27. J. Pilli apteek, Vana-Kalamaja t. nr. 7-a. Tel. 440-74.

Nõmmel

Linnaapteek, S. Pärnu mnt. 90/92.

Metsatöölise kirvehoop põdrale

Peresaare metsatööline sattus metsas magawale põdrahiiglasele

Peresaare metsatööline Johannes Piilu elas neil päewil üle harukordse sündmuse. Mees oli sõitnud hobusega Lepiku ja Tudu-Paaswere metsawahelisel rajateel, kui ta märkas eemal metsafihil lamawat suurt põtra. J. Piilu tuli arwamisele, et siin on tegemist falaküttide kätte langenud põdraga, kes wõis olla haawatud ja seega ei saanud ka põgeneda. Hobust eemale jättes läks metsatööline nüüd harukordset looma lähemalt waatama, wõttes igaks juhuks ka kirwe kaasa.

Põder ei liigutanud ennast ka mehe lähenedes, ja nüüd märkas J. Piilu, et loom pole kaugeltki haawatud, waid wiibib raskes unes. Piilu ei tahtnud põtra tappa, waid looma weidi ehmatada. Selleks löi ta kirwepõhjaga hoobi põdrale pähe. Põder ärkas nüüd oma fügawast unest ja ehmatus oli loomulikult suur. Niiresti hüppas ta püsti ja põgenes lumisesse metsatihnikusse.

Alutaguse laantes on ka waremalt satutud neudele harukordsele loomadele õige lähedale. Nii oli kord sama metsatööline Tudu metsas marjul olles sattunud sedawõrd lähedale põdramullikale, et löi üht neist witsaga.

Narva linavabriku töölised nõuavad palgakõrgendust

Narwa linawabriku tööliste üldkoosolek peeti pühapäeval, kus tähtsama päewakorra-punktina tuli kõne alla tööliste palgaküsimus. Kokku oli tulnud 1300 wabrikus töötawast töölisest 720, mis näitas, et palga-nõudmise wastu walitses töölisconnas elaw huwi.

Koosolekul leiti, et praegune linawabri

Siseriigist

Harjumaalt

Lastekodu eraalgkool jai juhataja. Haridusministeeriumi kooliwalitsuse otsusega on sisemisjoni seltsi poolt hiljuti ellu kutsutud Kosejõe lastekodu eraalgkooli juhatajaks registreeritud Wilhelmine Tammaru. Lastekodu eraalgkoolis õpib praegu juba kümmekond õpilast.

Narvast

Krimmist tuli optant. Krimmist saabus Narwa kaudu kodumaale 64-a. Julie Saar, kes on elanud juba hulga aastaid kodumaast eemal. Narwast läitis S. otse edasi Walka, kus elawad tema sugulased. Krimmis elutsewat palju eestlasi, kellest paljud kawatsewad pöörduda tagasi Eestisse, kui aga selleks saadakse luba.

Narwa majaomanikud walisid auliikmeid. Pühapäewal oli Narwa Majaomanike Seltsi aastakoosolek. 650 liikmest oli tulnud kokku enamus. Koosolek kinnitas seltsi aruande ja wõttis wastu uue eelarwe, samuti waliti juhatusse tagasi wanuse järele wälja langenud linnapea J. Luht, dir. P. Ellert, A. Lepp ja A. Kaasik. Seltsi auliikmeteks waliti ref.-kol. W. Kokk ja T. Käsper. Koosolek otsustas weel esineda linnawalitsuse ees nõudmisega, et muudetaks sundmäärust korstnapühkimise kohta, mis olewat praegusel kujul täiesti wastuwõtmatu äärelinna majaomanikele.

Narwa Akadeemilise Klubi esimeheks waliti adw. A. Pahla. Narwa Akadeemilise Klubi aastakoosolekul waliti klubi esimeheks wandeadw. August Pahla. Juhatuse liikmeteks waliti: kol. E. Tohwer, inf. A. Mutt, inf. Treifeldt, notar Aakre, kohtunik K. Kallismaa, wangimaja dir. Haljaspõld ja postkontori ülem Wiidas.

Virumaalt

Palk purustas sõõrelluu. Mäetaguse wallas Pagari küla lähedal metsatöödel läi palgi alla metsatööline Joh. Tankma, 43 a. wana, kellel murdus sõõrelluu. Ameeriklased tahawad Rakwerest kaupu osta. Rakwere linnapeale tuli Ameerikast Los Angelesi linnast kiri, milles palutakse linnapea kaasabi kahe linna wahel majanduslike suhete loomiseks. Linnapead palutakse astuda ühendusse Rakwere nende äridega, kes tegelewad kunstkäsitööga ja talupidajate kaupade müügiga ning teatada nende firmade aadressid Los Angelesi. Siis astutakse Ameerikast ühendusse juba otseselt Rakwere ärimeestega. Kirjas tähendatakse, et sidemeid tahetakse luua kaupade ostmiseks.

Jõhwi ilwesejaht — falakütimine. Enne jõulupühi pidasid Jõhwi ümbruskonna jahimehed ilwesejahti, kus üks ilwes maha lasti ja teine wigasena kinni püüti ja hiljem hukati. Nüüd aga on selgunud, et ilwesejaht Eestis on keelatud ja mehed seega pidasid falakütiametit. Jahimeeste poolt seletatakse, et Jõhwis ei ole ilwesejahi keelu korraldust teatawaks tehtud oletusega, et ega Jõhwi ümbruskonnas ilwesid ei ela ja alles nüüd, kus ilwesed maha on lastud, oli ka Jõhwi ilwesefalskimise keeld teatawaks tehtud.

Kiwiõlisje kaks konstaablit. Juba korduwalt on juttu olnud politsei koosseisu suurendamise wajadusest Kiwiõlis. Kuna siin üle 5000 elanikuga õlilinnas ühel konstaablil ja kordnikul korra järelewalwe täiesti üle jõu käiwaks osutus. Nüüd on asi lõppeks lahendatud ja uue konstaabli kohale asumist on oodata iga päew. Uus konstaabel on palgatud ettewõtte kulul.

Poolakatele saabus emakeele õpetaja. Laupäewal saabus kohale poola õpetaja, kes ajub juhtima õppetöid kohalikus poola algkoolis. Seni toimus seal õppetöö kohalike õpetajate juhtimisel ja eesti keeles, mille wäiksed poolakad päris hästi olid ära õppinud.

Uued pillid Kiwiõli orkestrile. Kiwiõlisse jõudsid kohale uued puhkpillid, mis telliti ettewõtte juhatuse poolt Tschehhoslowakkiast ja läksid maksma 1500 kr. Puhkpille on 16 ja need antakse üle kohalikule kaitseliidu üksusele orkestri asutamiseks.

Istutati 18.000 ilutaime. Kiwiõli tööstusalewiku kaunistamiseks on möödunud hooajal istutatud kokku 18.000 mitmesugust ilupuud ja -põõsast, rajatud 3800 meetrit hekkaeda, 5200 meetrit puiestikke jne. Ka on rahwamaja esine korraldatud eeskujulikuks awalikuks pargiks. Suur töö wiidi läbi ka hoonete wärwimise alal, nii et tööstusalewik on nüüd muutunud palju nägusamaks.

Rakverest

Rakwere mälestab wabastuspäewa. Kesknädalal, 12. jaan., möödub 19 aastat Rakwere wabastamisest punase terrori alt. Teisipäewa hommikul äratatakse linn juurtükipaukudega, mis tähistab ühtlasi wabastamise momenti. Ohtul kell 6 on rongkäik, ja pannakse pärg langenute mälestussambale. Hiljem on aktus, kus kõneleb Wiru malewa pealik kol. Waher.

Tartumaalt

Otepää koguduses ründiwuse tõus. Otepää kogudukes, kus on 9200 liiget, ristiti möödunud aastal 132 last (warematel aastatel 115 ja 111), kuna samal ajal maeti 127 inimest. Laulatuste arw on juba 3 aastat stabiilne.

Elvast

Austusaktus K. E. Söödile. Kolm Elwa seltsi korraldasid üheskoos pühapäewa õhtul kirjanik K. E. Söödi austamisaktuse, millest osawõtt kujunes rohkeks. Kõnedega esinesid A. Kuus ja L. Kaupmees. Kirjanikule saadeti terwitustelegramm.

Viljandimaalt

Difteriit lewib. Wiimastel päewadel on Wiljandimaal registreeritud rida uusi difteriidijuhtumeid. Paistu wallas haigestus difteriiti kolm last, kõik alla-kooliealised. Üks difteriidijuhtum registreeriti Mustla alewis ja üks juhtum Kabala walla Williwere küllas.

Paidest

Tänawu elanikke täpselt sama palju kui mullu. Aadressiauaraamatu koostamisel ilmus kõigile kõrgemate ametite ametnikele, et nende ametite ametnikud ei saa moratooriumi. Järwamaa põllupidajate ja kalurite wõlgade korraldamise komisjon otsustas lõpetada keeldude maksmapanekute end. maawalitsuse esimehe J. Sõnajala asjatoimetuse. Keeldude maksmapanekuks 12 kuuks esitatakse majandusministrile Alliku walla Näsuwere küllas elutsewa Martin Tekko asjatoimetus.

Politsei

Rebis katki telefonitraadi. Eelmisel aastal Jakob Seeberg wõõrastas Raekojaplatsil asetseva telefonitraadi.

Nahurikkujad Wanaõhtumikul. Eelmisel kellal 8 paigu Lõõtsa, Siiwersi tän. 10—10 elutsew maanteel nr. 61—2 elutsew tän. nr. 8—7 elutsew J.

Salaja wiinaga kaupitsemise Terase tän. nr. 14.

Ei teatanud töölise ehitatawa pritsimaja. Koltsile koostas politsei protokolli ei teatanud politseile gaasaamisest.

Walgustamata autod. Eile juhid wõetakse wastutusele, kid pimedal ajal tänawale.

Rusikaga näkku. Jakob Johannes Põlendik awaldas nr. 27—17 elutsew Wanatee ja Waestepatuste tänavate sikaga näkku. Awaldaja pöördus tutusele ulakuses.

Laul ja lärm. Pärnu juures laulsid ja lärmitsesid Pärnu mnt. nr. 121—8 Nõmmel Nurme tän. nr.

Walgel tän. nr. 13-a laupäewa õhtul Pallasti Pärenson ja Walgel tän. Maripuu.

Joobnud isikuid paigu wastu pühapäewa 7 ja öö

Vastutav toimetaja Väljaandja Tallinna

Tunnid

Klaveritunnid
algajaile ja edasijõudnuile.
Konserv. kava.
Kaasmäng.
Õpilasõhtud.
Mare Soona
end. SCHÄFER
dipl. pianist.
Imanta 11—5.

Reprends mes leçons de
conversation française
[illegible] de 4 à 5 h. Toomkuestee 4-b—5.

Inglise, eesti, saksa
keele tunnid. Imanta tän. 5—2.

Konserwatooriumi lõpet.
klaverlõpetajat
otsitakse lapsele Kadriorus rajooni. Teatada jlt. „4/6724".

Magda Mägi
Helikunstnik
Telliskivi 52-4
KLAVERI-ÕPETUS.
Kõnetunnid 9—10 ja 3—4

Masinakirja kursused
10-õõmnel. õppiwiisi järele kõiki füüsiremi kirjutus- ja paljundusmasinarel üheks prakt. kirjatööde õpetuse ja kohakulamisega on J. Kühle kontoris Wanaturg 6, telef. 436-05.

Põhjalik õpetus
inglise, saksa ja prantsl. k. tunnid. Paldiski 14—6 hoowis, kiwimajas.

Käsitööõpetus
Õpetus mitmesugustes moodsates tikandustes. Kudumine, heegeldamine, pilu, filee, pesuõmblemine, vaibasõlmimine. Pitsitöö: nõela-, kõla-, paela- jne. töö. Naha- ja metallivoolimine, kindategemine, maalimine õli-, portselani- ja riidevärvidega, kunstlilled. Lähemalt Pikk tän. 31 krt. 5 kella 10—1 ja 4—8.
O. Pender.

Klaveritunde
annab konserwat. wan. kursi. meesüliõp. (prof. A. Lemba kl.) algajaile ja edasijõudnuile. Ka teoori-solfeggio õpetus. Kõnet. kl. 10—12 ja 4—6.
Lembitu 10—2
telef. 475-44.

Wilumud filoloog annab ladina, greeka ja saksa keele
tunde
S. Karja 9—8, kl. 9—10 ja 2—4.

Vene keelt

annab üksikult ja gruppides ülikooli haridusega, kutsega, kauaaegse praktikaga koolides — wene keele naisõpetaja. Kõnetunn. 3—6 p. I. Raua 47—4.

Mrs. RUSSELL GREEN'S ENGLISH LESSONS
SINGLE AND SMALL GROUPS
TERASE 22—6.
AT HOME: TUESDAYS, THURSDAYS AND FRIDAYS, 4—7 P. M.

Pedagoog. haridusega preili annab
järeleaitamistunde
algkooli ja kõrgkooli kaua ulatuses. Tehnika 21—5, kõnet. kl. 4—5 p. I.

BERLITZ SCHOOL
Sakala 39—5, tel. 438-20. Inglise, prantsuse, itaalia, hispaania, saksa, vene, eesti keelt õpetatakse kiirelt. Berlitzi meetod ja raamatud. Brosüürid ja proovitund maksuta (Ettevalmistus eksamitele.) (Tõlked. — Arakirjad.)

Gümn. õpetaja
saksa ja vene
keele tunnid. Järeleaitamine, ettevalmistus eksameile, konwersatsioon. Ametnike ja õpilaste rühmad. Kesk-Luha 2—6. Telef. 412-18.

Inglise, prantsuse, saksa, wene ja hispaania keelt õpet. kõrgema har. meesõpetaja
Berlitzi ja Mertneri
meet. kiiresti ja põhjalikult rääkima. Ladina k. tunnid. Tõlked. Tatari 24—6.

Diplomeeritud õpetajanna (Teacher's diploma) annab
inglise keele
tunde. Aadress: Raua tän. 43-a—13 kl. 6—8 õhtul. hind 1 kroon.

Huvitavalt, kergestil Saksa ja vene keele tunnid algajaile, edasijõudn. ettevalm. kolledshi, järeleaitam. koolitöös Sulevimägi 10—1, kõnet. kl 11—1 ja 5—7. telef. 476-86

Saksa keel.
Konversatsioon, tõlked, koolikava. Rüütli 2—5, telefon 433-86, iga päev kl. 8—½11 ja ½3—8.

Töötsimised

Juhuslikult waba usaldusväärne 28-a.
noormees
palub ükskõik mis tööd. Tasu kokkuleppel. Kirj. jlt. „35/6115".

Wanem teenija
otsib kohta
paremasse perekonda, teedab ja küpsetab iseseiswalt. Kirjad jlt. „39/6799".

Noor neiu
palub kohta
majateenijaks (majanduskooli lõpetanud), tööstusse wõi ükskõik kuhu. Kirjad jlt. „37/6757".

Aus, karske 31-a. tubli
töömees
maapärituloga, palub mingit tööd. Mahul kõigega, kohaneb kiiresti. Teat. jlt. „32/6792".

Aus korralik neiu soowib
teenistust,
oskab keeta ja teeb kõiki majatöid. Teat. jlt. „36/6756".

Ühe kuu palk sellele, kes wõimaldab mingi
kindla töö
30-a. mehele. Kirjal. jlt. „33/6793".

Wilumud, täiskarske
mööblisadulsepp
otsib tööd paremasse töötuppa. On rahul iga ettepanekuga. Oma töö suhtes on wäga nõudlik. Kirjad jlt. „5/6725".

50 kr. tasu
sellele, kes soowitab karskele töökale noormehele mingisuguse töö ükskõik mis alal. Pal. teat. kirjal. jlt. „2/6122".

Kaks korralikku noormeest paluwad
mingit tööd
wabrikusse, laitu, äriisse jne., wõi lihtööle. Kohanetwad kiiresti kõigega. Kirj. jlt. „13/6133".

Korralik 25-a. noormees otsib mingisugust
teenistust
Töötamud seni elektrialal. Kohaneb kõigega ruttu. Kirj. pal. jlt. „12/6812".

Õhtuti koolis käija tiitarlaps palub päewasteks tuudidaks tööd, kas äriise õpilaseks wõi laste juure päewal, on lõpetanud G. Grafi raamatupidamise kursused. Kirj. pal. teat. jlt. „22/6782".

Kesteline puu- ja aiatööd oskaja
talusulane
soowib kohta tallu. Kirjad pal. saata jlt. „24/6784".

Töökas neiu
wajab kohta tööstusse, jõõgimajja, majateenijaks wõi pasijaks. Kirjal. pal. jlt. „18/6813".

Korralik maatiitarlaps
palub kohta
jõõgimajja, majateenijaks, peronaisceabiks, ükskõik kuhu, wõib ka oma korteriga käia. Kirjal. pal. jlt. „8/6848".

Tütarlaps
palub õpilaseks klantsrejustriikimisele wõi mujale teenistusse. Kirjad pal. saata Walgewase tän. 1—8, Tallinn.

Korralik neiu
palub kohta teenijaks, pasijaks wõi midagi muud oma korteriga käies. Pal. teat. kirjal. jlt. „23/6823".

Korralik karske töökas 40-aastane mees soowib mingit
teenistust
ükskõik mis alal, on ennem olnud suuremas kaupluses hoowisega kauba wäljaweedajaks, omab head soowitused. Kirj. jlt. „22/6862".

Metsapraaker
10-aastase praktikaga suuremates Tallinna metsaärides, tunneb hästi metsäride konteriööd, otsib ajutist teenistust kuni 1. maini, Tallinna metsamaterjalide äärides. Pal. teatada jlt. „25/6825".

Härrad fotograafid!
Korralik noormees soowib õpilaseks. Kirj. jlt. „28/6828".

Saareneiu
palub teenistust pasijaks wõi ükskõik mida. Kirjal. jlt. „29/6829".

Kaks täiesti wilunud saarepuuseppa
otsiwad tööd, tunnetwad plaani ja teewad iseseiswalt igasugu puutööd. Kirjal. jlt. „25/6865".

Täiesti karske energiline saksa keelt walitseja
noormees
palub wõimaldada mingisuguse õpipoisi- wõi teenistuskoha, kohaneb kõigega kiiresti. Kirjad jlt. „32/6872".

Dshempreid

kootakse käsitsi Höbe tän. 11.

Noor tiitarlaps palub mingisugust
tööd
Teat. jlt. „24/6864".

Korralik neiu palub
majateenijakohta.
On walmis tegema majas kõik ettekuleiwad tööd. Pakk. jlt. „M. 1228".

Korralik töökas
18-a. noormees
palub mingit tööd, kas puutööstusse wõi tiisleri juure, tunneb maatri- ja natuke puutööd. Pal. kirjal. jlt „31/6871".

Odaw tööjõud,
pensionär,
palub ladu- wõi majahoidjakohta. Kirjad jlt. „36/6876"

Hobusemehe-
wõi julgesekohta palub noor tugew töömees. Kirjal. jlt. „6/6886".

Poolõpetamata remontlukusepp-
keevitaja
(autogeen.) palub ajutist wõi kestwat tööd. Soowi korral wõib ka töötada oma aparaadiga. Kirjad jlt. „18/6818".

Korralik müürisepp
soowib wabrikusse-käitisse müüritsapaks wõi mingit muud sisemist tööd. Oskus: maj.-alnj., lihw-, müüritrohwitöö. Teat. jlt. „31/6791".

Tööpakkumised

Wajatakse korralikku
teenijat
kes wõiks ka äris aidata. Lihakauplus Koidu t. 68-a.

Teenijat
waja maale. Herne tän. 15—3.

Talutüdrukut
tarwis. Küüsida Narwa m. 27 hoowis wõrgulaos, kella 9—4.

Juuksurit
täiesti wilunut, waja wõi moesteosakond rendile anda. Maakri tän. 38.

Metsatöölisi
vaja. Korter töö juures olemas. J. Tamberg, Aegviidus.

Linna ligidale tarwis
perenaiseabi
wõi julgest, kes lehmi küpsab. Kaubelda kl. 3—5 S. Tartu mnt. 51, hoowis.

Nooremat meest
tarwis tubasele tööle, kel on tahtmisi lihtsamat puutööd õppida. Teat. Tehnika tän. 17, sadulsepale.

Parimasse öölokaali wajatakse wilunud kena wäli mustega
puhvetipreilit ja kelnerinnat
Soowitaw saksa wõi wene keele oskus. Teat. saab Hermani tän. 14—3, 10 jaan. 1938. a. kl. 18—21 ja 11 jaan. 1938. a. kl. 9—10.

öövahti
tarwis Kadaka tee 51. Soowitused ja tunnistused tarwilised. Mahapalk ja korter ühes kõrtega.

Müüjat
— wilunud, garantiiwõimelist — tarwis lihakauplusse. Küüsida Maakri 2—14.

Noort tütarlast
(16—20-a.) tarwis linna lähedale tallu, soowitaw maalt tulnu. Kauplema tulla Wismari tän. 36—8.

Tüdrukut
waja linna lähedale tallu. Kaubelda Paldiski mnt. 37—13.

Wäike perekond wajab korralikku noort
teenijat
Sakala 12—1.

Elektriku-abilist
waja, kes tunneb installatsioonitöid. Kanarbiku tän. 18—3, kella 6—8 õhtul.

Wajatakse kõõti
nõudepesijat
Teat. saab 10. ptp. Raekojaplatsilt lehekioskist.

Ettekandjat
ja tubade peale teenijat tarwis äraõõduks, wõib wilunuta olla (teenija kes pesu peseb). Tulla Müütli t. 16 tuba 8, 2. korral.

Wilunud
lokkija
saab kindla koha. Palk 10 kr. näd. alates. Rohu tän. 10, äriisse.

Ärijuhti-müüjat
(naister.) tarwis alewi kauplusse. Kausjon nõutaw. Teat. jlt. „7/6847".

Wajatakse
õpilast
junksäriäriisse. Kirjal. jlt. „28/6868"

Vajatakse
laagritöö jaoks laste kleiide ja plusside õmblejat, kes oma kodus töötaks wõi soowikorral wõib ka maale sõita. Teated saata Lembitu tän. 10—2, 10. jaan. 1938 kella 7—9.

Ettekandjat
kautsjoniga, tarwis kohwik „Marfelle".

Köögiteenijat
kohe tarwis söögisaali. Tulla Müüriwahe tän. 50.

Juuksurit
tarwis; soowitaw, kes teeb ka daamide tööd. Hea palk ja kindel koht. Pärnu mnt. 113 (endine 73), õhtul korter 1.

Hästi töötawasse puuhoowi waja
osanikku
kapitaliga Kr. 2000 wõi rohkem. Kirj. jlt. „30/6870".

Keetjat
wajatakse wäikesesse perekonda lõunawalmistamiseks kella 2—6. Teatada kirj. jlt. „39/6839".

Korteriotsimised

Intelligentne kindlas teenistuses noormees soowib wäikest
mööblita tuba
wõi kaasüüriliseks wiisatasse perekonda (endal mööbel) Teat. jlt. „18/6858".

Lasteaia jaoks otsitakse
2 tuba
Teatada jlt. „21/6861".

ühe- wõi kahetoalist
korterit
wajatawad kaks wenda, riigiteenijad. Teat. kuni 13. jaan. jlt. „33/6753".

Kindlas ametis 2 inimest soowitawad
tuba
kõõgiga wõi üht suurt tuba Tallinna. Teat. kirjal. jlt. „21/6781".

Kindla kuupalgaga täiesti karske, mitteseitsj., aus, täiesti waikne, puhas, pooliku kõrg. harid. noormees soowib
kaasüüriliseks
(wõi wäikest tuba) kus neid omaduji wõimal. hästi hinnatakse — kas raha näol wõi sakja k. tund. näol. Olen kohal onam. kl. 22—8. Teat. ühes hinnaga jlt. „37/6877"

Riigiametnik, korralik maksja, otsib erajisekäiguga wäikest sooja mõbleeritud
tuba
1. l.-j. Teatada kirjalikult Graniidi 15—4.

Ütsik härra soowib omaette sisisekäiguga
tuba
wõib olla wähese mööbliga, soowitaw telef. tarwitusega, jüdalinna ümbruses. Kirjal. jlt. „17/6857".

Kõrgem ametnik (wallaline) wajab jaanuari- wõi weebruariks jookul 2-toal.
korterit
keskkütte ja wanniga, wõimalikult 2. linnajaos. Teat. jlt. „34/6834".

Korteripakkumised
TALLINNAS

Wäike
korter
abielupaarile ära anda kojamehetöö eest. Wabriku tän. 15—14.

Kontoriruum
— 2 tuba ja eik keskkinnas ühes kiittega ära anda 2. korral. Kirjad jlt. „38/6798".

Korteri-kaaslaseks
wõib tulla meesterahwas kahe noormehe juure. Tulla kl. 4—8 õht. Pikkjalg 2—7.

Wälja üürida
savitööstuse ruumid
ühes korteriga. Soow. kirj. jlt. „17/6817".

Korter
— 2 tuba (mööbliga wõi ilma) ära anda ühes majas poolkeldrikorral. Tatari tän. 58-b—7.

Lihakauplus
ära anda. Tulika tän. 26, küüsida krt. 4.

Väike kelder
wälja anda. Pärnu mnt. 6.

Omaette, erajisekäiguga, 2-toaline
äriruum
bürooks, laduks, õmblusateljeeks jne., kesklinnas üürile anda. Rataskaewu t. 14—5.

Lasteta, kindlas teenistuses olewale abielupaarile täiesti
korter
ära anda. Hind Kr. 26. Küüsida Jakobi 18—6.

Ilus ruumikas wäheses mööbliga
tuba
erajisekäiguga, üürile anda Kõik tänawal. Küüsida telef. 426-92 wõi kirjad jlt. „14/6854".

Juukselõikuse ruum
ära anda Tartu maanteel. Kirj. jlt. „1/6881".

Puhas remonteeritud
korter
4 toa, teenija- ja wannitoaga, kohe wälja üürida. Hind Kr. 80 tuns. Küüsida Lembitu 29—2.

Kaasüüriliseks
tulgu mitte joodik meesterahwas. Girgesoni 19—9.

Möbl. tuba
keskküütega, walgustusega ja wanni tarwitusega, erajisekäiguga wälja üürida üksikule härrale. Näha kella 16—20 Oskari tän. 4-a.

Müüakse

Odawasti müüa
tahwelklaver
Balti Puutwillawabrik 4—30, kl. 9—12 ja 4—9.

Müüa käidawal kohal hästi töötaw
juuksetööstus
Soow. kirjal. jlt. „5/6125".

Müüa, ühes õigusega, 6-tsl. 1930. a.
taksotõld
hea seisukohaga. Korras, iga päew sõidus. Hind Kr. 1100. Kirjad jlt. „25/6785"

Müüa
wäike käitöökoht 3/75 ha, Harjumaal. Omnibusseühend. Tallinnaga. Küüsida Suitsu tän. 8, Tall.-Wäike jaama juures.

Hea, korras
kabinett-tiibklaver
firma „Schröder" müüa Rataskaewu tän. 14—2.

Vesiveski
9-ha taluga Pärnumaal, paremas wiljarikkas kohas juhtumisi 8300 kr. eest, 1300 kr. wäljamaksuga ja mitmed teised weskid, talud ja majad odawasti müüa. Teateid J. Kühle kontorist Wanaturg 6, kella 11—1 ja 5—6.

Väike maja
müüa. Koplirand 7.

Müüa naisterahwa
kasukmantel
wälismaa nahkadest, uus. Näha kella 6—8 õht. Müütli tän. 13—7.

Kiire elumuutuse tõttu
müüa
moodne diiwan, tugitoolid ja diiwanilaud, kast-grammofon 34 noodiga, „His Master's Voice", wiimane mudel. Soow. jlt. „39/6879".

Ärilett,
kapid, riiulid jne. odawasti müüa Luise 22, majahoidja.

Müüa
täiesti korras olew maja ühes awarate kõrwalhoonete ja wiljapuuaiaga. 1 uus tõldauto, woolujooneline, 1937. a. mudel. 2 täiesti töötamiseks korras olewat alatiswoolu elektrimootorit 14 ja 18 H.P. Peeter Puhk, Põlgsamaal, postk. 19.

Ilus, moodne
lapsevanker
juhuslikult odawasti müüa Jakobjoni tän. 4, Wahemurm

Müüa
mahagonip. ümargune ühe posti peal söögilaud, wäike kummut, mitmesugused mah.-puust lauad, raamatukapp, toolid jne. Lai 24—1, hoowis 2. korral.

Telefoni-number
ja wäljariputataw reklaamkast müüa. Kirjad jlt. „33/6873".

Müüa eht siberi spitz, 1-aastane
koer
Pal. ostjail ilmuda Paldiski mnt. 18—1 (hoowis teisel korral).

Kolmekordne
puumaja
Tatari tänawa rajoonis, hästi korras, ehitatud 1931. a., pärisrundil, 12 korterit à 2 ja 3 tuba, 1 kauplusruum, sisetulek aastas 5600 krooni, müüa soodsa pangawõlaga, wäljamaks Kr. 26.000. Teateid saab S. Karja 9—2-a, kl. 9—12 ja 5—7.

Müüa
freesmasin
firma „Droop & Fein" Bielefeld, hõõwelmasin (schaping) ja plaanseib 24" läbimõõduga. Näha iga päew kl. 9—17 Wana Wiru tän. 8, telef. 476-84.

Ostetakse

Õiglase hinnaga
ostan ja müün
palituid, ülikondi, pandipileteid, kasukaid, raadioaparaate, õmblusmasinaid, jalgrattaid.
Tartu m. 1. Ost-müük.

Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju
ostab kõrge hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
Kuninga tän. 6. telef 431-59.

Soowitakse osta prungitud
lette ja kappe
Aadressid palun jätta jlt. „3/6123".

Korras maja
soowin kohe osta paremas rajoonis, hinnaga 32.000—45.000 kr. wõi puumajakrundi. Teat. jlt. „16/6136".

Kellel on vaja raha?
Perjerlane ostab kõikjugu prungitud ja uusi riideid, pesu, saapaid, õmblusmasinaid, muusikariistu jne. (wiibib Tallinnas 11.—15. ptp.). Kirj. pakkum. jlt. „7/6127".

Ostan
kõige kõrgema hinna eest meester. kantud riideid, jalanõusid, kõõgitarbeid jne. Kirj. jlt. „5/6805".

Ostan
kõiki kontori- ja korteri-mööbleid, õmblusmasinaid, jalgrattaid, waipu, liihtreid, ka kuld- ja hõbeasju. Teat. jlt. „11/6811".

Ostan Nõmmel
väikese maja
wõi krundi, wäljamaks 3000 kr. Täpsed andmed jaata jlt. „28/6788".

Sinell
soowin osta, kaitsewäe wõi kaitseliidu. Kuni 20. jaan teat. pakkum. kirjal. jlt „6/6806".

Parima hinnaga ostan
prungitud riideid, ülikondi, palituid, pesu, saapaid, pandipileteid, õmblusmasinaid, jalgrattaid, mööbleid. Tuleb kohale. Suur Karja 8—8.

Soowin osta prungitud
kirjutusmasina.
Teat. jlt. „3/6843".

Soowitakse osta
pianiino
hinnaga 250—300 kr. Teatada jlt. „36/6836".

Talu ostan
randteejaama, bussiliini lähedal, kr. 15.000—25.000. Soowitaw talu juures weejõuga töötaw jahuweski, willatööstus. Soowi korral wahetan hea sisetulekuga maja linnas taluga — töötusega. Teatada kont. „Merkuur", Narwas, „Headmaad".

Ostan

hea hinnaga prungitud mööbleid, õmblusmasinaid, jalgrattaid, pandipileteid jne. Tartu mnt. 21, tel. 314-06.

Mitmesugust

Suuremas wälisfirmas Tallinnas kõrgepalgalises ametis olew noorem härra soowib laenu
Kr. 1000.—
suuruses, 1—2 tuuks. Protsent kokkuleppel. Kirj. jlt. „13/6733".

Korralik, kindlapalgaline noormees
tutvuks
meeleldi daamiga, wanusega kuni 35 a., jalutuskaaslase leidmiseks. Kirj. jlt. „9/6809".

Rottidele
lutikatele ja prussakatele kindel surm ainult Pikk tän. 43—1, Tõkow.

Omaniku haiguse tõttu kohe üle anda kesklinnas asuwad
kodused lõunad
ühes hea korteriga ja klientuuriga. Soow. kirjal. jlt. „23/6863".

Tõsist tutvust
soowib rulutoowa tööstuse omanik maapärituloga preilidega-prouadega, kes omawad kapitali tööstuse laiendamiseks. Wanus 20—45 a. Soowitaw foto, kuid mitte nõutaw. Soowi korral abielu. Kirjad pal. saata 20. ptp. jlt. „1/6841".

Kes laenab
tööstuse suurendamiseks 250—500 kr., saab kestwa tubase töö, esialgu 3—5 kr. päewas. Wõib osanikuks haakata. Teat. 15. jaan. jlt. „27/6827".

Laste Rõõmus
kirjutavad kogenud kirjamehed, auhinnatud noorkirjanikud, lootustärataw algajad, lapsed ise ja mõningad salapärased vaimud — miks ta ei peaks siis olema huvitav?!

Lühikese piinarikka haiguse järele suikus igawesele unele minu unustamata mees ja meie kallis isa

Salomon Lerman

sünd. 15. I 1890. a.
surn. 10. I. 1938. a.

Mälestawad tröostimata leinas **naine, pojad ja omaksed.**

Matuse kohta teateid saab telefonil 306-68.

Lühikese raske haiguse järele surma läbi lahkunud õemeest

Salomon Lerman'i

mälestavad sügavas kurbuses **omaksed.**

---

8. jaanuaril uinus ootamata meie armastatud emake ja wanaema

Emilie Mölder, sünd. Karlberg

Murtud kurbusest leinawad
lapsed ja lapselaps.

Kirstupanek 10. I 1938 kell 7 õhtul leinamajas, Kunderi 8—7. Ärasaatmine 11. I 1938 kell 2 päewal sealtsamast õigeusu kalmistule.

Vaikselt uinus meie armas isake

Jüri Tõnts

sünd. 24. apr. 1860, surn. 9. jaan. 1938.

Sügavas kurbuses **lapsed.**

Puusärkipanek 10. jaan. kell 18.00 Ühishaigekassa haiglas Tõnismäel. Ärasaatmine 11. jaan. kell 13.30 Kaarli kirikust Rahumäele.

Esimesel surma-aastapäeval oma kallist isa

Johannes Grünberg'i

mälestavad **lapsed.**

Laupäewal, 8. jaan. 1938. a. kell 11.45 läks igawesse rahusse meie armas ema, wanaema, õde, ämm, tädi ja wanatädi

Emma Rathke, sünd. Jaeger

sünd. 6./19. apr. 1848. a.

Sügawas leinas **omaksed.**

Kirstupanek 11. jaan. kell 7 õhtul Nõmme saksa kirikus, pärast seda ärasaatmine jaama; matmine 13. jaan. kell 3 p. l. Tartus wanal Jaani kalmistul kabelist.

Armast unustamata kauaaegset juhatuseliiget

Karl Kirsipuud

mälestab sügavas kurbuses
Selja Laulu- ja Mängu Selts.

Pika raske haiguse järele lahkus waikselt minu armas naine ja meie hea ema

Anna Elisabeth Pruuli, sünd. Mironow

sünd. 31. jaan. 1881. a., surn. 8. jaan. 1938. a.

Sügawas leinas **mees ja lapsed.**

Matmine Koeru kalmistul 14. I 1938 kell 2.

---

†

Ell Depman

sünd. 6. IX 1857,
surn. 8. I 1938

Matmine Keila kirikus pühap., 16. jaan. kell 12.

Leinawad
lapsed ja lastelapsed.

Unustamata kallist perenaist

pr. Emilie Poola't

leinavad kurbuses **üürilised.**

Südamlik tänu

kõigile, kes minu kalli unustamata abikaasa meie armsa isa

Aleksander Vilder'i

muldasängitamisest osa võtsid. Eriti täname A-S. Fr. Krull'i juhatust, meistreid ja tööliskonda.

Tröostimata kurbuses
lesk ja tütar perekonnaga

Pidud

ESTONIA TEATER

Esmaspäeval, 10. jaanuaril, kell ½8 õhtul
Bulgaaria tenori
Peter Raitscheff'i
wõõrusetenduseks
„Tosca"
G. Puccini ooper 3 waat.
Pääsmed Kr. 3 kuni 30 s.

Teisipäeval, 11. jaanuaril, kell pool 8 õhtul
8. korda
harilike hindadega
„Tseesar"
„Kaugete randade" ja „Fanny" järg. Marcel Pagnoli näidend 3 waatuses (11 pildis).
Pääsmed Kr. 1.50 — 20 s.

Keskpäevalal, 12. jaanuaril, kell pool 8 õhtul
8. korda
harilike hindadega
„Sügismanöover"
J. Kalmani operett 3 waat.
Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.

Neljapäeval, 13. jaanuaril, kell pool 8 õhtul
Bulgaaria riigiooperi tenori
PETER RAITSCHEFF'i
viimseks võõrusetenduseks
„Müüdud mõrsja"
B. Smetana ooper 3 vaatuses.
Pääsmed Kr. 3.— kuni 30 s.

Reedel, 14. jaanuaril, kell pool 8 õhtul
Marje Parikas'e
15-aastase lawategewuse tähistamiseks esietendus
„Figaro pulm"
Pierre-Augustin Caron de Beaumarchais' komöödia 5 waatuses.
Pääsmed Kr. 2 kuni 30 s.

Teatri kassad awatud kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6-st poole 9-ni.

РУССКІЙ ТЕАТРЪ

въ зданіи Нѣмецк. театра
Во вторникъ, 11 января
ПРЕМЬЕРА
„БРАЧНАЯ НОЧЬ"
Комедія въ 3 д. Л. Герцера и Р. Лотара.
Постан. реж. Р. Глазуновой I.
Декорат. Н. Звонскій.
Нач. ровно въ 7.30 ч. веч.
Билеты отъ 2 кр. до 25 р. продаются въ кассѣ театра съ 7. января отъ 11 до 1 часу и отъ 5 до 7 ч. веч., въ воскр. отъ 11 до 1 ч. дня.

EESTI DRAAMA TEATER

Neljapäeval, 13. jaanuaril, kell ½8 õhtul
42. korda
„Suvi"
A. Särewi-O. Lutsu dramatiseering 3 waatuses.
Näitejuht — Leo Kalmet
Lawapildid — P. Raudwee

Laupäeval, 15. jaanuaril, kell ½8 õhtul
Juhan Jail'i
„Põrgu"
Näitejuht — Leo Kalmet.
Dekoratsioonid — P. Raudwee.

Pühapäeval, 16. jaanuaril, kell ½3 p. l.
105. korda
„Kevade"
A. Särewi-O. Lutsu dramatiseering 3 w. (6 pildis)
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee

Pühapäeval, 16. jaanuaril, kell ½8 õhtul
37. korda
„Must suvi"
Rudolf Sirge näidend 3 waatuses.
Näitejuht — Andres Särewi.
Lawapildid — P. Raudwee.
Kassa awatud kl. 11—1 e.l. ja 5—8 õhtul.

TOOLISTEATER

Esmaspäeval, 10. jaanuaril kell ½8 õhtul
9. korda
harilike hindadega
„Tootsi pulm"
Andres Särewi dramatiseering Oskar Lutsu jutustuse järele 3 waatuses 8 pildis.
Pääsmed 20—125 s.

Teisipäeval, 11. jaanuaril, kell ½8 õhtul
29. korda
harilike hindadega
„Mehe külje luu"
M. Jotuni naljamäng laulude dega 3 vaat. 15 pildis.
Pääsmed 20—125 s.

Kolmapäeval, 12. jaanuaril, kell ½8 õhtul
14. korda
harilike hindadega
„Inimesed ajujääl"
V. Werneri komöödia 3 vaat.
Pääsmed 20—125 sendini.

Neljapäeval, 13. jaanuaril, kell ½8 õhtul
10. korda
harilike hindadega
„Tootsi pulm"
Pääsmed 20—125 s.

Reedel, 14. jaanuaril, kell ½8 õhtul
20. korda
üldhindadega
„Metsalise rada"
Andres Särewi dramatiseering Aug. Jakobsoni romaani järele 3 waatuses.
Pääsmed 25 ja 50 senti.
Kassa awatud iga päew kl. 12—4 p. ja 6—½9 õht.

„Estonia" kontsertsaal.

Teisipäeval, 11. jaanuaril 1938. a.
„Estonia" kontsertbüroo ja Alliance Française'i korraldusel prantsuse saadiku patronaaži all

IV sümfooniakontsert.

„Estonia" ja Riigi Ringhäälingu ühendatud sümfoonia orkestrit juhatab teeneline dirigent prof. RAIMUND KULL
Solist: kuulus prantsuse klaverikunstnik MAGDA TAGLIAFERO

Kavas: 1) Hector Berlioz — Fantastiline sümfoonia,
2) Paul Dukas. „Sortsi õpilane". Scherzo,
3) Saint-Saëns. Klaverikontsert nr. 5, F-duur.

Algus kell 8 õhtul.
Pääsmed Kr. 2.60 kuni 60 s., õpilastele à 35 s. eelmüügil „Estonia" teatri kassas.
„ESTONIA" KONTSERTBÜROO.

Cand. rer. merc. HANS MARGENS
RAAMATUPIDAMISE KURSUSED
Bilansid. Kaub. rehk. Kirjavahetus. Kiirkiri.
Kõnet. kl. 11—1 ja 5—7. Viru tän. 14—8.

KUULUTAJAILE TEADMIST

8. jaan. sisse tulnud kirjad.

1/5821	6	1/4761	2	22/4382	1	22/4582	1
1/5592	1	1/4561	1	22/5702	1	23/5503	2
1/5201	1	1/4521	1	23/4703	1	23/5543	3
2/5642	11	2/5522	4	24/4744	6	24/5144	1
2/4562	7	2/5562	1	24/2744	1	24/4464	2
2/5282	9	2/5522	1	24/5424	2	24/4704	1
3/5443	2	3/4483	2	25/5505	1	25/5626	1
3/4523	2	3/5403	1	26/5546	5	26/5706	1
3/4723	3	3/4563	1	26/5506	6	26/5426	1
4/5604	10	4/8064	1	26/5426	1	26/5666	2
4/4724	1	4/5204	1	27/5627	64	27/5707	2
4/5694	1	5/5445	2	27/4707	1	27/4787	3
6/5206	12	6/5406	12	27/4667	1	28/5508	1
6/4566	1	6/4686	1	28/5428	2	28/5228	1
6/5284	1	7/4647	1	28/4588	1	28/5468	1
7/5607	5	7/5287	4	29/5709	4	29/5589	4
7/4478	1	8/5288	8	29/4549	3	29/4669	1
8/5488	4	8/5608	3				
8/4528	1	8/5568	2	30/4550	1	30/5590	4
9/5649	8	9/5209	1	30/5630	3	30/4790	1
9/5289	8	9/8029	1	30/4390	3	30/5270	3
9/5529	4	9/5169	2	31/5591	4	31/5671	22
9/5592	2	10/5490	4	31/5551	11	32/4632	22
10/4290	1	10/4730	4	32/5592	5	32/5472	2
10/4490	1	10/5690	2	32/4552	1	32/4642	1
11/5651	3	11/5411	3	33/5633	7	33/5433	5
11/5611	8	11/5171	1	33/5713	2	33/5673	6
11/5451	2	11/5251	2	33/5193	1	33/4553	1
12/5642	1	13/5533	1	33/4593	1	34/5474	1
13/5653	2	13/4333	1	34/5634	1	35/4355	3
13/5253	1	14/5214	1	35/5595	8	35/5555	1
14/4774	1	14/4454	1	35/4755	1	35/4795	1
14/5254	1			36/5276	1	36/4756	2
14/5494	1	14/5614	1	36/5556	1	37/5597	17
15/5095	1	15/4455	1	37/4477	1	37/4557	1
16/5576	5	16/5216	6	37/4797	1	37/5477	7
16/5176	7	16/5616	1	37/5557	2	38/5238	1
16/5696	2	17/5257	3	38/5278	3	38/4518	2
17/5577	1	17/5417	6	38/4758	1	38/4478	1
17/5177	1	17/5297	2	38/5318	1	39/4799	1
17/4657	1	17/5497	1	39/5639	3	40/5240	1
17/5537	1	18/4858	3	40/5200	1	40/5520	1
18/4738	5	18/5658	1	A. 101	16	A. 71	6
19/5419	8	19/5459	1	A. 85	6	A. 31	1
19/5619	1	19/5259	1	A. 106	2	A. 33	1
19/5579	1	19/4339	2	B. 58	1	B. 34	1
19/5299	2	20/5740	4	B. 28	2	B. 46	1
20/4660	2	20/5220	2	B. 26	1	119	1
20/4500	1	20/4540	1	120 K.	5	17	1
20/5660	1	20/5702	1	Noor lesk	1		
21/5661	2	22/5582	1				
22/4662	1	22/4622	1				

Kokku 626 kirja

KINO HELIOS
Viimaseid päevi
Pola Negri
1938. a. „Masurkas"
„Tango Notturno"

REKLAAMBÜROO MALM
HARJU 45 TELEF. 44396

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk